REKENKAMERONDERZOEK

NAAR HET SUBSIDIEBELEID IN DE GEMEENTE WESTLAND

MEI 2021

Uitgevoerd door 10 Organisatieadvies
Marieke Poolman
Joop Scherpenzeel

REKENKAMERCOMMISSIE WESTLAND

Rekenkamercommissie Gemeente Westland, Onderzoek naar subsidies, bestuurlijk rapport

Inleiding

De Rekenkamercommissie van de gemeente Westland heeft onderzoek verricht naar de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van gemeentelijke subsidieverstrekkingen. Ons onderzoek omvat zowel de directe subsidies (conform de definitie in de Awb, artikel 4:21, lid 1) als indirecte subsidies. Onder indirecte subsidies verstaan wij: "niet-financiële middelen die door de gemeente zijn verstrekt met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager, anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten".

In dit bestuurlijk rapport geven wij een samenvattend overzicht van onze bevindingen, onze conclusies en aanbevelingen. Voor de probleemstelling (doel, onderzoeksvragen), de onderzoeksaanpak (waaronder een toelichting op het analysekader) en een verdere toelichting op onze bevindingen, verwijzen wij naar het feitenrapport.

Samenvattingen van de bevindingen

In het volgende figuur, geven wij een samenvatting van onze bevindingen waarop wij onze conclusies en aanbevelingen baseren. Deze samenvatting geven wij weer aan de hand van ons analysekader, een modelmatige weergave van de beleidscyclus in combinatie met de Demmingcirkel voor sturing op organisatiedoelen, de Plan-Do-Check-Act-cyclus. Voor dit analysekader is gekozen omdat het inzicht geeft in de mate waarin de gemeenteraad en het college voldoende controle hebben over de doeltreffendheid en doelmatigheid van directe en indirecte subsidies. Uitgangspunt hierbij is dat deze controle ontstaat wanneer de gemeenteraad voldoende kaders stelt de verlening van subsidies (Act); het college deze kaders adequaat vertaalt naar uitvoeringsbeleid en erop toeziet dat deze effectief worden vertaald naar de ambtelijke organisatie (Plan); de uitvoering van subsidies vervolgens plaatsvindt volgens beleid (DO) en, tot slot, wordt geëvalueerd en bijgesteld (CHECK).

Figuur 1: samenvatting van de bevindingen

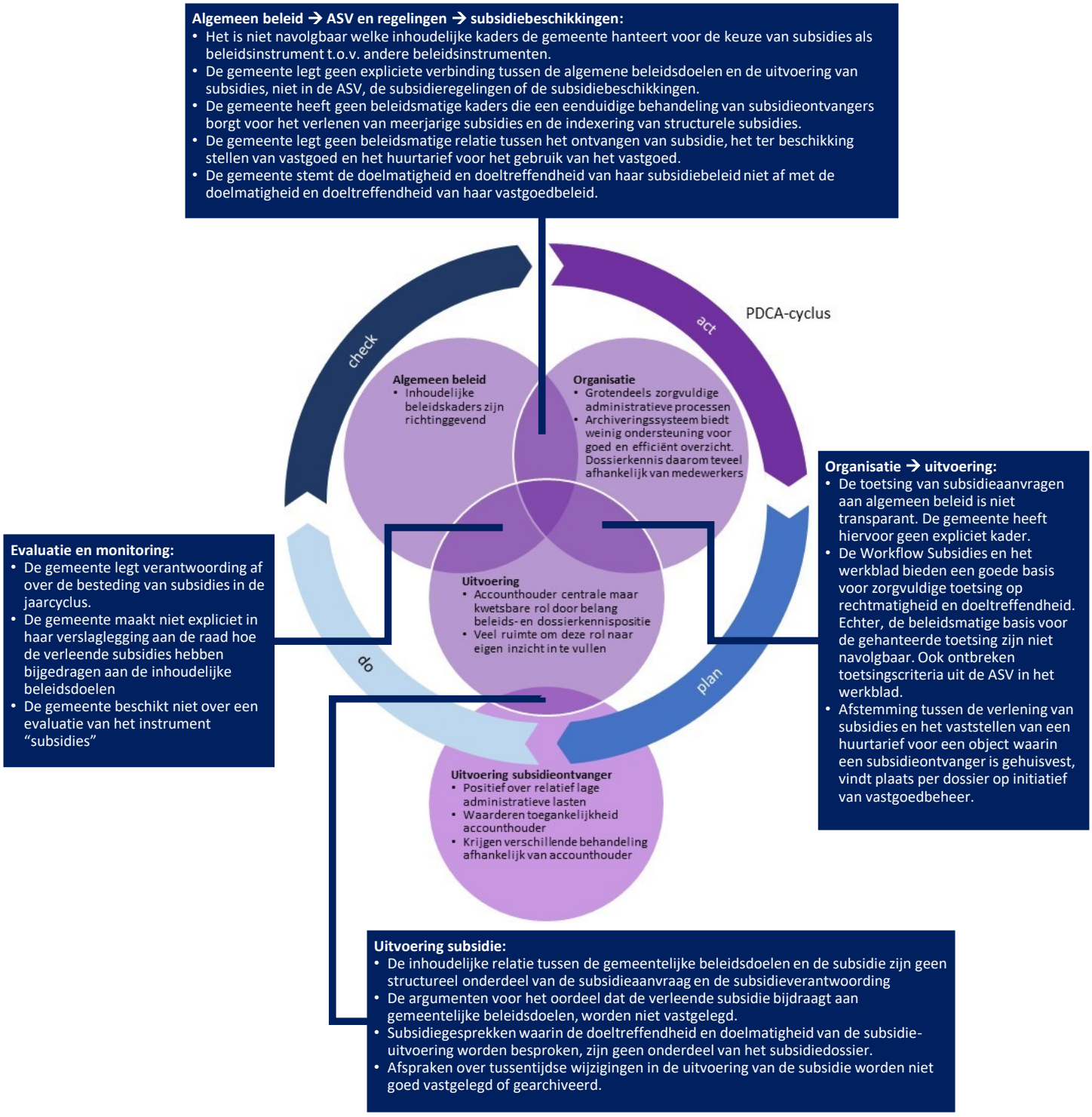

Conclusies

Op basis van onze bevindingen komt de rekenkamercommissie tot de volgende conclusies.

Directe subsidies

- *De gemeenteraad beschikt niet over een eenduidig, actueel beleidskader subsidies*

  In 2011 heeft de raad algemene kaders vastgesteld, die vervolgens zijn uitgewerkt in een nota Beleid Herijking 2012. Deze nota is maar deels uitgevoerd en in 2017 ingetrokken. De vastgestelde kaders van de raad komen nergens meer terug: niet in de ASV 2016, de toelichting op de ASV 2016 (waarin andere uitgangspunten worden genoemd), de subsidieregelingen of andere beleidsstukken. Tegelijkertijd komen elementen van de vastgestelde algemene kaders uit 2011 wel terug in het werkblad dat als interne leidraad fungeert voor de toetsing van susidieaanvragen. Deze kaders zijn daarmee, de facto, staand beleid.

- *De gemeenteraad controleert niet op de doeltreffendheid en doelmatigheid van subsidies*

  De gemeenteraad krijgt geen en vraagt niet om evaluaties op de doelmatigheid of doeltreffendheid van subsidies in relatie tot de beleidsdoelen die de raad heeft vastgesteld. De raad kan zich daarom geen oordeel vormen over de doeltreffendheid en doelmatigheid van subsidies als instrument voor het realiseren van haar beleidsdoelen.

- *Het college heeft geen inzicht in de doeltreffendheid en doelmatigheid van subsidies*

  In het gemeentelijk subsidiebeleid en in de subsidie uitvoering wordt nergens expliciet gemaakt wat de relatie is tussen de (verwachte) prestaties door een subsidieontvanger en de beleidsdoelen van de gemeente. Doordat deze relatie tussen te leveren prestaties en de beleidsdoelen ontbreekt, kan het college niet toetsen in hoeverre de inzet van subsidies doeltreffend of doelmatig is. In de Algemene Subsidie Verordening (ASV) 2016 staan geen voorschriften voor de subsidieregelingen, de subsidieaanvraag of de subsidieverantwoording die inzicht moeten geven in de relatie tussen de activiteiten waarvoor de subsidieregeling is opgesteld en de gemeentelijke beleidsdoelen. In de subsidieregeling “Diverse activiteiten Westland” wordt er geen expliciete relatie gelegd tussen de beleidsdoelen van de gemeente en de subsidies die op grond van de regeling kunnen worden verleend. Het college stelt geen eisen voor de subsidieaanvraag en de subsidieverantwoording omtrent de relatie tussen de activiteiten waarvoor subsidie wordt gevraagd of is verleend en de gemeentelijke beleidsdoelen. Tot slot evalueert het college niet op inhoud of middelen hoe het instrument subsidies bijdraagt aan haar beleidsdoelen. Uitzonderingen zijn de subsidies verstrekt onder de zeer specifieke subsidieregelingen voor zeer specifieke activiteiten, bijvoorbeeld de subsidieverordening Duurzame Energiemaatregelen Westland en de subsidieregeling Waardig herdenken, 75 jaar bevrijding.

- *Het college mist beleidskaders die bijdragen aan een gelijke behandeling van subsidieontvangers.*

  De uitgangspunten voor de ASV 2016 zijn niet voldoende uitgewerkt in een afwegingskader voor de behandeling van structurele subsidies. Dit leidt ertoe dat subsidieontvangers die op grond van de voorschriften in de ASV gelijksoortig zijn, verschillend worden behandeld. Zo is de structurele subsidie voor het WestlandTheater De Naald over de periode 2018 en 2019 niet geïndexeerd, terwijl de Bibliotheek en Vitis wel werden geïndexeerd. Dit verschil kon niet beleidsmatig worden onderbouwd.

Hetzelfde geldt voor het aangaan van meerjarige subsidieovereenkomsten. Hiervoor heeft het college geen afwegingskader vastgesteld, terwijl sommige ontvangers van een structurele subsidie over meerdere jaren wel een meerjarige subsidieovereenkomst hebben en anderen niet.

Indirecte subsidies

- *De gemeenteraad heeft geen kaderstellende of controlerende rol voor de tarifering van vastgoed als beleidsinstrument voor het realiseren van haar beleidsdoelen*

  Met uitzondering van de voetbalvelden, binnensportaccommodaties en kinderopvanghuisvesting, heeft de gemeenteraad geen kaders vastgesteld voor de tarifering van vastgoed ten behoeve van haar beleidsdoelen. Ook vraagt zij niet om evaluaties omtrent de doeltreffendheid en doelmatigheid van de inzet van vastgoed op grond waarvan zij dit kan controleren.

- *Het college verstrekt verborgen subsidies via het ter beschikking stellen van vastgoed en accommodaties*

  Het college heeft geen inzicht in de omvang van de indirecte subsidies die zij verstrekt via het ter beschikking stellen van vastgoed en accommodaties. Het gaat daarom om verborgen subsidies. Met uitzondering van de voetbalvelden en de binnensportaccommodaties, ligt er geen beleid ten grondslag aan de huurprijzen voor vastgoed dat de gemeente ter beschikking stelt aan maatschappelijke organisaties. Deze huurprijzen zijn historisch gegroeid. Er is geen gestructureerd inzicht in de voorwaarden waaronder de gemeente verschillende objecten ter beschikking stelt. Dat is alleen per object bekend. Uit een inventarisatie van huisvesting van buurthuizen in 2020, bleek dat locaties voor zeer uiteenlopende huurprijzen werden verhuurd en dat voor sommige locaties geen huur wordt betaald. Deze verschillen konden niet worden verklaard op grond van de kenmerken van het vastgoed of de kosten voor beheer en exploitatie.

- *Het college heeft geen inzicht in de doelmatigheid van beleidsuitvoering gefaciliteerd met gemeentelijk vastgoed*

  Omdat het college geen structureel inzicht heeft in de indirecte subsidies die zij verstrekt via het ter beschikking stellen van vastgoed, heeft het college ook geen inzicht in de doelmatigheid van dit beleidsinstrument. Door dit gebrek aan inzicht, kan het ook geen onderbouwde beleidskeuzes maken. Zo kan het college nu niet beoordelen of de realisatie van de gewenste Huizen van de Wijk waarin Vitis en de Bibliotheek gemeenschappelijk worden gehuisvest, doelmatiger kan in eigen vastgoed of vastgoed verhuurd door derden.

Aanbevelingen

Op basis van haar conclusies komt de rekenkamercommissie tot de volgende aanbevelingen aan de raad en aan het college.

Aanbevelingen aan de raad

- *Geef effectiever invulling aan uw kaderstellende rol voor het te voeren subsidiebeleid*

  Neem heldere kaders op die borgen dat in het te voeren beleid in regelingen en beschikkingen, wordt bijgedragen aan de volgende kenmerken van subsidie:

  - Subsidieaanvragers en -ontvangers die voldoen aan dezelfde expliciete criteria, worden ook gelijk behandeld.
  - Er wordt een expliciete, controleerbare afweging gemaakt over de bijdrage van de subsidieregeling en de individueel verleende subsidies aan de gemeentelijke beleidsdoelen.
  - Het college maakt de afweging over de inzet van het instrument subsidies in relatie tot andere beleidsinstrumenten op basis van expliciete, controleerbare criteria.
  - Het college maakt controleerbaar eenduidige afwegingen bij besluiten die de raad aan het college heeft gedelegeerd.

- *Geef effectiever invulling aan uw controlerende rol door het college periodiek opdracht te geven u te voorzien van een evaluatie van subsidies op doeltreffendheid en doelmatigheid*

  Deze evaluaties bieden u de mogelijkheid uw controlerende rol te vervullen in relatie tot het gemeentelijk subsidiebeleid. U kunt op grond van de evaluatie beoordelen of de doelen van uw subsidiebeleid ook worden gerealiseerd en de middelen die u ter beschikking stelt voor de uitvoering van beleid met behulp van subsidies, doeltreffend en doelmatig worden besteed.

- *Geef effectiever invulling aan uw controlerende rol voor de verstrekking van indirecte subsidies via de beschikbaarstelling van vastgoed, door het college de opdracht te geven:*

  1. *voor u de kosten van beheer en exploitatie van maatschappelijk vastgoed inzichtelijk te maken;*
  2. *inzichtelijk te maken hoe deze kosten bijdragen aan de realisatie van beleid.*

  Door inzicht te krijgen in de kosten van vastgoed in relatie tot de beleidsdoelen waaraan het vastgoed bijdraagt door gebruik voor maatschappelijke doelen of huisvesting van maatschappelijke organisaties, krijgt u ook goed inzicht in de totale kosten van beleid. Zo kan vastgoed effectiever worden ingezet als beleidsinstrument. Ook voorkomt u de willekeurige behandeling van gebruikers van vastgoed door de verstrekking van verborgen subsidies. Tot slot krijgt u hiermee ook de mogelijkheid goed onderbouwde keuzes te maken omtrent de besteding van middelen en eventuele bezuinigingen op of uitbreidingen van gemeentelijk vastgoed.

Aanbevelingen aan het college

- *Zie erop toe dat de door de raad vastgestelde kaders voor subsidiebeleid consequent worden vertaald in de uitvoering van deze kaders, in de eerste plaats de subsidieregelingen en subsidiebeschikkingen.*

  Wanneer er redenen zijn om bepaalde kaders niet te vertalen naar uitvoering, leg hierover verantwoording af aan de raad.

- *Verbeter uw inzicht in en sturing op de doeltreffendheid en doelmatigheid van de subsidies en indirecte subsidies door erop toe te zien dat:*

    1. *U systematisch, controleerbaar inzicht heeft in de relatie tussen de door u verstrekte subsidies en de bijdrage van deze subsidies aan de beleidsdoelen van de raad*.

       Doe dit bijvoorbeeld door erop toe te zien dat er een expliciete, navolgbare relatie wordt gelegd tussen de beleidsdoelen en de subsidieregeling; dat subsidieaanvragers aannemelijk maken hoe hun aanvraag gaat bijdragen aan de gemeentelijke beleidsdoelen en subsidie-ontvangers aannemelijk maken dat de verleende subsidie heeft bijgedragen aan het beoogde beleidsdoel; de inhoudelijke toetsing van subsidieaanvragen en subsidie-verantwoordingen op de beleidsdoelen worden vastgelegd.

    2. *U systematisch, controleerbaar inzicht heeft in de indirecte subsidies die u verstrekt door het ter beschikking stellen van vastgoed zodat u inzicht heeft en kan sturen op de totale uitgaven voor de verschillende beleidsprogramma's.*

       Bepaal of de lopende inventarisatie Vastgoed op Orde daarvoor voldoende informatie biedt om verborgen subsidies inzichtelijk te maken. Stel vast in welke mate er via de terbeschik-kingstelling van vastgoed en accommodaties aan indirecte subsidie wordt verleend. Betrek dit inzicht in de kosten voor beheer en exploitatie van vastgoed bij de besluitvorming over de wijze waarop de gemeente haar beleidsdoelen wil realiseren.

    3. *De verstrekking van subsidies plaatsvindt op basis van expliciete, eenduidige en controleer-bare afwegingen, in de eerste plaats voor besluiten die de raad aan u heeft gedelegeerd, in de tweede plaats voor besluiten die u ambtelijk heeft gemandateerd.*

       Evalueer uw besluiten periodiek, zodat u kunt vaststellen of u de besluiten eenduidig neemt en aan de beleidskaders van de raad en het doel van de subsidieregelingen voldoet. Zie erop toe dat de ambtelijke organisatie in het werkproces borgt dat aanvragen tot subsidie-verlening en subsidievaststelling consequent, transparant, eenduidig en navolgbaar worden getoetst. Niet alleen aan juridische en financiële, maar ook aan inhoudelijke beleidskaders.

Feitenrapport

Onderzoek naar doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van subsidies

Rekenkamercommissie gemeente Westland

INHOUD

1. Inleiding 1
   1.1 Aanleiding 1
   1.2 Context 1
   1.3 Leeswijzer 1
2. Onderzoeksopzet 2
   2.1 Onderzoeksdoel en -vragen 2
   2.2 Plan van aanpak 2
   2.3 Begrippenkader en afbakening 3
3. Analyse- en normenkader 4
   3.1 Inleiding 4
   3.2 Modelmatige weergave van het analysekader 4
   3.3 Toetsingskader voor indirecte subsidies 5
4. Bevindingen directe subsidies 7
   4.1 Inleiding 7
   4.2 Subsidiebeleid algemeen 7
   4.3 Subsidiebeleid sociaal domein 17
5. Bevindingen indirecte subsidies 20
   5.1 Inleiding 20
   5.2 Vastgoed- en huurtarievenbeleid 21
   5.3 Afstemming subsidiebeleid en beleid omtrent tarifering van vastgoed 23
6. Beantwoording van de onderzoeksvragen 24

Bijlage 1 – Documentstudie gemeentelijk beleid 30
Bijlage 2 – Procesbeschrijving subsidieverlening 34
Bijlage 3 – Factsheets 37
Bijlage 4 – Normenkader 67
Bijlage 5 – Toelichting Inhoudelijke uitgangspunten ASV 2016 72
Bijlage 6 – Overzicht geselecteerde dossiers 74

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

Als Rekenkamercommissie van de gemeente Westland hebben we onderzoek verricht naar de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van gemeentelijke subsidieverstrekkingen. Ons onderzoek omvat zowel de directe subsidies (conform de definitie in de Awb) als indirecte subsidies. In dit feitenrapport doen we verslag van de wijze waarop het onderzoek is uitgevoerd en de bevindingen die daar uit voortkomen. De conclusies en aanbevelingen die volgen uit dit onderzoek vormen de kern van het bestuurlijk rapport.

1.2 Context

De gemeente Westland beschikt over verschillende instrumenten om haar maatschappelijke beleidsdoelen te realiseren: het opstellen van regels, de handhaving van regels, de realisatie van werken en het verlenen van subsidies. Het instrument 'subsidies' wordt ingezet wanneer doelrealisatie afhankelijk is van de vrijwillige medewerking van inwoners en organisaties in de gemeente. Daarom verleent de gemeente directe subsidies (in de zin van artikel 4:21 lid 1 van de Algemene wet bestuursrecht, Awb) en indirecte subsidies voor verenigingen en andere maatschappelijke organisaties. Onder indirecte subsidies verstaan wij niet-financiële middelen verstrekt door de gemeente met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager, anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde diensten of goederen.

Voor directe subsidies stellen gemeenten subsidiebeleid vast in een algemene verordening en in regelingen voor specifieke activiteiten. Beleid omtrent indirecte subsidies is meestal, maar niet altijd, vastgesteld in ander beleid zoals bijvoorbeeld het vastgoedbeleid, accommodatiebeleid of participatiebeleid.

1.3 Leeswijzer

Het doel en de aanpak van het onderzoek is in hoofdstuk 2 beschreven. Het analysekader waarlangs de onderzoeksvragen zijn geoperationaliseerd en informatie is geordend en gerapporteerd, is gepresenteerd in hoofdstuk 3. De onderzoeksbevindingen zijn beschreven in hoofdstuk 4 en 5. Tot slot beantwoorden we in hoofdstuk 6 de onderzoeksvragen.

2. ONDERZOEKSOPZET

2.1 Onderzoeksdoel en -vragen

Doel

Het onderzoek heeft tot doel inzicht te bieden in:

1. De doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van inrichting en uitvoering van het subsidiebeleid.
2. De wijze waarop en de mate waarin niet-geldelijke subsidies (zoals het ter beschikking stellen van accommodaties tegen een niet-commerciële prijs) worden verdisconteerd in de inrichting en uitvoering van het subsidiebeleid.
3. De mate waarin de Raad haar controlerende en kaderstellende rol kan vervullen ten aanzien van het gemeentelijk subsidiebeleid met de informatie die de Raad ontvangt over het subsidiebeleid.

Hoofdvraag

Dit doel is uitgedrukt in de volgende hoofdvraag:

In hoeverre is (de uitvoering van) het subsidiebeleid van de gemeente Westland doelmatig, doeltreffend en rechtmatig?

Deelvragen

De hoofdvraag is vertaald naar de volgende deelvragen. De beantwoording van deze deelvragen vormt de focus van dit onderzoek:

1. Hoe zien het subsidiebeleid en subsidieproces eruit?
2. Is voldoende inzichtelijk en transparant voor Raad en inwoners:
   a. welke directe en indirecte subsidies door de gemeente worden verstrekt?
   b. in hoeverre het instrument subsidie doeltreffend, doelmatig en rechtmatig wordt ingezet voor het bereiken van de beleidsdoelen?
3. Wordt in het subsidieproces helder gemaakt welke resultaten c.q. prestaties van de subsidieontvanger verwacht worden en welke beleidsdoelen hiermee gerealiseerd moeten worden?
4. Wordt bij organisaties gecontroleerd op het (efficiënt) behalen van de afgesproken resultaten en prestaties? Doet de gemeente een evaluatie op het behalen van beleidsdoelen?
5. Wat zijn de opvattingen van de betrokken instellingen over de doelmatigheid en doeltreffendheid van het subsidiebeleid en subsidieproces van de gemeente Westland?
6. In hoeverre is de Raad kaderstellend en controlerend betrokken bij het subsidiebeleid en subsidieproces?

2.2 Plan van aanpak

Het onderzoek is uitgevoerd door middel van:

- Documentstudie naar gemeentelijk beleid (zie bijlage 1).
- Interviews met 6 raadsleden, 4 wethouders en 17 betrokken ambtenaren.
- Studie van 16 subsidiedossiers, waarvan 13 onderworpen zijn aan een nadere analyse.
- Interviews met de contactpersonen van subsidieontvangers betrokken bij 9 onderzochte dossiers.

Het gaat om dossiers waarin over het jaar 2019 subsidie is verstrekt.
We hebben voor 2019 gekozen om zo'n recent mogelijk beeld te krijgen van de subsidieverlening in de gemeente. Deze keuze heeft tot gevolg dat er geen inzicht is verkregen in vaststelling van de structurele subsidies over 2019. Het besluit over de vaststelling kan over dit type subsidies namelijk worden genomen tot 1 april 2021.

Bij het selecteren van de 16 dossiers hebben we gestreefd naar een spreiding van de type dossiers naar beleidsveld, omvang en aard van de subsidie. Van elk dossier dat is onderzocht, is een factsheet opgesteld, bij de subsidieontvanger op juistheid getoetst en in deze rapportage opgenomen (zie bijlage 2).

2.3 Begrippenkader en afbakening

In dit onderzoek hebben we begrippen gehanteerd die als volgt zijn toegelicht en afgebakend.

- *Subsidie*: hieronder wordt verstaan datgene wat in artikel 4:21, lid 1 van de Algemene wet bestuursrecht als subsidie wordt gedefinieerd. Deze definitie is: de aanspraak op financiële middelen, door een bestuursorgaan verstrekt met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager, anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten.
- *Indirecte subsidie*: hieronder wordt verstaan niet-financiële middelen verleend door de gemeente verstrekt met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager, anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten.
- *Verborgen subsidie*: van een verborgen subsidie is sprake wanneer er niet-financiële middelen ter beschikking worden gesteld met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager, zonder dat inzichtelijk is wat de financiële waarde is van datgeen dat ter beschikking is gesteld in relatie tot de activiteiten die hiermee worden gesubsidieerd.
- *Beleidscyclus:* hieronder verstaan wij de cyclus van agendavorming, besluitvorming, beleidsuitvoering en doorwerking (vast te stellen door evaluatie).
- *Beleidsinstrumentarium:* hieronder verstaan wij de instrumenten die de gemeente tot haar beschikking heeft om beleidsdoelen te realiseren.
- *Uitvoeringspartners:* hieronder verstaan wij organisaties die een rol vervullen in de uitvoering van het gemeentelijk beleid.

Bij nader onderzoek naar de toepassing van het subsidiebeleid, het subsidieproces en het toezicht op de doelmatigheid en doeltreffendheid van subsidies, is vooral ingezoomd op subsidies die de gemeente verleent binnen het sociaal domein. Deze keuze hebben we gemaakt omdat de gemeente juist binnen dit beleidsdomein de meeste en grootste subsidies verleent. Daarnaast waren er meerdere aanwijzingen dat juist binnen dit domein sprake is van indirecte en verborgen subsidies. De overige domeinen zijn niet onderzocht.

Dit onderzoek is beperkt tot een specifieke vorm van indirecte subsidie, namelijk de beschikbaarstelling van vastgoed of accommodaties. Andere vormen van indirecte subsidie, zoals het ter beschikking stellen van kennis of andere middelen, zijn niet onderzocht.

3. ANALYSE- EN NORMENKADER

3.1 Inleiding

Goed beleid doorloopt de gebruikelijke kwaliteitscirkel: het wordt ontwikkeld en vastgesteld, effectief vertaald naar middelen en vervolgens uitgevoerd, geëvalueerd en bijgesteld. Zo is te borgen dat beleid doeltreffend, doelmatig en rechtmatig wordt uitgevoerd. Om goed inzicht te krijgen in de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van subsidieverlening in de gemeente Westland, hebben we een analysekader gehanteerd. Dit kader is een schematische weergave waarin de beleidscyclus en de daadwerkelijke implementatie en uitvoering van beleid zijn gecombineerd. De gedachte hierachter is dat goed beleid pas effectief is wanneer dit goed is geïmplementeerd in de uitvoering binnen de gemeente en bij uitvoeringspartners. Dit geldt ook voor de uitvoering van het subsidiebeleid. Dit analysekader vormt dan ook het raamwerk voor de operationalisering van het normenkader en de daaruit afgeleide onderzoeksvragen (zie bijlage 3).

3.2 Modelmatige weergave van het analysekader

Het analysekader is modelmatig als volgt weergegeven.

Figuur 1: analysekader voor beoordeling van subsidies

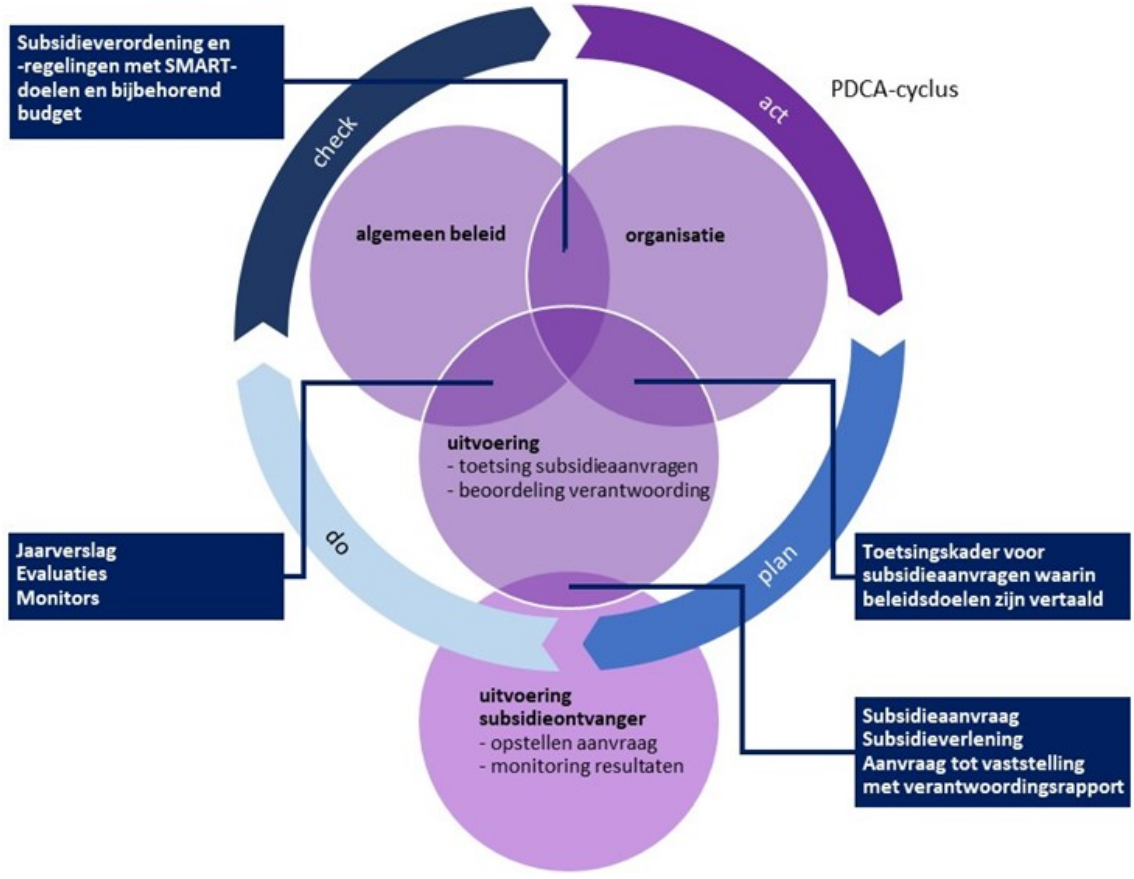

In het analysekader zijn we ervan uitgegaan dat algemeen, inhoudelijk beleid bepalend is voor de instrumenten die de gemeente inzet om haar beleid te realiseren. Onder het subsidiebeleid dat tot uitdrukking komt in de subsidieverordening en de subsidieregelingen, verstaan we daarom uitvoeringsbeleid: beleid dat ertoe dient inhoudelijk beleid te vertalen naar de organisatie en uitvoering.

De vertaling van beleidsdoelen naar subsidieverlening en van subsidieverantwoording naar rapportages aan de Raad zijn effectief wanneer zij voldoen aan de volgende eisen:

1. De beleidsdoelen zijn goed vertaald naar de subsidieverordening, verschillende subsidie-regelingen en bijbehorend budget die aansluiten bij de doelgroepen voor de subsidies en de beoogde prestaties en activiteiten. Onderdeel hiervan zou bijvoorbeeld kunnen zijn in hoeverre een potentiële ontvanger al andere geldelijke en niet-geldelijke subsidies ontvangt.
2. In de subsidieregeling en -verordening zijn voldoende kaders gesteld voor toetsing op rechtmatige, doeltreffende en doelmatige verlening, besteding en verantwoording van de subsidie.
3. De kaders in de subsidieverordening en -regelingen zijn goed vertaald naar het toetsingskader voor subsidieaanvragen, zodat alleen die aanvragen worden geaccordeerd die (A) rechtmatig zijn, (B) aansluiten bij de oorspronkelijke beleidsdoelen en (C) waarin aannemelijk wordt gemaakt dat deze doelen ook daadwerkelijk zullen worden behaald.
4. In de subsidiebeschikking zijn goede inhoudelijke en procedurele afspraken gemaakt over de subsidieverantwoording, zodat de gemeente kan beoordelen of subsidie rechtmatig, doeltreffend en doelmatig is besteed.
5. De prestaties en activiteiten van subsidieontvangers worden goed gemonitord op:
   - rechtmatige besteding van subsidie;
   - bijdrage aan de beoogde beleidsdoelen, individueel en geaggregeerd niveau;
   - efficiënte besteding van de subsidie.
6. De monitoring van verleende subsidies wordt vertaald naar heldere informatie voor de Raad op basis waarvan de Raad kan beoordelen of de subsidieregeling rechtmatig, doelmatig en doeltreffend bijdraagt aan beoogde doelen.

De aansluiting tussen de doelen van de subsidie en de behoefte van de beoogde doelgroep is ook noodzakelijk om de doelgroep te kunnen verleiden met de subsidie om activiteiten te ontwikkelen en prestaties te leveren die aansluiten bij de boogde beleidsdoelen. Deze aansluiting vraagt niet alleen om een goede afstemming van activiteiten en prestaties die kunnen worden gesubsidieerd, maar het stelt ook eisen aan de processen rond aanvraag, verlening en verantwoording van de subsidie, de zogenaamde administratieve lasten voor de aanvrager. In dit onderzoek toetsen we ook dit element van de subsidies in de gemeente Westland.

3.3 Toetsingskader voor indirecte subsidies

Het verstrekken van subsidies is één van de instrumenten om beleidsdoelen te realiseren. Een ander instrument is het ter beschikking stellen van niet-geldelijke subsidies, zoals accommodaties of vastgoed. Accommodatie- of vastgoedbeleid kan daarom ook worden beschouwd als uitvoeringsbeleid.

Een gemeente voert haar beleid het meest effectief en efficiënt uit wanneer het uitvoerings-instrumentarium goed op elkaar is afgestemd. Met andere woorden, een gemeente is het meest effectief en efficiënt wanneer er een expliciete afweging is gemaakt in de wijze waarop subsidies, vastgoed en andere uitvoeringsinstrumenten worden ingezet om beleidsdoelen te realiseren.

Het ter beschikking stellen van vastgoed kan worden beschouwd als indirecte subsidie die effectief en transparant wordt ingezet als duidelijk is welke voordelen een subsidieontvanger daarvan geniet. Is dit niet duidelijk, dan is sprake van zogenaamde verborgen subsidie. Voor de definitie van indirecte en verborgen subsidie wordt verwezen naar paragraaf 2.2.

Het onderscheid tussen indirecte en verborgen subsidie op de ingebruikstelling van vastgoed volgt uit het antwoord op de volgende vragen:

1. Is het een expliciete keuze geweest, bijvoorbeeld in de vorm van een uitgewerkt beleids-standpunt, om geen volledige vergoeding te vragen voor de ingebruikstelling van het vastgoed?
2. Is deze keuze op het juiste (bestuurlijke) niveau vastgesteld?
3. Wordt periodiek geëvalueerd of de argumenten om geen volledige vergoeding te vragen nog van kracht zijn?
4. Wordt de keuze consequent toegepast of is er sprake van willekeur?

Is het antwoord overwegend 'nee', dan is sprake van verborgen subsidie. Is het antwoord 'ja', dan is hierop de kwalificatie 'indirecte subsidie' van toepassing. Als hierover ook transparant met onder andere de Raad wordt gecommuniceerd dan leidt dit waarschijnlijk niet tot vergaande aanbevelingen in het kader van dit onderzoek. Anders is het in het geval waarin de vragen met 'nee' of 'gedeeltelijk met nee' worden beantwoord. Er is dan in meer of mindere mate sprake van een 'verborgen subsidie'.

Figuur 2: analysekader voor de afstemming van beleidsinstrumentarium subsidies, vastgoed, accommodaties

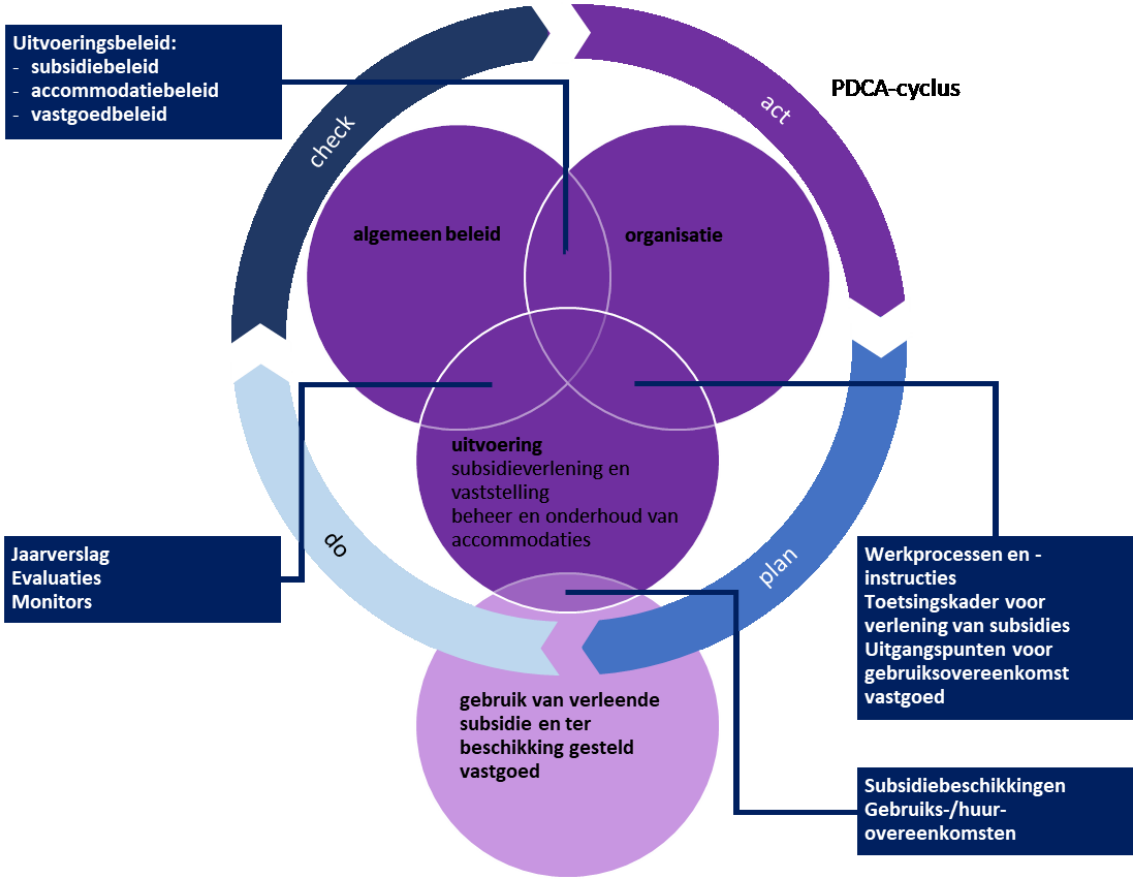

4. BEVINDINGEN DIRECTE SUBSIDIES

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk beschrijven we onze bevindingen over de directe subsidies. Daarbij gaan we achtereenvolgens in op:

- het algemene subsidiebeleid en de uitvoering daarvan (4.2);
- de vertaling daarvan naar de inhoudelijke kaders van het subsidiebeleid in het sociaal domein (4.3).

De basis voor deze beschrijving vormt het analysekader voor de beoordeling van subsidies; zie figuur 1. De onderdelen uit dit analysekader komen terug in de opbouw van dit hoofdstuk; zie figuur 3.

4.2 Subsidiebeleid algemeen

Figuur 3: indeling subsidiebeleid algemeen

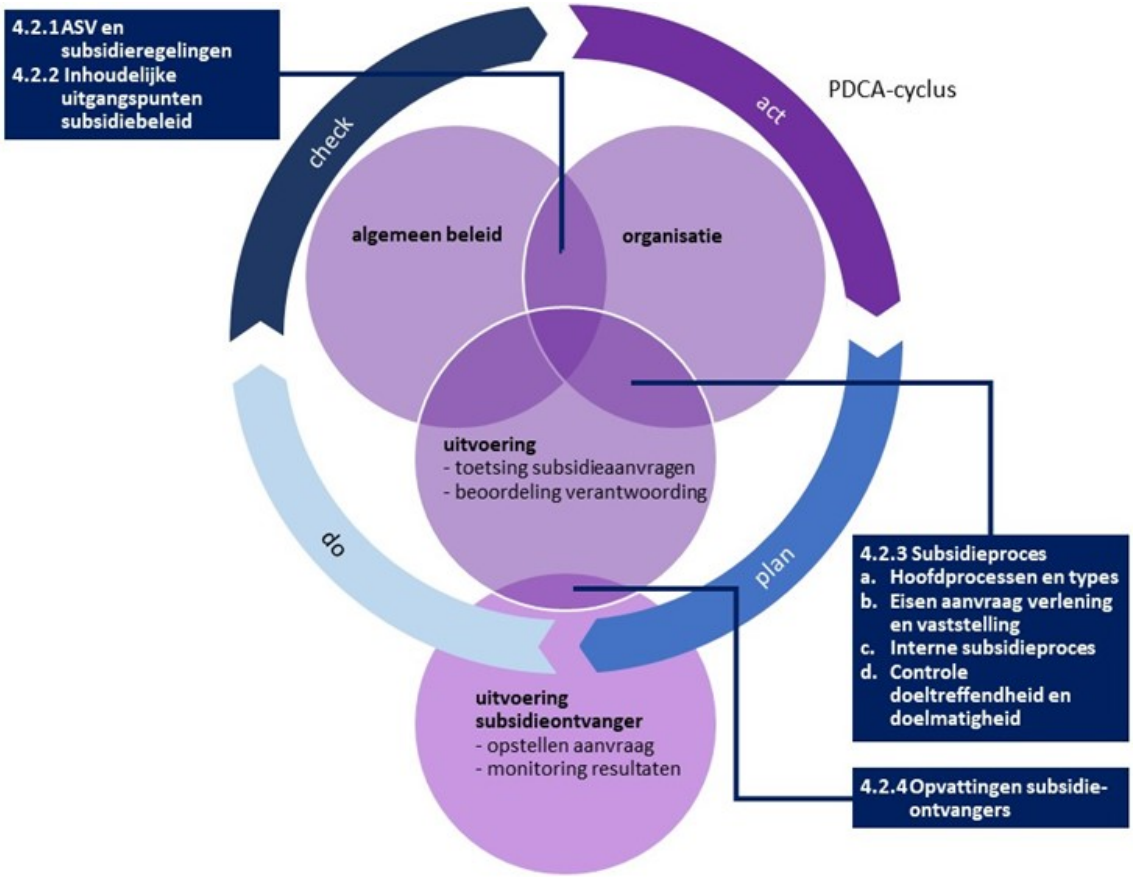

4.2.1 De algemene subsidieverordeningen en de subsidieregelingen

Het subsidiebeleid is het bestuurlijke kader waarbinnen de gemeente het beleidsinstrument subsidies toepast. Om te beoordelen welk subsidiebeleid de gemeente Westland hanteert, hebben we de algemene subsidieverordening en de subsidieregelingen bestudeerd. Dit zijn de gemeentelijke regels voor subsidieverlening en daarom een toetsingskader voor subsidieaanvragen en dus de grond voor toekenning en afwijzing.

Ook hebben we onderzocht welke beleidsinhoudelijke uitgangspunten zijn gehanteerd bij de totstandkoming van de subsidieverordening en de regelingen om te bepalen of deze inhoudelijke kaders goed zijn vertaald en kunnen worden toegepast.

De kaders voor het subsidiebeleid van de gemeente zijn vastgelegd in de Algemene subsidieverordening 2016 (hierna: ASV) en in subsidieregelingen. Deze zijn vastgesteld door de Raad. Het wettelijk kader voor het subsidiebeleid van de gemeente is de Algemene wet bestuursrecht, titel 4.2 (hierna: de Awb).

De ASV is opgesteld binnen de beleidsvrijheid die de Awb de gemeente biedt. De ASV is het wettelijk kader voor de verstrekking van subsidies voor activiteiten op de beleidsterreinen die vallen onder de door de Raad vastgestelde en in de gemeentebegroting opgenomen programma's. De ASV bevat onder andere de algemene kaders voor subsidieverlening, waaronder de bevoegdheden van het College, de vereiste kenmerken van een subsidieregeling, de randvoorwaarden waaraan een organisatie moet voldoen om subsidie te ontvangen en de procedurevereisten voor aanvraag, verlening en vaststelling van subsidies.

De ASV is uitgewerkt in subsidieregelingen waarin, onder andere, de inhoudelijke voorwaarden worden gesteld aan subsidieverlening voor specifieke activiteiten. In 2019 zijn er 7 subsidieregelingen van kracht.[1] Het College heeft op grond van de ASV het mandaat subsidieregelingen vast te stellen. In de subsidieregelingen zijn uitgewerkt voor welke activiteiten subsidie kan worden verleend en tot welk bedrag dat kan. Het College heeft het mandaat het subsidieplafond vast te stellen zolang dat past binnen de door de Raad vastgestelde programmabegroting. Wanneer het College een subsidiebedrag ter beschikking wil stellen hoger dan het begrote bedrag, moet daarvoor een begrotingswijziging worden vastgesteld door de Raad. De indieningstermijnen voor een subsidieaanvraag zijn daarop vastgesteld: elke subsidieaanvraag moet voor 1 april van het jaar voorafgaand aan de start van de gesubsidieerde activiteiten worden ingediend, zodat tijdig een begrotingswijziging kan worden voorgesteld aan de Raad.

Overigens was de ASV niet de grondslag voor alle subsidies die de gemeente verstrekte in 2019. De regelingen waarop de ASV niet van toepassing is, zijn:

- Subsidieverordeningen en -regelingen die zijn vastgesteld voor 2016. Op deze verordeningen en regelingen blijft de ASV 2011 van toepassing.
- De subsidieverordening duurzame energiemaatregelen 2017-2020 gemeente Westland.

De Raad kan besluiten een subsidieverordening op te stellen, bijvoorbeeld omdat zij een beleidsdoel wil realiseren met een subsidie waarin niet wordt voorzien onder de voorwaarden van de ASV. In de verordening komen vergelijkbare onderdelen terug als in de ASV en de onderliggende subsidieregelingen zoals het doel van de subsidie, de wijze van verdeling van de beschikbare middelen, de termijnen en de vereisten aan de aanvraag en de vaststelling.

4.2.2 De inhoudelijke uitgangspunten voor het subsidiebeleid

In 2011 heeft de Gemeenteraad een algemeen afwegingskader vastgesteld voor de herijking van subsidies en tarieven.[2] Daarin heeft de Raad een aantal inhoudelijke kaders geformuleerd voor het verlenen van subsidies en het ter beschikking stellen van accommodaties. Het College heeft deze

[1] Zie bijlage 1.
[2] Algemene kaders en plan van aanpak t.b.v. herijking subsidies en tarieven, 10 mei 2011.

kaders uitgewerkt in de nota Beleid Herijking Subsidies 2012. Deze nota is gepubliceerd op 14 oktober 2011 en ingetrokken op 6 januari 2017.
Het afwegingskader van de Raad wordt niet meer genoemd in de ASV uit 2016 en komt niet meer terug in de toelichting op de inhoudelijke uitgangspunten van deze ASV; zie bijlage 4. Het enige element in alle bestudeerde stukken omtrent de subsidieverlening waarin een onderdeel van het kader nog terugkomt, is het werkblad voor de afhandeling van subsidieverlening en -vaststelling: de subsidiemaatlat uit de nota Beleid Herijking Subsidies wordt daarin gebruikt als globale toets van de inhoud.

Figuur 4: de subsidiemaatlat (bron: gemeente Westland)

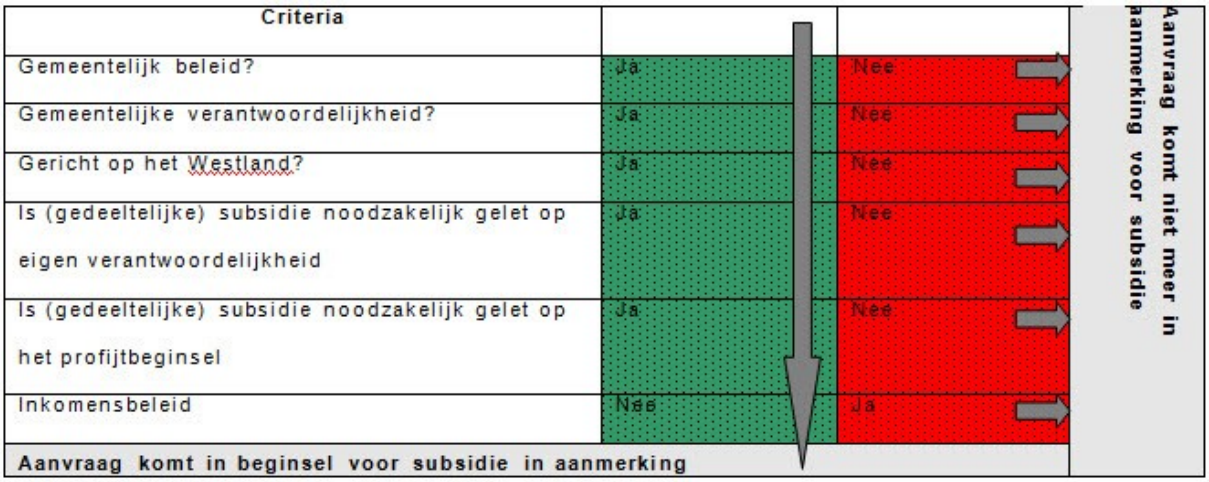

Omdat wij niet konden vaststellen wat het inhoudelijke beleidskader is voor subsidieverlening, konden wij ook niet vaststellen hoe een transparante en objectieve verdeling van de subsidies is geborgd. Met name voor de verlening van structurele subsidies lijkt dit te leiden tot onduidelijkheden. Bijvoorbeeld, onder welke voorwaarden kunnen nieuwe partijen die niet genoemd worden in een subsidieregeling, een structurele subsidie aanvragen? Deze onduidelijkheid geldt ook voor specifieke voorwaarden in de subsidieverordening: wanneer wordt een structurele subsidie wel of niet geïndexeerd? In de ASV wordt gesteld dat het College kan kiezen voor indexering van een meerjarige subsidie. Verder wordt niet toegelicht op grond van welke kaders of uitgangspunten een besluit wordt genomen. De structurele subsidie voor Westlandtheater De Naald is in 2019 niet geïndexeerd, terwijl dat wel is gebeurd voor andere grote subsidies voor Vitis en de Bibliotheek Westland. Op grond waarvan die afweging is gemaakt, is nergens nader toegelicht en kon ook in de interviews met betrokken ambtenaren niet worden verklaard. Een vergelijkbare onduidelijkheid betreft de voorwaarden waaronder een ontvanger van een structurele subsidie een meerjarige structurele subsidie kan aanvragen. Niet alle ontvangers van structurele subsidie hebben een meerjarige subsidie. In de toelichting op raadsvragen[3] hierover voor de vaststelling van de ASV, wordt toegelicht dat het College hiertoe kan besluiten wanneer sprake is van nut en noodzaak. Er wordt niet toegelicht wanneer daar sprake van is. Ook komt uit de interviews een wisselend beeld naar voren over wat de afwegingen zijn.

[3] Memo van wethouder M.A.A. de Goeij-van der Klugt aan de leden van de commissie MO, 'vragen van verschillende fracties van de commissie MO inzake de Algemene subsidieverordening 2016 in de vergadering van maandag 13 juni 2016', 24 juni 2016, antwoord op vraag 9.

4.2.3 Het subsidieproces

Door het procesverloop te analyseren, hebben wij onderzocht hoe de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van subsidies wordt geborgd en hoe transparant de afwegingen zijn die worden gemaakt bij de beoordeling van de subsidies. Hieronder volgt een beschrijving van:

a. De twee hoofprocessen en de meest relevante typologie van subsidies die de gemeente verleent.
b. De eisen die de gemeente stelt aan de onderbouwing van subsidieaanvraag en subsidieverantwoording.
c. De wijze waarop het subsidieproces wordt uitgevoerd.
d. Controle op doeltreffendheid en doelmatigheid.

Ad a. Hoofdprocessen en subsidie-types

Een subsidie kent twee processen:

- het proces tot verlening van een subsidie;
- het proces tot vaststelling van een subsidie.

In het eerste proces wordt beoordeeld of de aangevraagde subsidie kan worden verleend. In het tweede proces wordt beoordeeld of de subsidie ook is besteed volgens het plan waarop de subsidie is verleend. Daarnaast is relevant het gemeentelijk onderscheid tussen incidentele subsidies en structurele subsidies. Incidentele subsidies zijn voor activiteiten die éénmalig plaatsvinden of een experimenteel karakter hebben. Structurele subsidies zijn voor de uitvoering van activiteiten die de gemeente jaren achtereen uitgevoerd zou willen zien. Tot slot is relevant het onderscheid tussen meerjarige subsidies en subsidies voor één jaar.

Ad b. De eisen bij de aanvraag tot verlening en vaststelling

De gemeente faciliteert de aanvraag tot verlening en vaststelling van subsidies door per subsidieregeling de aanvraagformulieren via haar website ter beschikking te stellen.[4] De vereisten voor de onderbouwing van de aanvraag verschillen voor structurele en incidentele subsidies en naar de hoogte van het bedrag dat wordt aangevraagd. Hieronder volgt een overzicht van de vereiste stukken bij de subsidieaanvraag. Deze eisen komen nagenoeg overeen per subsidieregeling:

Tabel 1: vereiste stukken bij een aanvraag tot verlening

Aard aanvraag	Tot € 10.000	Hoger € 10.000	Hoger € 70.000	Hoger € 100.000
Incidentele subsidie	▪ Activiteitenplan ▪ Een exploitatie-begroting	▪ Geen aanvullende eisen	▪ Een investe-ringsplan ▪ De laatste jaarrekening ▪ Het laatste jaarverslag	▪ Geen aanvullende eisen
Structurele subsidie	▪ Een globaal activiteitenplan ▪ Overzicht van kosten en opbrengsten met toelichting	▪ Activiteitenplan ▪ Een exploitatie-begroting van lopende en komende jaar	▪ Geen aanvullende eisen	▪ Een risicoparagraaf in de exploitatie-begroting

[4] https://www.gemeentewestland.nl/ondernemen/subsidies.html

	▪ Laatste jaarrekening ▪ Laatste jaarverslag			

Gaat het om een eerste aanvraag dan moet de aanvrager ook meesturen:
- de statuten of het reglement van de aanvragende rechtspersoon;
- een opgaaf van de bestuurssamenstelling;
- een uittreksel Kamer van Koophandel;
- een overzicht van de financiële situatie op het moment van aanvraag, indien mogelijk in de vorm van een jaarrekening van het voorgaande boekjaar.

Is de aanvraag voor een structurele subsidie hoger dan € 100.000, dan is ook een risicoparagraaf vereist in de exploitatiebegroting.

In de ASV wordt niet toegelicht of die moet worden opgenomen in de exploitatiebegroting voor beide jaren of alleen voor het jaar waarvoor de subsidie wordt aangevraagd. Uit de dossiers die we hebben bestudeerd, komt naar voren dat de subsidieaanvraag in de dossiers kunnen worden onderbouwd met vereiste documenten. Echter, in verschillende dossiers waarin een subsidie is verleend hoger dan € 100.000, blijkt de vereiste risicoparagraaf in de exploitatiebegroting voor het komende subsidiejaar te ontbreken.

Bij de aanvraag tot vaststelling van incidentele en structurele subsidies, gelden vergelijkbare eisen.

Tabel 2: vereiste stukken bij een de aanvraag tot vaststelling

Aard aanvraag	Tot € 10.000	Hoger € 10.000	Hoger € 70.000
Incidentele subsidie	▪ Financieel verslag met gerealiseerde inkomsten ▪ Een inhoudelijk verslag met gerealiseerd resultaat		
(Meerjarige) Structurele subsidie	▪ Vereisten niet aangetroffen	▪ Uitgebreid activiteiten-verslag volgens format of vergelijkbaar ▪ Financieel verslag volgens format of vergelijkbaar: - de balansgegevens voor het subsidiejaar en het jaar ervoor - de exploitatierekening van inkomsten tijdens het subsidiejaar	Extra toe te voegen: ▪ accountantsverklaring
Investeringssubsidie sportaccommodaties	▪ Uitgebreid investeringsverslag ▪ Financieel verslag met adequate toelichting		

De subsidieontvangers moeten een inhoudelijk verslag en een financiële verantwoording meesturen. Voor subsidies hoger dan € 70.000 moet ook een goedkeurende controleverklaring (van een accountant) worden meegestuurd.

Volgens artikel 11 van de ASV, kan de gemeente een meerjarige subsidie verlenen met een maximum van vier jaar. De ontvangers van een meerjarige subsidie hoeven de subsidie niet jaarlijks aan te vragen. Overigens is elke ontvanger van een bedrag hoger dan € 10.000 wel verplicht jaarlijks een verzoek om vaststelling in de dienen met financiële en inhoudelijke verantwoording. Een ontvanger van een structurele subsidie lager dan € 10.000, dient dit bedrag te verantwoorden na de overeengekomen subsidieperiode.

Uit een vergelijking van de bestudeerde dossiers op de vereiste stukken bij de onderbouwing van het verzoek om vaststelling, blijkt dat deze aanwezig zijn voor alle dossiers. Voor de structurele subsidies zijn alleen de documenten beoordeeld meegestuurd door de subsidieontvanger, ter onderbouwing van de aanvraag. De feitelijke vaststelling hebben wij niet kunnen beoordelen omdat die nog niet had plaatsgevonden, overeenkomstig de vaststellingstermijn tot 1 april 2021.

Ad c. Beschrijving van het interne subsidieproces
Om te beoordelen of subsidies rechtmatig worden verleend en hoe subsidies worden beoordeeld op doeltreffendheid en doelmatigheid, hebben wij het werkproces voor verlening en vaststelling van subsidies geanalyseerd. In bijlage 1 wordt een samenvatting gegeven van de verschillende onderdelen van het proces.

Verantwoordelijkheidsverdeling
In het werkproces is een beleidsmedewerker van het relevante beleidsterrein eindverantwoordelijk voor het hele proces en de inhoudelijke beoordeling van de aanvraag of het verzoek om vaststelling. Deze medewerker is dan ook de hoofdverantwoordelijke voor de beoordeling van de subsidieaanvraag of verantwoording op de bijdrage van de subsidie aan de gemeentelijke beleidsdoelen en is ook vrijwel altijd de accounthouder voor de subsidie. De rol en positie van de accounthouder is in de volgende paragraaf nader toegelicht.
In het administratieve proces voor subsidieverlening of -vaststelling, wordt de accounthouder meestal ondersteund door een medewerker beleidsondersteuning, die er ook op toeziet dat het proces verloopt volgens de afgesproken stappen en alle benodigde controles worden uitgevoerd. Door het zo te organiseren, streeft de organisatie ernaar het vier ogen-principe toe te passen op de verlening van subsidies.

De accounthouder of de medewerker beleidsondersteuning start het inhoudelijk proces door een conceptbeschikking op te stellen. Deze conceptbeschikking voor verlening of vaststelling wordt gecontroleerd en eventueel aangepast door de jurist, een financieel medewerker en de teamleider van de accounthouder.

De accounthouder is ook hoofdverantwoordelijke voor de beoordeling van de financiële onderbouwing van een subsidieaanvraag of subsidieverantwoording voor subsidies tot € 70.000, daarbij ondersteund door een financieel medewerker en de financieel adviseur. Voor de verantwoording van subsidies hoger dan € 70.000 tot € 100.000 kan de accounthouder zich hierbij baseren op de verplichte accountantscontrole.

Een subsidieaanvraag of vaststelling kleiner dan € 100.000 wordt, in principe, ambtelijk afgehandeld. Een subsidie groter dan € 100.000 heeft de goedkeuring nodig van het College. Het gaat hierbij dan hoofdzakelijk om een de goedkeuring van het subsidiebedrag. Het College ontvangt een verzamelnota voor besluitvorming met daarin een korte toelichting op de aanvraag, de aangevraagde bedragen en een advies voor besluit. Besluitvorming over subsidiebedragen lager dan € 100.000 verloopt ook via het College wanneer het om een politiek gevoelige subsidie gaat of om een subsidie waarbij een groot belang speelt.

De goedkeuring door het College wordt voorbereid door een financieel adviseur. Bij de beoordeling van de aanvraag kijkt hij naar de begrote uitgaven en inkomsten en de hoogte van de gevraagde subsidie. Daarbij stelt hij vast of hij of de gevraagde financiële middelen passend zijn bij de voorgestelde activiteiten en of de aanvrager het gevraagde subsidiebedrag nodig heeft om de voorgestelde activiteiten uit voeren. De beoordeling en/of onderbouwing van het Collegebesluit maakt geen onderdeel uit van het subsidiedossier.

Rol en positie accounthouder

In gesprekken met accounthouders en subsidieontvangers is aan de orde geweest de gevolgen van een wisseling van accounthouder binnen een subsidiedossier. Verschillende geïnterviewde ambtenaren en subsidieontvangers constateerden dat een nieuwe accounthouder kon leiden tot nieuwe accenten in de inhoudelijke uitvoering van de subsidie, onduidelijkheid over lopende afspraken en kwaliteitsverschillen in de manier waarop gestuurd werd op de resultaten van een subsidie.
In het onderzoek had de wisseling van accounthouder op twee dossiers tot gevolg dat de nieuwe accounthouder onvoldoende was geïnformeerd of zich onvoldoende geïnformeerd achtte om deel te kunnen nemen aan het onderzoek naar het subsidiedossier.

Hierop hebben we vragen gesteld aan geïnterviewden over hoe de gemeente borgt dat kennis van de accounthouder en tussentijdse afspraken van de accounthouder en de subsidieontvanger beschikbaar zijn voor een nieuwe accounthouder. Uit de antwoorden blijkt dat de gemeente hiervoor geen vaste structuur of werkafspraken heeft geïmplementeerd. De kwaliteit van de borging is afhankelijk van een aantal factoren die per subsidiedossier kunnen verschillen, namelijk:

- de mate waarin de accounthouder de gesprekken met de subsidieontvanger vastlegt; sommige accounthouders doen dat wel, anderen niet, zo geven geïnterviewden een aantal keren aan;
- de mate waarin de oude accounthouder beschikbaar blijft binnen de gemeente voor de overdracht naar de nieuwe accounthouder (de overdracht is lastiger wanneer een accounthouder de gemeentelijke organisatie verlaat);
- de mate waarin meerdere ambtenaren een inhoudelijke relatie hebben met de subsidieontvanger. Wanneer meerdere beleidsambtenaren een inhoudelijke relatie hebben met een subsidieontvanger en dus kennis hebben van de subsidierelatie is de overdracht eenvoudiger.

Werkblad en workflow-management

Om te borgen dat alle controles naar behoren worden uitgevoerd, wordt elke aanvraag vergezeld door één werkblad waarop de uitkomsten van elke controle moeten worden ingevuld. Medewerkers met een rol in het proces kunnen in het werkblad ook opmerkingen kwijt over hun controle. Zo kan worden vastgesteld of het proces volgens afspraak verloopt en wat het resultaat was van eerdere processtappen. Het werkblad is daarom een belangrijke basis voor een correct verlopend proces en de kwaliteit van de uiteindelijke beschikking. In het werkblad staan de verschillende eisen die worden gesteld aan een subsidieaanvraag. Zo bevat het werkblad een checklist voor de aanwezigheid en kwaliteit van de meegestuurde stukken op de eisen van de ASV. De eerder toegelichte subsidiemeetlat vormt de toetsingscriteria voor de inhoud van de aanvraag.

In het werkblad ontbreekt de toets van de risicoparagraaf, die volgens de ASV is vereist in de exploitatiebegroting voor subsidieaanvragen hoger dan € 100.000.[5]

Via een digitaal workflow-systeem krijgt elke betrokken medewerker een signaal dat er een taak in het dossier moet worden uitgevoerd en kunnen betrokkenen bij de onderliggende stukken tijdens het proces. Na afronding van het proces wordt de zaak afgesloten en worden de stukken gearchiveerd.

Uit ons dossieronderzoek is gebleken dat het werkblad niet altijd volledig wordt ingevuld en niet altijd de benodigde parafen zijn gezet. Ook wordt dit gemis niet altijd toegelicht. Daarom is voor deze dossiers niet vast te stellen of de vereiste controles van de beschikking ook zijn uitgevoerd. Dit geldt bijvoorbeeld voor het werkblad behorend bij de beschikking tot verlening van de structurele subsidie aan de Bibliotheek en die aan Vitis.

[5] ASV, artikel 14, lid 2, b. 3[0]

Archivering van dossierstukken

Uit de interviews en de dossierstudie blijkt dat er niet eenduidig wordt gearchiveerd, zie tekstkader. In de dossiers die voor dit onderzoek zijn geselecteerd en opgevraagd, ontbraken stukken. Op verzoek werden deze meestal alsnog nagezonden.

Dat binnen de gemeentelijke organisatie niet alle stukken goed vindbaar zijn, blijkt onder andere uit incidentele voorvallen als:

- een ambtelijk verzoek aan een subsidieontvanger om nogmaals het plan van aanpak te ontvangen voor een reeds verleende subsidie;
- een tussentijdse wijziging van het plan van aanpak en de begroting die in het subsidiedossier voor het onderzoek ontbrak. De wijziging was ambtelijk wel bekend en per mail vastgelegd. Echter, deze mailwisseling vormde geen onderdeel van het subsidiedossier.

Voorjaar 2021 loopt er binnen de gemeente een traject om de beschikbaarheid van documenten en andere data te verbeteren omdat het huidige systeem niet goed voldoet. Specifiek voor de verlening van subsidies wordt gekeken naar een nieuw digitaal systeem om het werkproces en de vindbaarheid van documenten en gegevens te verbeteren.

Tussentijdse subsidiegesprekken over doeltreffendheid, doelmatigheid en voortgang

De accounthouder heeft met kleinere subsidiedossiers vrijwel uitsluitend contact bij verlening en vaststelling wanneer er geen bijzonderheden zijn in het verloop van de subsidie-uitvoering. Voor de grotere structurele subsidieaccounts voert de accounthouder echter ook regelmatig gesprekken met de subsidieontvanger om de voortgang van de uitvoering te bespreken en samen te bepalen of bijstelling van de gekozen aanpak nodig is.
Zoals eerder is toegelicht, worden deze gesprekken niet systematisch vastgelegd. Verslagen van deze gesprekken vormen geen onderdeel van het subsidiedossier.

De verantwoordelijk portefeuillehouder voert meerdere keren per jaar, bij sommige bestuurders maandelijks, een gesprek met de bestuurders van de grootste subsidieaccounts zoals Vitis, de Bibliotheek en Westlandtheater De Naald, om met de subsidieontvanger te spreken over de voortgang in het subsidiedossier en de uitvoering van het beleid. Verslagen van deze gesprekken zijn geen onderdeel van een subsidiedossier. Geïnterviewde ambtenaren geven aan dat verslaglegging van de gesprekken ook geen structureel onderdeel zijn van de werkwijze: in sommige gevallen worden gesprekken wel, in andere gevallen niet vastgelegd.

Ad d. Controle op doeltreffendheid en doelmatigheid van subsidies

Volgens het voorgeschreven subsidieproces in de workflow moeten verschillende controles worden uitgevoerd bij de beoordeling van een aanvraag tot subsidieverlening of subsidievaststelling. Uit de bestudering van het werkproces en de wijze waarop dit is vastgelegd in de bestudeerde subsidiedossiers, blijkt het volgende:

- De inhoudelijke afwegingen die worden gemaakt en de kaders die worden gehanteerd bij de inhoudelijke beoordeling van een subsidieaanvraag of subsidieverantwoording in relatie tot de gemeentelijke beleidsdoelen, kunnen wij niet verifiëren. De gemeente hanteert geen inhoudelijk afwegingskader voor de beoordeling van subsidies op de relatie met de gemeentelijke beleidsdoelen: in het werkblad wordt volstaan met de vraag of de subsidie bijdraagt aan de beleidsdoelen. In het subsidieproces worden verder geen eisen gesteld aan de onderbouwing van deze beoordeling; het is dan ook geen onderdeel van het subsidiedossier. Daarom kunnen wij niet vaststellen of de doeltreffendheid van een subsidie in relatie tot gemeentelijke beleidsdoelen effectief is meegewogen in de subsidieaanvraag of de subsidieverantwoording.
- De accounthouder is primair verantwoordelijk voor de beoordeling van de doeltreffendheid van een subsidie in relatie tot de gemeentelijke beleidsdoelen. Geïnterviewden geven aan dat wordt voorondersteld dat accounthouders over voldoende inzicht in het beleid en het subsidiedossier beschikken om dit goed te kunnen beoordelen.

Wij kunnen niet vaststellen hoe deze vooronderstelling wordt getoetst en hoe de gemeente vaststelt dat een accounthouder de juiste afwegingen hanteert bij het besluit over een subsidie.

- Voor subsidies hoger dan € 100.000 is de vereiste goedkeuring van het College geen onderdeel van het dossier. Dat deze is gegeven, wordt afgeleid uit de positieve beschikking. De afwegingen die ten grondslag liggen aan het besluit worden niet vastgelegd. Omdat het subsidiebeleid ook geen kaders biedt voor deze afweging, kunnen wij niet vaststellen welke afwegingskaders worden gehanteerd bij een collegebesluit over een subsidie. Wij kunnen daarom ook niet vaststellen of en hoe doeltreffendheid en doelmatigheid van de subsidie zijn meegewogen in het besluit.
- Niet altijd wordt vastgelegd of voorgeschreven controles ook daadwerkelijk zijn uitgevoerd. In een enkel bestudeerd dossier, ontbraken parafen in het werkblad. Daarmee is niet vast te stellen of de controles ook daadwerkelijk zijn uitgevoerd. Dit geldt voor de controle op de aanvraag tot subsidieverlening voor de Bibliotheek over 2019 (€ 1.874.716). In een ander dossier werd op het werkblad aangetekend dat de juridische controle op de aanvraag tot subsidieverlening niet was uitgevoerd wegens afwezigheid van de jurist (Bibliotheek, Week van de Alfabetisering, € 11.327).
- De controles op de eisen van de ASV zijn niet volledig. De ASV vereist dat exploitatie-begrotingen bij subsidieaanvragen hoger dan € 100.000 een risicoparagraaf moeten bevatten. Geen van de bestudeerde subsidiedossiers hoger dan € 100.000 voldoet aan deze eis. Hierop wordt niet gecontroleerd.
- De tussentijdse gesprekken die de accounthouder en, in sommige gevallen, de wethouder voeren met subsidieontvangers, beschouwt de gemeente als een belangrijke manier om te sturen op doeltreffendheid en doelmatigheid van subsidies, zo wordt meerdere malen toegelicht in de interviews. Of en hoe deze gesprekken bijdragen aan de doeltreffendheid en doelmatigheid van subsidies, kunnen wij niet vaststellen omdat de verslagen van deze gesprekken geen onderdeel zijn van het subsidiedossier.

Omdat de gemeente niet beschikt over een algemeen inhoudelijk afwegingskader kunnen wij niet beoordelen of en hoe gemeentelijke beleidsdoelen worden meegewogen in de beoordeling van subsidieaanvragen en/of -verantwoordingen. We hebben daarom onderzocht of en hoe de gemeentelijke beleidsdoelen specifiek terugkomen in het beleidsinstrumentarium voor het Sociaal Domein; zie paragraaf 4.2.5.

4.2.4 Opvattingen van subsidieontvangers

In deze paragraaf wordt ingegaan op de opvattingen van de betrokken instellingen over de doelmatigheid en doeltreffendheid van het subsidiebeleid en subsidieproces.

De meeste subsidieontvangers vinden het subsidieproces helder en uitvoerbaar. Ook vinden de subsidieontvangers de administratieve lasten redelijk waarmee de subsidieaanvraag en -verantwoording gepaard gaan. Verschillende subsidieontvangers geven ook aan de toegankelijkheid van de accounthouders voor vragen en overleg te waarderen. Zij ervaren bereidheid om samen te verkennen hoe het doel van de verleende subsidie optimaal kan worden behaald. Deze bereidheid komt de kwaliteit van het resultaat ten goede, aldus de geïnterviewde subsidieontvangers.

Subsidieontvangers hebben kritische opmerkingen over de indieningstermijn voor een aanvraag: met name de ontvangers van een structurele subsidie vinden de indieningstermijn voor een aanvraag voor 1 april vroeg. Zij lichten toe dat deze termijn veel druk zet op de planning van hun eigen begrotingscyclus.

Deze moet namelijk helemaal zijn afgerond voordat de aanvraag voor een nieuwe subsidie kan worden ingediend. Bij investeringssubsidies voor sportaccommodaties geldt daarbij de als storend ervaren factor dat de subsidie op basis van gespecificeerde offertes moet worden aangevraagd, maar de eindafrekening met meer-/minderwerk niet tot een hogere vaststelling kan leiden. Dat geldt ook voor andersoortige subsidies, waarbij de subsidie wel wordt teruggevorderd bij een lager aantal gerealiseerde activiteiten, maar niet hoger wordt vastgesteld wanneer de prestatie hoger is dan was beschikt bij subsidieverlening.

Een tweede kritisch punt dat ontvangers van een structurele subsidie maken, is de termijn die de gemeente neemt voor de vaststelling van de subsidie. Deze kan tot 1 april het tweede jaar na het afgeronde subsidiejaar worden vastgesteld, 2 jaar nadat de subsidieaanvraag is ingediend. Subsidieontvangers geven aan dat dit laat is omdat zij de wijze van vaststelling 2 jaar op rij niet hebben kunnen meenemen in een nieuwe aanvraag.

Een derde kritiekpunt is de ervaring van discontinuïteit in de relatie met de gemeente door wisselingen van accounthouders. Omdat de accounthouder een belangrijke rol vervult in de inhoudelijke beoordeling van de subsidieaanvraag en -uitvoering, heeft een wisseling gevolgen. Sommige subsidieontvangers geven aan dat de nieuwe accounthouder soms niet goed op de hoogte is. Wisselingen betekenen dan een extra inspanning voor de subsidieontvanger voor kennismaking en het verstrekken van informatie. Ook kan de wisseling leiden tot andere inhoudelijke accenten binnen de uitvoering van de subsidie: afhankelijk van de kwaliteit van de accounthouder kan dat een verbetering of een verslechtering van de subsidierelatie zijn, aldus geïnterviewden.

4.3 Subsidiebeleid sociaal domein

Figuur 5: analysekader voor beoordeling van subsidies in het sociaal domein

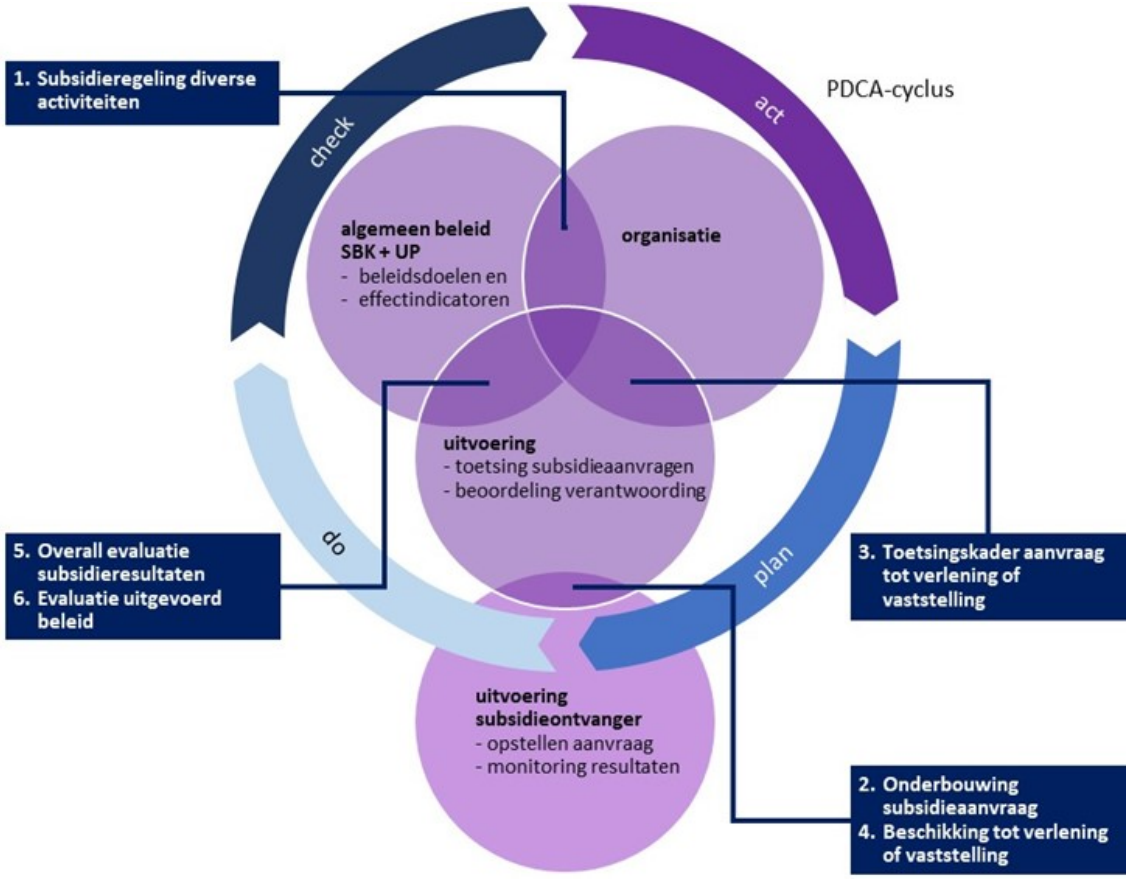

Door de reconstructie van de beleidscyclus hebben we onderzocht de mate waarin de inhoudelijke beleidsdoelen uit het Beleidskader Sociaal Domein Kernachtig Sociaal (hierna: SBK) uit 2016 herleidbaar terugkomen in de subsidieverlening en vaststelling van de geselecteerde dossiers. We hebben beoordeeld in welke mate de beleidsdoelen van de gemeente herleidbaar terugkomen in:

1. De subsidieregeling diverse activiteiten gemeente Westland uit 2016.
2. De onderbouwing van de subsidieaanvraag.
3. Het toetsingskader voor de aanvraag en de vaststelling.
4. De beschikking tot subsidieverlening of -vaststelling.
5. De overall evaluatie van subsidieresultaten.
6. De evaluatie van het uitgevoerde beleid.

4.3.1 Beleidsdoelen en effectindicatoren

Inherent aan het beleidsdomein beslaat het SBK een groot aantal, complexe doelen die zijn gecategoriseerd naar 13 onderwerpen. Voor elk onderwerp zijn indicatoren bepaald waarop de effectiviteit van het beleid moet worden beoordeeld. Deze 13 onderwerpen zijn per stuk uitgewerkt in het Uitvoeringsprogramma Kernachtig Sociaal (hierna: UP) uit 2016. Daarnaast worden vijf nieuwe projecten geïntroduceerd in relatie tot de veranderende inrichting van de uitvoering in het sociaal domein. Ook daarin worden doelen en herleidbare effectindicatoren benoemd.

Om te beoordelen of deze beleidsdoelen effectief zijn vertaald naar het instrument subsidies, hebben wij vastgesteld of en hoe de beleidsdoelen en effectindicatoren uit het SBK en het UP terugkomen in de beleidscyclus voor het instrument subsidies.

4.3.2 De subsidieregeling diverse activiteiten

De 18 onderwerpen en doelen uit het SBK en het UP komen, op hoofdlijnen, terug in de subsidie-regeling diverse activiteiten. In de regeling worden de activiteiten genoemd waarvoor de subsidie kan worden verleend. Deze zijn op verschillende niveaus uitgewerkt: van zeer globaal tot specifiek.

Voorbeelden van globale uitwerkingen zijn:
- Artikel 18, Welzijns- en jongerenwerk voor inwoners, lid 1: "…voor professioneel welzijnswerk en jongerenwerk ten behoeve van inwoners van de gemeente Westland."
- Artikel 27, Incidentele subsidies kleinschalige cultuurinitiatieven, lid 1: "….voor deelname aan de samenleving door de culturele amateursector."

Voorbeelden van specifieke uitwerkingen zijn:
- Artikel 25, Incidentele subsidies Topsport Westland, lid 2: "….voor:
  - deelname van Westlandse Topsportverenigingen aan internationale kampioenschappen en competities;
  - de organisatie van topsportevenementen."
- Artikel 32, Incidentele subsidies respijtzorg, lid 1: "….voor respijtzorg gericht op het ontlasten van de mantelzorger."

Hoe de subsidieregeling samenhangt met de doelen in het SBK en het UP wordt niet nader toegelicht en is daarom niet goed herleidbaar. Er is ook geen toelichting op de "subsidieregeling diverse activiteiten" aangetroffen waarin de relatie tussen de regeling en de gemeentelijke beleidsdoelen worden toegelicht. De effectindicatoren benoemd in de SBK en het UP komen niet terug in de subsidieregeling.

4.3.3 De onderbouwing van de aanvraag en de verantwoording van de subsidie

Onderzocht is vervolgens of de beleidsdoelen herleidbaar terug te vinden zijn in de toetsing en verantwoording van subsidieaanvragen en -vaststellingen. Dit is relevant omdat daaruit valt af te leiden hoe de voorgestelde activiteiten in de subsidieaanvraag bijdragen aan de beleidsdoelen van de gemeente.

Uit het dossieronderzoek blijkt dat de relatie tussen de beleidsdoelen van de gemeente en de subsidieaanvraag geen structureel onderdeel is in de aanvraag of de verantwoording. Dit is dan ook geen gemeentelijke eis. In sommige aanvragen wordt expliciet gerefereerd aan de beleidsdoelen en wordt toegelicht hoe de voorgestelde activiteiten kunnen bijdragen aan de gemeentelijke beleidsdoelen. In andere gevallen worden de beleidsdoelen van de gemeente niet genoemd en is er helemaal geen verband gelegd. In sommige verantwoordingen van subsidie wordt wel, in andere niet gerefereerd aan de beleidsdoelen van de gemeente. Hoe dit verschil ontstaat, hebben wij niet eenduidig kunnen vaststellen.

4.3.4 Het toetsingskader voor aanvragen tot verlening of vaststelling

Ook voor het sociaal domein hebben wij geen kader aangetroffen waaraan het aanvragen en verantwoorden van subsidies aan de onderliggende beleidsdoelen en effectindicatoren kan worden getoetst.

4.3.5 Een overall evaluatie van het instrument subsidies in relatie tot beleidsdoelen

In dit onderzoek is geen evaluatie aangetroffen van de mate waarin de verleende subsidies als beleidsinstrument hebben bijgedragen aan de beleidsdoelen van het SBK. In de interviews komt naar voren dat hieraan wel behoefte is om te bepalen of het instrument effectief is of beter kan worden vervangen door andere instrumenten zoals de inkoop van diensten.
Binnen de gemeentelijke organisatie wordt in het voorjaar van 2021 overwogen om een afwegingskader samen te stellen voor het maken van deze keuze.

4.3.6 De evaluatie van het uitgevoerde beleid

De Raad ontvangt jaarlijks een voortgangsrapportage met een inhoudelijke beschrijving van de uitvoering op de 13 doelen van het SBK en de vijf extra projecten geïntroduceerd in het UK. Deze voortgangsrapportage is niet evaluerend. Er wordt dus niet toegelicht of ingezet beleid en beleidsinstrumentarium, zoals subsidies, effectief zijn. Deze voortgangsrapportage bevat geen financiële verantwoording. Deze vindt plaats via de financiële jaarcyclus.

5. BEVINDINGEN INDIRECTE SUBSIDIES

5.1 Inleiding

Naast de verlening van subsidies volgens de definitie van de Awb, kan een gemeente de realisatie van beleidsdoelen ook met andere middelen aanjagen en ondersteunen. In dit onderzoek wordt gerefereerd aan deze faciliteiten als indirecte subsidies. Voorbeeld van indirecte subsidies is de ter beschikking stelling van vastgoed tegen een niet-kostendekkend tarief. Andere voorbeelden zijn het faciliteren van activiteiten door directe hulp vanuit de gemeente, zoals het neerzetten van routes voor een evenement of het schoonmaken van de evenementlocatie na afloop. Tot slot kan de gemeente ook aanjagen en ondersteunen door het ter beschikking stellen van kennis, bijvoorbeeld met het organiseren van kennisbijeenkomsten waaraan kan worden meegedaan tegen een niet-kostendekkend tarief.

De Rekenkamercommissie wil inzicht in de transparantie van de gemeente over de verleende indirecte subsidies. Daarbij heeft het onderzoek zich geconcentreerd op de transparantie omtrent het ter beschikking stellen van vastgoed. Hiervoor is gekozen omdat deze vorm van indirecte subsidie het meeste voorkomt en een grote waarde vertegenwoordigt in relatie tot het beschikbare budget binnen de gemeente; zie tekstkader.

In de "Programmabegroting_2019-2022" van september 2018 is het financiële overzicht van baten en lasten (totale begroting € 299 mln.) op pagina's 210 en 211 gespecificeerd naar taakvelden en programma's. Vastgoed maakt hier integraal deel van uit en is dus niet verbijzonderd als taakveld of programma. Op basis hiervan zijn de totale gemeentelijke vastgoedbaten en -lasten niet inzichtelijk. Enkele taakvelden met een sterke vastgoedcomponent zijn in de onderstaande tabel opgenomen. In de tabel staan het taakveld, de lasten en baten alsmede het percentage dat de lasten en baten bijdragen aan de totale begrotingslasten en -baten.

Tabel 3: Begroting 2019 – enkele taakvelden met vastgoedcomponent

Taakveld	**lasten**	**%**	**baten**	**%**
4.2 Onderwijshuisvesting	€ 8,5 mln.	2,9%	€ 0,9 mln.	0,3%
5.2 Sportaccommodaties	€ 5,9 mln.	2,0%	€ 0,9 mln.	0,3%
5.3 Cultuurpresentatie, productie en -participatie	€ 2,7 mln.	0,9%	€ 0,3 mln.	0,1%
5.4 Musea	€ 0,7 mln.	0,2%	nihil	0,0%
5.5 Cultureel erfgoed	€ 0,4 mln.	0,1%	nihil	0,0%

De vragen die centraal hebben gestaan, zijn:

- In hoeverre voert de gemeente beleid omtrent het ter beschikking stellen van vastgoed?
- In hoeverre voert de gemeente beleid ten aanzien van huurtarifering voor vastgoed dat wordt gebruikt voor maatschappelijke doelen?
- Wanneer de gemeente beleid voert ten aanzien van huurtarifering, hoe is dat beleid afgestemd met het subsidiebeleid?
- Wanneer de gemeente geen specifiek beleid voert, heeft de gemeente inzicht in de indirecte subsidies die zij verstrekt via het ter beschikking stellen van vastgoed?
- Wanneer de gemeente geen beleid voert, wat zijn de gevolgen hiervan voor de doelmatigheid en doeltreffendheid van het gemeentelijk beleid?

Figuur 6: beleidscyclus vastgoed in relatie tot subsidies

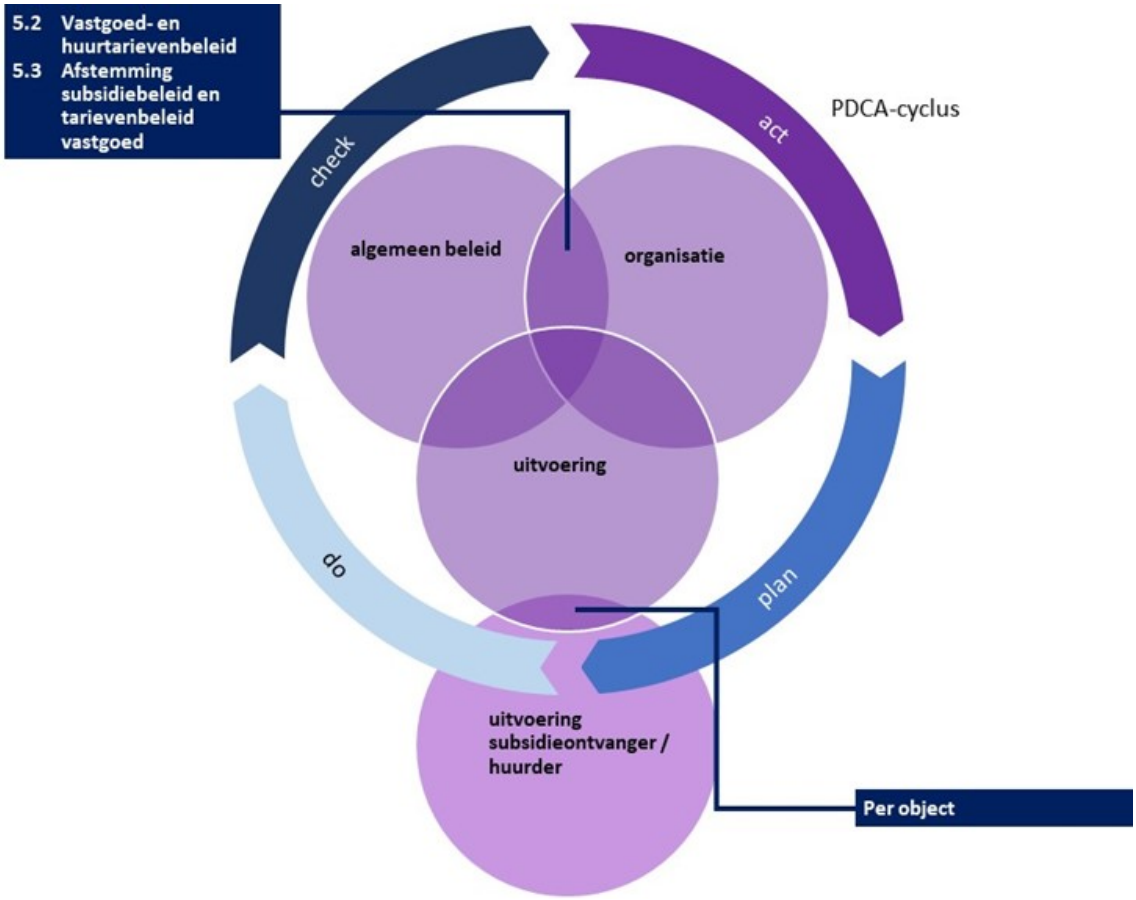

5.2 Vastgoed- en huurtarievenbeleid

De gemeente voert geen algemeen beleid voor de ter beschikking stelling van eigen vastgoed en dus ook geen beleid omtrent de verlening van dit type indirecte subsidies. Uit interviews met betrokken ambtenaren komt naar voren dat de gemeente vastgoed ter beschikking stelt aan maatschappelijke organisaties die actief zijn in Westland. Echter, dit is niet uitsluitend het geval.

Voor het gebruik van sportaccommodaties gelden wel voorrangsregels omdat de gemeente in de eerste plaats de wettelijke verplichting heeft om sport en bewegen voor het primair onderwijs te faciliteren: ”Zowel bij de vervanging van bestaande hallen als bij aanvragen voor extra sporthallen geldt als voorwaarde dat de sporthallen bruikbaar zijn voor gymnastieklessen voor scholen“[6]. Voor de Investeringssubsidie Sportaccommodaties geldt als aanvullende voorwaarde dat: “de aangeboden kernactiviteit is aan te merken als Westlandse Sport”[7].

Ook ten aanzien van de tarifering van vastgoed, voert de gemeente geen beleid. Zoals in het vorige hoofdstuk toegelicht, stelde de Raad in 2011 algemene kaders vast voor de herijking van subsidies en tarieven.

[6] Deelnota sportbeleid, maart 2010, Pagina 9.
[7] Deelnota sportbeleid, maart 2010, Pagina 37.

Een van de voornemens was de normalisering van huurtarieven per categorie gebruiker: "net zoals elke voetbalclub per vierkante meter veld hetzelfde betaalt, geldt dit ook voor kinderopvang, peuterspeelzalen, overige (binnen)sporten, jeugdwerk, bibliotheek, theater en toneel etc."[8] Dit voornemen is nader uitgewerkt in de door het College vastgestelde nota Herijking Subsidies en Tarieven.

Daarin kondigt het College aan:

"De in het kader opgenomen uitgangspunten voor de herijking van het accommodatiebeleid zijn:
- Versterken van samenwerking van organisaties, onder andere door multifunctioneel ruimtegebruik.
- Genormaliseerde huur per categorie gebruikers, waarbij gekeken wordt wat regionaal en landelijk gangbaar is.
- Vaststelling van de maximale omvang van de ruimte die we gemeente-breed voor bepaalde doelgroepen in accommodaties ter beschikking hebben en de spreiding over de kernen.

Uit het onderzoek in het kader van het herijkingsproces is echter gebleken dat voor een zorgvuldige voorbereiding en implementatie van een objectief, transparant en toekomstbestendig accommodatiebeleid voor de niet-commerciële instellingen meer tijd nodig is. Besloten is daarom het jaar 2012 te benutten om in samenspraak met de Gemeenteraad en maatschappelijke instellingen accommodatiebeleid te ontwikkelen. Dit accommodatiebeleid zal ontwikkeld worden vanuit de inhoudelijke doelen van beleid. Uit deze inhoudelijke doelen volgt voor welke accommodaties de gemeente zich verantwoordelijk acht en op welke manier zij deze verantwoordelijkheid vorm wil geven. Vervolgens zullen vraagstukken zoals capaciteit, spreiding/clustering en multifunctioneel gebruik aan de orde komen. Op basis hiervan zal het vastgoedbeleid nader worden ingevuld en het beleid voor de huurtarieven worden ontwikkeld."[9]

Uit de interviews ambtenaren hierbij betrokken, komt naar voren dat vooronderzoek is uitgevoerd om inzicht te krijgen in de kostprijs van gemeentelijk vastgoed inclusief de binnensportaccommodaties. De vraag of een en ander heeft geleid tot het nodige inzicht, wordt per geïnterviewde bevestigend of ontkennend beantwoord. Hierop zijn wel de huurtarieven voor buitensportvelden geharmoniseerd en betalen de betreffende verenigingen in Westland hetzelfde tarief per vierkante meter. Verder betalen aanbieders van peuteropvang een marktconforme huur voor gemeentelijk vastgoed. Voor de gemeentelijke gymzalen en sporthallen is de harmonisatie van de tarieven vergevorderd, maar nog niet afgerond omdat voor de aanvankelijk laagste tarieven een langere overgangstermijn van toepassing is. Omdat de tarieven waren gebaseerd op de historie in de voormalige gemeenten (tot 2004), waren deze voor sportaccommodaties in De Lier aanzienlijk lager dan in de andere kernen. De oude gemeente De Lier verstrekte namelijk hogere subsidies voor het gebruik van sportaccommodaties dan de andere gemeenten. Op politiek verzoek is daarom na de afschaffing van de directe subsidies in 2011 pas op de plaats gemaakt met de harmonisatie van de binnensporttarieven in De Lier en is gekozen voor een overgangsregeling waarin de tarievenstijging (van 2018 tot en met 2020 begrensd op 10%) nog tot na 2021 moet worden voortgezet om op gelijke hoogte te komen met de andere kernen[10].

[8] Algemene Kaders en Plan van Aanpak t.b.v. Herijking Subsidies en Tarieven, vastgesteld door de Raad op 21 juni 2011, blz. 15.
[9] Nota Herijking Subsidies en Tarieven 2012, blz. 15.
[10] Gebruikelijk is dat een harmonisatie langer duurt naarmate de te overbruggen verschillen groter zijn.

Voor de overige accommodaties en gemeentelijk vastgoed verschillen de huurtarieven en de grondslag voor deze huur in de meeste gevallen nog steeds per object.
Onder deze verschillen liggen nu geen beleidsmatige afwegingen. Het unanieme beeld onder de geïnterviewden is dat deze zo historisch gegroeid zijn. Met historisch gegroeid wordt bedoeld dat de huurtarieven zijn gebaseerd op de tarifering en het onderliggend beleid in de vijf voormalige gemeenten die zijn opgegaan in de gemeente Westland.

5.3 Afstemming subsidiebeleid en beleid omtrent tarifering van vastgoed

Omdat de gemeente geen beleid voert ten aanzien van tarifering van vastgoed is er ook geen sprake van beleidsmatige afstemming met het subsidiebeleid. Er wordt echter wel afgestemd per object waarin een subsidieontvanger is gehuisvest: wanneer een contractbeheerder bij cluster Ruimte constateert dat een huurcontract afloopt, wordt daarover contact gezocht met de accounthouder van de subsidiënt voor akkoord op de voorwaarden. Soms leidt dit tot een aanpassing van de huurvoorwaarden.

Voorjaar 2021 loopt er een traject waarbij een intensievere afstemming is tussen de clusters Beleid en Ruimte. Vanuit het beleid sociaal domein wil de gemeente Huiskamers van de Wijk gaan inrichten, waarin de Bibliotheek en Vitis samen gehuisvest zijn. Op dit moment zoeken de gemeente met de Bibliotheek en Vitis naar geschikte locaties. Daarbij speelt de huur van de locatie een rol bij de afweging over geschiktheid. Nu wordt door het cluster Ruimte geïnventariseerd wat mogelijke locaties kunnen zijn en welke voorwaarden moeten worden gehanteerd voor de ter beschikking stelling. Deze kunnen overigens wel per locatie verschillen en hoeven dus niet te worden geharmoniseerd.

6. BEANTWOORDING VAN DE ONDERZOEKSVRAGEN

Op basis van de onze bevindingen komen we tot de volgende beantwoording van de onderzoeksvragen.

1. Hoe zien het subsidiebeleid en subsidieproces er uit?

Hoe ziet het subsidiebeleid er uit?
Wij hebben kunnen vaststellen dat de Gemeenteraad algemene kaders heeft vastgesteld voor het verlenen van subsidies en het ter beschikking stellen van accommodaties (Algemene kaders en plan van aanpak ten behoeve van herijking subsidies en tarieven, mei 2011). In het voorjaar van 2021 is niet navolgbaar of en hoe deze kaders een rol vervullen in de verlening van subsidies.

Het College heeft deze kaders uitgewerkt in uitvoeringsbeleid in de nota Beleid Herijking 2012. Deze nota is gepubliceerd op 14 oktober 2011 en ingetrokken op 6 januari 2017. Wij stellen vast dat niet navolgbaar is waarom de nota is ingetrokken en met welk uitvoeringsbeleid deze nota is vervangen. De algemene kaders van de Raad komen niet meer terug in de ASV 2016 of de toelichting hierop. Het enige element uit de algemene kaders en het uitvoeringsbeleid voor deze kaders, is het intern gebruikte werkblad voor de afhandeling van subsidieverlening en -vaststelling, namelijk de subsidiemaatlat uit de Nota Herijking Subsidies 2012. Op grond van interviews met betrokken ambtenaren, stellen wij vast dat ook onder hen onduidelijkheid is over de geldigheid van de door de Raad vastgestelde kaders voor subsidies en tarieven uit 2011.

Hoe ziet het subsidieproces er uit?
Het vereiste verloop van het subsidieproces is vastgelegd in de ASV, instructies aan de subsidieontvangers in de formulieren die subsidieaanvragers en -ontvangers moeten invullen en in interne werkinstructies met bijbehorend werkblad. In de ASV is vastgelegd aan welke eisen een aanvraag tot verlening of vaststelling moet voldoen wat betreft de termijn waarop de aanvraag moet worden ingediend en de documenten die aanvragers tenminste moeten indienen om in aanmerking te komen voor verlening of vaststelling. Inhoudelijke eisen die worden gesteld aan de aanvraag staan in de onderliggende subsidieregelingen. De wijze waarop de aanvraag tot verlening of vaststelling vervolgens wordt behandeld binnen de gemeente en de eisen die aan dit proces worden gesteld, zijn vastgelegd in een interne procesbeschrijving en instructies in het zogenaamde "Informatie-flow subsidies". Tot slot wordt het proces per subsidiedossier vastgelegd in een werkblad bij de besluitvorming omtrent de verlening van subsidies én bij het besluit over vaststelling van de subsidie. Een samenvatting van het subsidieproces is opgenomen in bijlage 2. Overigens stellen wij vast dat niet alle vereisten opgenomen in de ASV, de subsidieregelingen, de werkprocesbeschrijving en het werkblad altijd worden gevolgd. De in de ASV vereiste risicoparagraaf ontbreekt structureel in de exploitatiebegroting bij subsidieaanvragen hoger dan € 100.000.

2. Is voldoende inzichtelijk en transparant voor Raad en inwoners:
- ***Welke directe en indirecte subsidies door de gemeente worden verstrekt?***
- ***In hoeverre het instrument doeltreffend, doelmatig en rechtmatig wordt ingezet voor het bereiken van de beleidsdoelen?***

Transparantie van de verstrekte directe subsidies
De Raad en inwoners kunnen relatief eenvoudig inzicht krijgen in de subsidies die zijn verleend op basis van subsidieregelingen die vallen onder de ASV. Belangrijkste instrument hiervoor is het wettelijk verplichte subsidieregister. Daarin geeft de gemeente een overzicht van de verstrekte subsidies en publiceert deze op haar website. Voor zover we hebben kunnen nagaan, worden alle verstrekte subsidies die vallen onder de ASV vermeld in het subsidieregister.

Minder transparant zijn de bovenliggende kaders voor subsidieverlening en hoe deze worden toegepast. Zo is onduidelijk of en hoe de door de Raad vastgestelde kaders voor het subsidiebeleid in 2011 nog worden toegepast. Ook stellen wij vast dat niet navolgbaar is of deze zijn vervangen door de inhoudelijke uitgangspunten voor subsidieverlening zoals zijn opgenomen in de toelichting op de ASV 2016. Net als de kaders vastgesteld door de Raad in 2011, komen deze inhoudelijke uitgangspunten voor de ASV 2016 niet terug in de bestudeerde documenten en dossiers en de interviews.

Verder ontbreekt er een afwegingskader op grond waarvan keuzes worden gemaakt binnen de regels van de huidige ASV, bijvoorbeeld omtrent indexering van structurele subsidies of het verlenen van meerjarige subsidies.

Transparantie van de verstrekte indirecte subsidies
De Rekenkamercommissie heeft de indirecte subsidies die de gemeente verstrekt door het ter beschikking stellen van vastgoed onderzocht op transparantie. Deze vraag is niet onderzocht voor de verstrekking van andere indirecte subsidies als faciliteiten bij de organisatie van evenementen of de ter beschikking stelling van kennis.

De Rekenkamercommissie stelt vast dat de gemeente geen beleid voert omtrent de verstrekking van indirecte subsidies via het ter beschikking stellen van vastgoed. De gemeente heeft ook geen inzicht in de omvang en de hoogte van de indirecte subsidies die zij verstrekt via de verhuur van vastgoed. De gemeente voert geen beleid bij het bepalen van de huurtarieven voor vastgoed aan maatschappelijke organisaties. De gemeente hanteert, voor de meeste objecten, huurtarieven gebaseerd op de historische ontwikkeling zoals deze zich hebben voorgedaan in de vijf fusiegemeenten waaruit de gemeente Westland is ontstaan. De gemeente heeft weliswaar inzicht in de kostprijs voor beheer en onderhoud per object, maar deze kosten worden niet verdisconteerd in de huurtarieven.

Er zijn hierop twee uitzonderingen: buitensportvelden en huisvesting voor kinderopvang. De gemeente voert beleid voor het huurtarief voor buitensportvelden: de huurtarieven voor deze accommodaties zijn genormeerd op basis van dezelfde uitgangspunten. Datzelfde geldt voor de huisvesting van kinderopvang: ook voor deze categorie geldt dat de gemeente verhuurt op basis van een vaste norm en overeenkomstige voorwaarden.

Transparantie van de doeltreffendheid en doelmatigheid van subsidies
De Rekenkamercommissie heeft deze vraag langs twee sporen onderzocht:

1. De transparantie van de doeltreffendheid van subsidies in het algemeen.
2. De transparantie van de doeltreffendheid van subsidies in het beleidsveld Sociaal Domein.

De Rekenkamercommissie stelt vast dat de doeltreffendheid en doelmatigheid van subsidies niet transparant is voor de Raad en de inwoners; niet in het algemeen en niet in het sociaal domein. De gemeente stelt niet vast in hoeverre en op welke wijze de inzet van subsidies zou moeten bijdragen of daadwerkelijk bijdraagt aan het behalen van haar beleidsdoelen.

Zij stelt ook niet vast of en hoe de inzet van subsidies het meest kostenefficiënte instrument is voor het behalen van gemeentelijke beleidsdoelen.

De eisen omtrent doeltreffendheid van subsidies zijn niet vastgelegd in de ASV, waarin uitsluitend wordt gesteld dat een subsidie moet bijdragen aan gemeentelijke doelen, maar niet hoe dit wordt vastgesteld. Ook in de bestudeerde onderliggende "Subsidieregeling diverse activiteiten gemeente Westland", wordt deze relatie alleen op hoofdlijnen gelegd. De gemeentelijke beleidsdoelen komen niet terug in de onderbouwing van de subsidieaanvragen of de verantwoording van de subsidies en niet in de subsidiebeschikkingen.

De gemeente hanteert geen expliciet toetsingskader voor de beoordeling van de doeltreffendheid van de subsidieaanvragen en -subsidieverantwoordingen: een subsidieaanvraag moet worden beoordeeld op de bijdrage aan een gemeentelijk beleidsdoel, maar de hierbij te maken afwegingen zijn niet vastgelegd. Verwachting is dat de ambtelijke accounthouder voor het subsidiedossier die afweging op de juiste wijze maakt, daarbij eventueel ondersteund door collega's of aangevuld door een beoordeling van de portefeuillehouder voor grote subsidiedossiers. Of de afweging over de doeltreffendheid van de aangevraagde subsidie juist wordt gemaakt, hebben wij niet kunnen vaststellen omdat dat niet wordt vastgelegd in het subsidiedossier.

Doeltreffendheid en doelmatigheid van subsidies is ook geen onderwerp in rapportages aan de Raad over de voortgang van het beleid in het sociaal domein of in de financiële rapportages in de jaarcyclus. De Raad ontvangt jaarlijks een voortgangsrapportage op de beleidsdoelen die zij heeft vastgesteld voor het beleidsveld sociaal domein. Daarin wordt geen relatie gelegd met de bijdrage van het instrument subsidies aan deze beleidsdoelen. De verantwoording van de besteding van subsidies ontvangt de Raad in de jaarstukken. De effectiviteit van de subsidies in relatie tot de gemeentelijke beleidsdoelen is daarin geen onderwerp. Daarin wordt ook niet vastgesteld of subsidies doelmatig zijn besteed. Tot slot hebben wij geen evaluatie aangetroffen van de doeltreffendheid en doelmatigheid van het instrument subsidies in relatie tot de gemeentelijke beleidsdoelen.

Voor zover wij hebben kunnen vaststellen, worden de vereisten uit de ASV in het algemeen opgevolgd. In de werkbladen wordt vastgelegd op grond van welke voorschriften de subsidie wordt verleend danwel vastgesteld. De rechtmatigheid hiervan is daarmee in principe transparant.

Uitzondering hierop is dat op dossierniveau niet altijd:
- de aanwezigheid van een risicoparagraaf is getoetst (vereist volgens de ASV);
- de termijnen voor het aanvragen van de subsidieverlening zijn nageleefd;
- het werkblad door de controlerend jurist is geparafeerd.

Uit de betreffende dossiers blijkt niet wat de onderbouwing is van de uitzonderingen.

3. Wordt in het subsidieproces helder gemaakt welke resultaten c.q. prestaties van de subsidieontvanger verwacht worden en welke beleidsdoelen hiermee gerealiseerd moeten worden?

Wordt in het subsidieproces helder gemaakt welke resultaten c.q. prestaties van de subsidieontvanger verwacht worden?
In het subsidieproces wordt helder gemaakt welke resultaten c.q. prestaties van de subsidieontvanger worden verwacht. In de subsidieaanvraag moet de aanvrager expliciet maken voor welke activiteiten de subsidie wordt aangevraagd.

Wanneer de subsidie wordt verleend, beschrijft de gemeente de activiteiten die subsidieontvanger voor de subsidie moet uitvoeren in de beschikking tot verlening. Daarin wordt ook vastgelegd wat de subsidieontvanger moet overleggen om aan te tonen dat de activiteiten zijn uitgevoerd.

Wordt in het subsidieproces helder gemaakt welke beleidsdoelen gerealiseerd moeten worden met de te leveren resultaten c.q. prestaties?
In het subsidieproces wordt niet helder gemaakt welke beleidsdoelen moeten worden gerealiseerd met de uitvoering van de subsidie. Zie voor nadere toelichting ons antwoord op de vraag over de transparantie van doeltreffendheid van subsidies.

4. Wordt bij organisaties gecontroleerd op het (efficiënt) behalen van de afgesproken resultaten en prestaties? Doet de gemeente een evaluatie op het behalen van beleidsdoelen?

Wordt bij organisaties gecontroleerd op het (efficiënt) behalen van de afgesproken resultaten en prestaties?
De organisaties worden gecontroleerd op het behalen van afgesproken resultaten en prestaties op grond van de verantwoording die de organisaties daarover indienen bij de aanvraag tot vaststelling van de subsidie. Naarmate het subsidiebedrag hoger is, nemen de eisen aan de verantwoording van de subsidie toe en zijn meer ambtenaren betrokken bij de controle van de verantwoording. Voor subsidies hoger dan € 70.000 moet de verantwoording van de subsidie worden vergezeld door een accountantsverklaring. In deze verklaring stelt een controlerend accountant dat deze, na controle, geen aanleiding heeft aan te nemen dat de verstrekte subsidie anders is besteed dan afgesproken.

Doet de gemeente een evaluatie op het behalen van beleidsdoelen?
De gemeente doet geen evaluatie op het behalen van beleidsdoelen door de inzet van subsidies. De gemeente vraagt ook niet van subsidieontvangers om op het behalen van beleidsdoelen te evalueren.

5. Wat zijn de opvattingen van de betrokken instellingen over de doelmatigheid en doeltreffendheid van het subsidiebeleid en subsidieproces van de gemeente Westland?

De subsidieontvangers beoordelen de doeltreffendheid en doelmatigheid van het subsidieproces over het algemeen positief met de volgende argumenten:

- Het subsidieproces is helder en uitvoerbaar.
- De ambtelijke accounthouder is benaderbaar en staat open voor vragen en overleg over de aanvraag en uitvoering.
- De administratieve lasten worden ervaren als redelijk.
- Er is ambtelijke en bestuurlijke bereidheid om samen te onderzoeken hoe de doelen binnen de kaders van de regeling en beschikking kunnen worden behaald, hetgeen de kwaliteit van de subsidie ten goede komt.

Kritisch zijn de subsidieontvangers over:

- De doelmatigheid van de uiterlijke indieningstermijn van de aanvraag voor structurele subsidie (1 april van het jaar voorafgaand).

- De doelmatigheid van de uiterlijke vaststellingstermijn van de structurele subsidie (1 april in het tweede jaar na het jaar waarover de subsidie is verstrekt).
- De doeltreffendheid van de subsidie als gevolg van ervaren discontinuïteit in de relatie met de gemeente door wisselingen van ambtelijke accounthouders. Wanneer de accounthouder voor hun dossier wisselt, moet de subsidieontvanger opnieuw investeren in het kennisniveau van en de relatie met de accounthouder voor de effectiviteit van de relatie.

6. In hoeverre is de Raad kaderstellend en controlerend betrokken bij het subsidiebeleid en het subsidieproces?

De Raad heeft in relatie tot subsidies de verantwoordelijkheid inhoudelijke kaders vast te stellen die uitgangspunten bieden voor de inzet van het instrument subsidies. In 2011 heeft de Gemeenteraad van Westland zulke kaders vastgesteld. Zoals toegelicht bij de eerste onderzoeksvraag, is de status van deze kaders onduidelijk: de uitwerking van een deel van deze kaders wordt nog toegepast bij de toetsing van individuele subsidieaanvragen door het gebruik van de subsidiemaatlat die was opgenomen in de Nota Herijking Subsidies 2012, waarin het College de kaders had uitgewerkt in uitvoeringsbeleid en die in 2017 uitwerking is getreden. Een belangrijk deel van deze kaders zijn nooit uitgewerkt tot uitvoeringsbeleid.

In 2016 heeft de Raad de huidige ASV vastgesteld. De ASV is op zichzelf echter geen inhoudelijk toetsingskader voor afwegingen over het gebruik van het instrument subsidies ten opzichte van andere instrumenten. Het biedt geen heldere afbakening voor het type activiteiten, organisaties en doelen waarvoor de gemeente het instrument subsidies wil inzetten en voor welke niet anders dan de afbakening in de Awb.

De controlerende rol van de Raad op de verlening van subsidies is er een op hoofdlijnen. Zij heeft in principe geen directe controlerende rol op doeltreffendheid en doelmatigheid van subsidies. Die verantwoordelijkheid is gedelegeerd aan het College. De Raad controleert op de voortgang van de inhoudelijke beleidsdoelen die zij heeft vast gesteld op verschillende beleidsterreinen. Voor het beleid in het sociaal domein, wordt de Raad daartoe in staat gesteld via een jaarlijkse voortgangsrapportage. Ook de financiële benutting van subsidies controleert alleen op hoofdlijnen via de financiële jaarcyclus.

Bijlagen

BIJLAGE 1 – DOCUMENTSTUDIE GEMEENTELIJK BELEID

Figuur 7: documenten algemeen

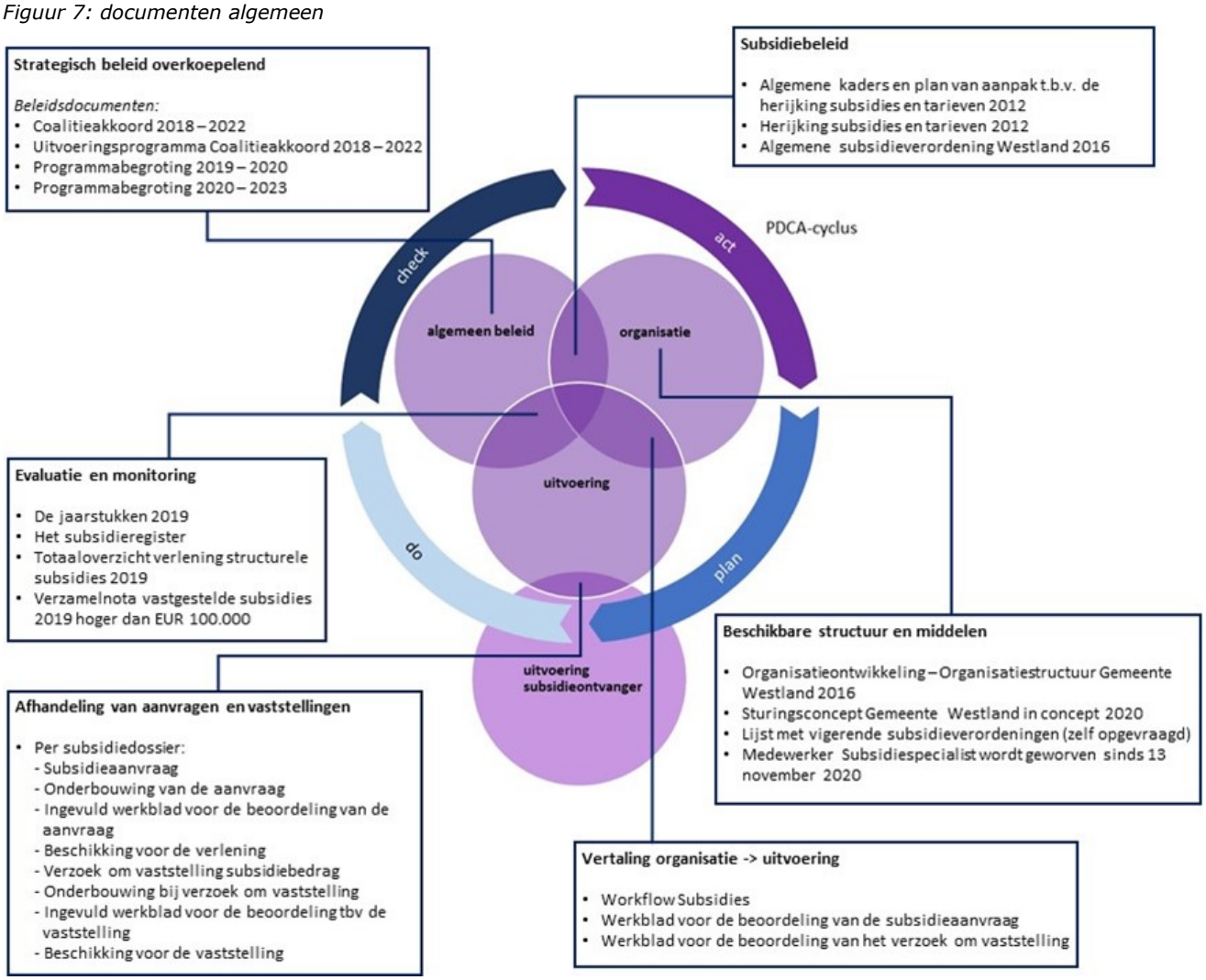

Figuur 8: documenten sociaal domein

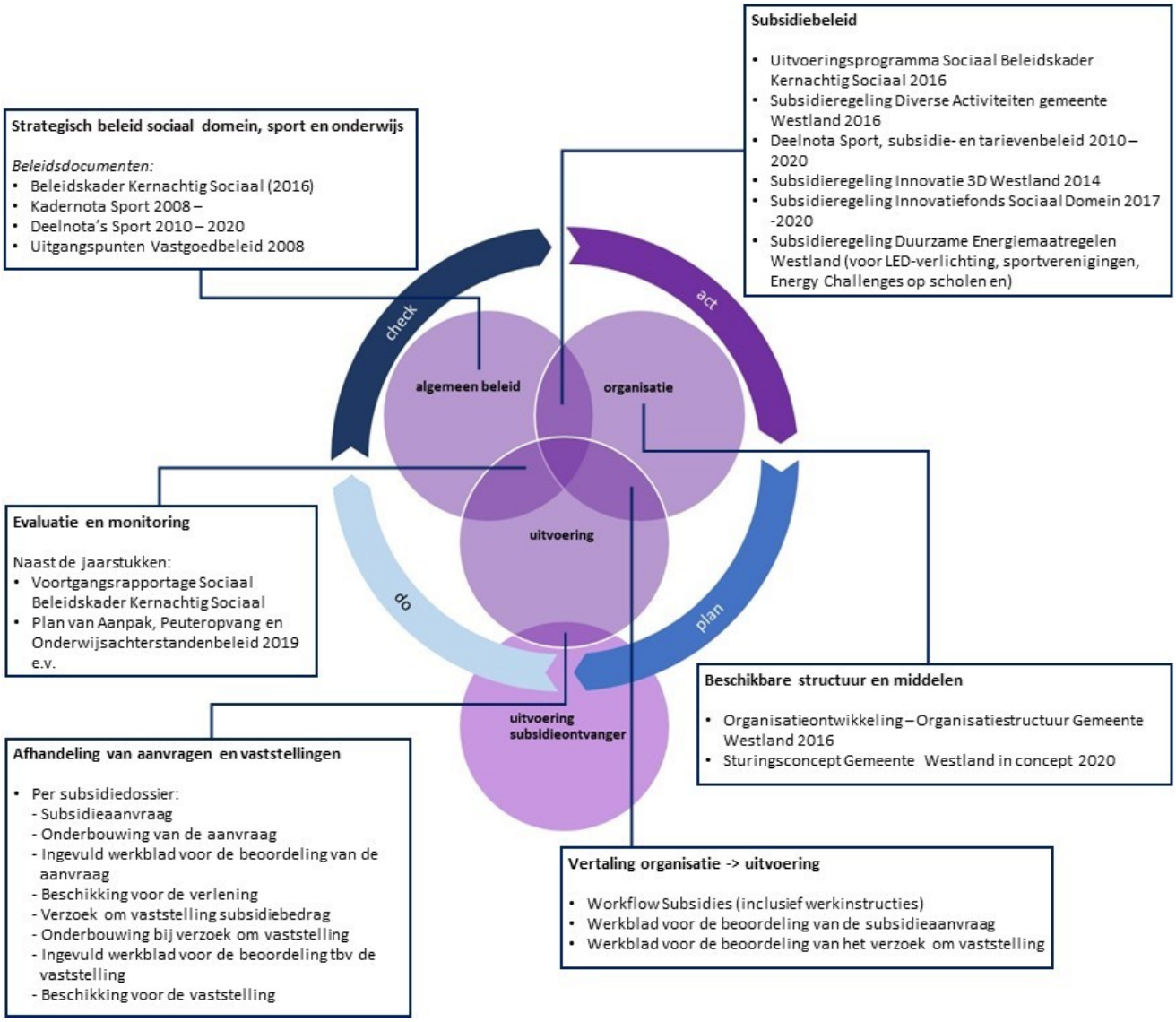

Figuur 9: documenten vastgoed

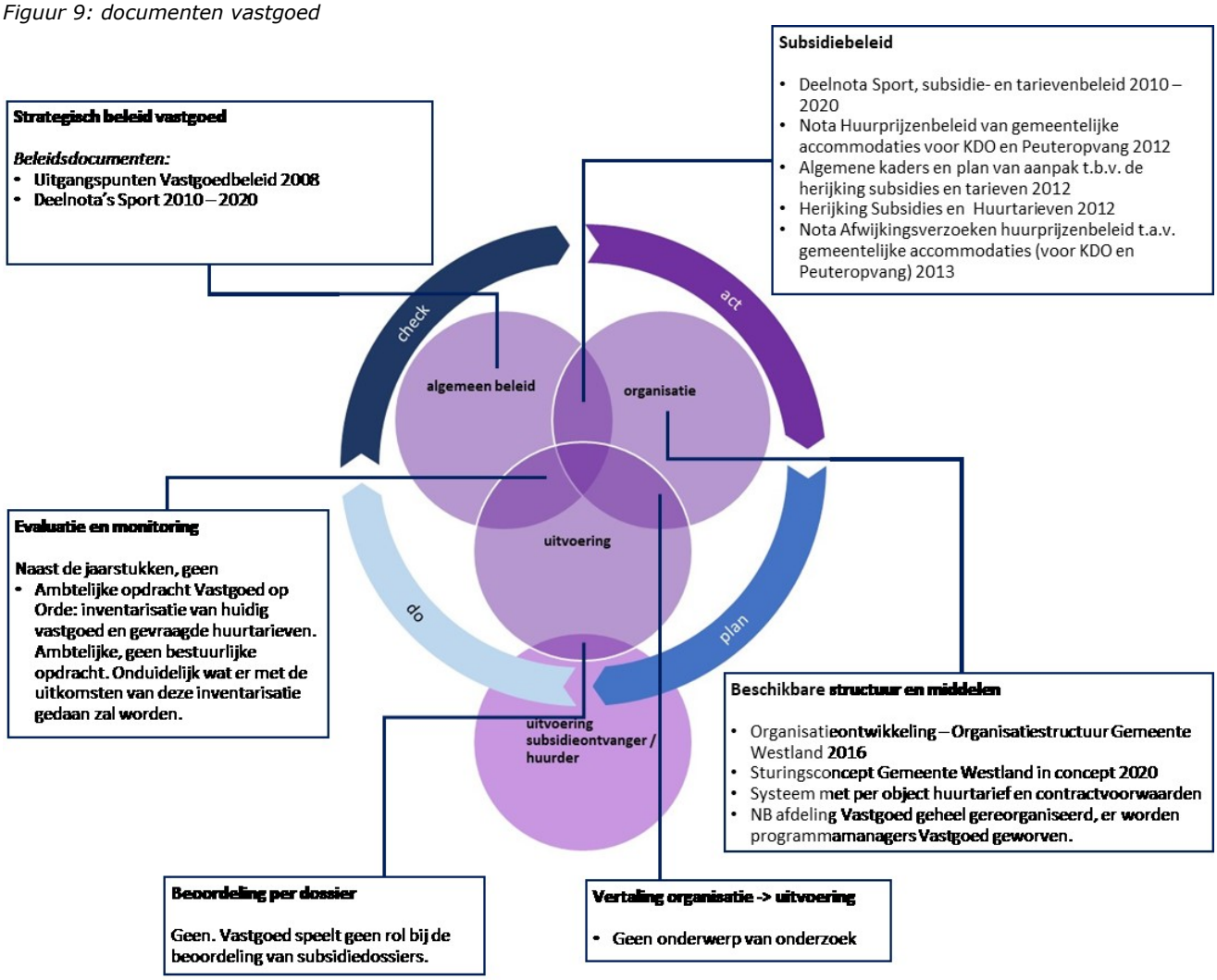

BIJLAGE 2 – PROCESBESCHRIJVING SUBSIDIEVERLENING

Subsidieproces voor verlening en vaststelling bij subsidies onder € 100.000									
	Actie 1	**Actie 2**	**Actie 3**	**Actie 4**	**Actie 5**	**Actie 6**	**Actie 7**	**Actie 8**	**Actie 9-10**
Actie	Ontvangst en registratie	Controle volledigheid ingestuurde stukken	Controle op inhoud	2e controle op inhoud	Juridische controle	Controle van budget en benodigde financiële afhandeling	Aanpassen concept-beschikking o.b.v. opmerkingen jurist Print en verstuurd de beschikking	Aanmaken opdracht voor financiële afhandeling	Uitvoeren financiële afhandeling (in twee stappen)
Organisatie onderdeel	Cluster Dienstverlening	Cluster Dienstverlening	Cluster Beleid	Cluster Beleid	Cluster Beleid	Cluster Dienstverlening	Cluster beleid	Cluster Dienstverlening	Cluster Bedrijfsvoering
Functie			Accounthouder/ Medewerker beleidsondersteuning	Teamleider	Jurist		Accounthouder/ medewerker beleidsondersteuning		
Intern document		Werkblad	Werkblad Conceptbeschikking	Werkblad Concept-beschikking	Werkblad Concept-beschikking	Werkblad Concept-beschikking	Werkblad Definitieve beschikking	Werkblad	Werkblad
Extern document	Aanvraag met plan/verslag	Aanvraag met plan/verslag	Aanvraag met plan/ verslag	Aanvraag met plan/verslag	Aanvraag met plan/verslag				

Subsidieproces voor verlening en vaststelling bij subsidies boven € 100.000							
	Actie 1	**Actie 2**	**Actie 3**	**Actie 4**	**Actie 5**	**Actie 6**	**Actie 7**
Actie	Ontvangst en registratie	Controle volledigheid ingestuurde stukken	Controle op inhoud	2e controle op inhoud	Juridische controle	Financiële controle begroting of jaarverslag	Aanpassen concept-beschikking op financieel advies
Organisatie onderdeel	Cluster Dienstverlening	Cluster Dienstverlening	Cluster Beleid	Cluster Beleid	Cluster Beleid	Cluster Beleid	Cluster beleid
Functie			Accounthouder/ Medewerker beleidsuitvoering	Teamleider	Jurist	Financieel adviseur	Account-houder
Intern document		Werkblad	Werkblad Conceptbeschikking	Werkblad Conceptbeschikking	Werkblad Conceptbeschikking	Werkblad	Werkblad
Document aanvrager	Aanvraag met plan/verslag	Aanvraag met plan/ verslag	Aanvraag met plan/ verslag	Aanvraag met plan/ verslag	Aanvraag met plan/ verslag	Aanvraag met plan/ verslag	

Vervolg Subsidieproces voor verlening en vaststelling bij subsidies boven € 100.000						
	Actie 8	**Actie 9**	**Actie 10**	**Actie 11**	**Actie 12**	**Actie 13**
Actie	Opstellen verzamel nota voor advies aan College	Besluitvorming College	Controle van budget en benodigde financiële afhandeling	Aanpassen concept-beschikking o.b.v. opmerkingen jurist Print en verstuurd de beschikking	Aanmaken opdracht voor financiële afhandeling	Uitvoeren financiële afhandeling (in twee stappen)
Organisatie onderdeel	Cluster Beleid	College	Cluster Dienstverlening	Cluster beleid	Cluster Dienstverlening	Cluster Bedrijfsvoering
Functie	Medewerker beleidsuitvoering	College		Accounthouder/ medewerker beleidsuitvoering		
Intern document	Werkblad Verzamelnota voor Collegeadvies	Collegeadvies	Werkblad Conceptbeschikking	Werkblad Definitieve beschikking	Werkblad	Werkblad
Extern document						

BIJLAGE 3 – FACTSHEETS

Factsheet subsidiedossier Bibliotheek Westland

Achtergrond gesubsidieerde organisatie	
Naam:	Stichting Bibliotheek Westland.
Vestigingslocatie(s):	Monster.
Doel van de organisatie (volgens eigen jaarverslag / website):	Bibliotheek Westland stimuleert, motiveert en ondersteunt de persoonlijke ontwikkeling van Westlanders, waarbij kennismaken en kennis delen belangrijke pijlers zijn. Vanuit deze missie heeft de bibliotheek 3 programmalijnen ontwikkeld: 1. ondersteuning van basisvaardigheden; 2. stimuleren van leven lang leren en 3. faciliteren in het kennis maken en delen.
Relevante subsidieregeling	
Subsidieregelingen:	Subsidieregeling diverse activiteiten gemeente Westland: - Artikel 3, Bibliotheekwerk. De incidentele subsidies worden verleend direct onder de ASV 2016.
Beleidsveld:	Kunst en cultuur.
Soort subsidie	Structurele en incidentele subsidies.
Doel van de regeling:	Voor de structurele subsidie: Subsidieregeling diverse activiteiten, Artikel 3: 1. Het college kan één structurele subsidie verstrekken voor het verzorgen van een openbare bibliotheekvoorziening die is gericht op lezen, leren en informeren. 2. De subsidie wordt verstrekt aan de basisbibliotheek voor de inwoners van de gemeente Westland. De overige subsidies in dit dossier zijn niet gebaseerd op een specifieke subsidieregeling.
Relevante beleidsdocumenten:	Sociaal beleidskader "Kernachtig Sociaal" 2016. Algemene Subsidieverordening Westland 2016. Subsidieregeling diversie activiteiten gemeente Westland 2016.
Subsidieplafond:	Deze zijn apart vastgesteld.
Aantal toegekende aanvragen voor 2019:	6.
Te subsidiëren kosten	De structurele subsidie financiert de exploitatiekosten voor de verzorging van de openbare bibliotheekvoorzieningen voor zover deze niet kunnen worden gefinancierd uit opbrengsten. De incidentele subsidies financieren de projectkosten voor de uitvoering van deze subsidies.
Vereisten bij de aanvraag	- (Meerjarige) structurele subsidie: • een activiteitenplan; • een exploitatiebegroting van lopende en komende jaar; • een risicoparagraaf in de exploitatiebegroting (aanvraag hoger dan € 100.000). Deze ontbreekt. - (Meerjarige) incidentele subsidie: • een activiteitenplan; • een exploitatiebegroting; • een investeringsplan (aanvraag hoger dan € 70.000); • de laatste jaarrekening (aanvraag hoger dan € 70.000);

	• het laatste jaarverslag (aanvraag hoger dan € 70.000). Op onze vraag over het ontbreken van de risicoparagraaf in de exploitatiebegroting aan de subsidieontvanger, ontvingen wij het volgende antwoord: "Het staat inderdaad in de ASV 2016 maar er staats niets over in het aanvraagformulier voor structurele subsidies en ook niet op het werkblad. Dus het kan dan ook kloppen dat dit niet is aangetroffen bij/in onze aanvraag structurele subsidie 2019. In onze eigen documenten, zoals ons strategisch plan is er een risico paragraaf opgenomen."
Vereiste verantwoording	- Meerjarige structurele subsidie: • uitgebreid activiteiten verslag volgens format of vergelijkbaar; • financieel verslag volgens format of vergelijkbaar: – de balansgegevens voor het subsidiejaar en het jaar ervoor; – de exploitatierekening van inkomsten tijdens het subsidiejaar; – de accountantsverklaring; - Incidentele subsidie: • financieel verslag met gerealiseerde inkomsten; • een inhoudelijk verslag met gerealiseerd resultaat; • uitgebreid activiteiten verslag volgens format of vergelijkbaar (hoger dan € 10.000); • financieel verslag volgens format of vergelijkbaar: – de balansgegevens voor het subsidiejaar en het jaar ervoor (hoger dan € 10.000); – de exploitatierekening van inkomsten tijdens het subsidiejaar (hoger dan € 10.000).
Afwijking van de ASV	In het werkblad is aangetekend dat de aanvraag tot vaststelling van de subsidie voor de Week van de Alfabetisering buiten de termijn was ingediend, voorgeschreven in de ASV. De subsidie is toch vastgesteld.
De subsidie(s)	
Verleende subsidies in 2019	1. Meerjarige structurele subsidie 2018 - 2020, herziene aanvraag, 2019, € 1.845.620, subsidieregeling diverse activiteiten, artikel 3. Bibliotheek werk. 2. Digisterker, meerjarige incidentele subsidie, aanvraag voor periode 2018 – 2020, totaal € 64.132, verleend 2019 - € 21.374, basis ASV 2016. 3. Taalhuis, meerjarige incidentele subsidie, aanvraag voor 2018 – 2020, totaal 100.537, verleend per jaar, 2019 meerjarig, verleend € 33.510, basis ASV 2016. 4. Boekstart in de Kinderopvang, incidentele subsidie voor de periode 1 maart 2018 – 31 december 2020, totaal bedrag: € 57.600, verleend 2019: € 20.500, basis ASV 2016. 5. Voorleescultuur bij laagtaalvaardige ouders, incidentele subsidie, € 10.881,36, basis ASV 2016. 6. Week van de Alfabetisering, incidentele subsidie 2019, € 11.327 – geen referentie aan subsidieregeling in de beschikking, aantekening in het werkblad te laat ingediend, basis ASV 2016.
Verleend subsidie-bedrag	€ 1.961.427 (totaal ontvangen beschikkingen voor 2019).

Aangevraagd subsidiebedrag	1. Meerjarige structurele subsidie 2018 - 2020, oorspronkelijke aanvraag 2019 € 2.443.851,- (28 juni 2017), herziene aanvraag, 2019, € 1.874.513 (17 november 2017). 2. Digisterker, meerjarige incidentele subsidie, aangevraagd 2019 - € 21.374. 3. Taalhuis, meerjarige incidentele subsidie, 2019, aangevraagd € 33.510. 4. Boekstart in de Kinderopvang, incidentele subsidie voor de periode 1 maart 2018 – 31 december 2020, aangevraagd 2019: € 20.500. 5. Voorleescultuur bij laagtaalvaardige ouders, incidentele subsidie, aangevraagd € 10.881,36. 6. Week van de Alfabetisering, incidentele subsidie 2019, € 11.327 –
Vastgesteld subsidiebedrag	Week van de Alfabetisering, incidentele subsidie 2019, € 11.327 – De aanvraag tot vaststelling, het werkblad voor vaststelling en de beschikking tot vaststelling voor de incidentele subsidie voor het project Voorleescultuur bij laagtaalvaardige ouders ontbrak in het dossier. (de aanvraag tot vaststelling zou moeten zijn ingediend 3 maanden na de afronding van het project op 31 juli 2019, dus 1 november 2019). Op onze vraag aan de subsidieontvanger voor het ontbreken van deze documenten omtrent de vaststelling is het volgende: "Deze subsidie is toegekend op 1 augustus 2018, nummer 18-0196883, voor de periode van 1 augustus 2018 t/m 31 juli 2019. Dit is een co-financiering geweest met het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen. Het project is later begonnen dan 1 augustus 2018 en heeft langer doorgelopen. De aanvraag tot vaststelling is ingediend in maart 2020. De vaststellingsbeschikking hebben wij ontvangen op 12-5-2020 heeft nummer 20-0121180." In het ontvangen subsidiedossier, troffen wij geen stukken aan waaruit de uitstel van het project en dus de verschuiving van de vaststellingstermijn zijn genoemd. Meerjarige subsidies waren nog niet vastgesteld voor afronding van dit dossieronderzoek.
Gesubsidieerde activiteiten	1. **Meerjarige structurele subsidie 2018 – 2020**: alle activiteiten die horen bij de basisfunctie van een bibliotheek op basis van de Wet stelsel openbare bibliotheken (2015): a. Het ter beschikking stellen van kennis en informatie. b. Het bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie. c. Het bevorderen van lezen en het laten kennismaken met literatuur. d. Het organiseren van ontmoeting en debat. e. Het laten kennis maken met kunst en cultuur. Daarnaast beschrijft de bibliotheek in haar aanvraag de relatie tussen de activiteiten die de bibliotheek ontwikkeld samen met andere uitvoeringspartners en de beleidsdoelen in het SBK. 2. **Digisterker, meerjarige incidentele subsidie**: het organiseren van cursussen waarin burgers leren omgaan met de digitale overheid en, tijdens de cursus, gelegenheid te bieden tot ontmoeting.

	3. **Taalhuis, meerjarige incidentele subsidie**: in de aanvraag is de Bibliotheek penvoerder voor een samenwerkingsverband van partijen die samen het Taalhuis vormen. Binnen het samenwerkingsverband worden verschillende activiteiten ontwikkeld om de taalontwikkeling van laaggeletterden te ondersteunen. 4. **Boekstart in de Kinderopvang, meerjarige incidentele subsidie**: het opleiden tot Voorleescoördinator van één pedagogisch medewerker, het inrichten van een leeshoek, het organiseren van een ouderavond per kinderopvanglocatie in Westland; het organiseren van een ouderavond per jaar over leesvaardigheid. 5. **Voorleescultuur bij laagtaalvaardige ouders**: een cursus voor ouders over taalontwikkeling en voorlezen; koppeling met voorleesvrijwilliger; inrichten van taalhoeken met boeken in twee talen en themataaltassen met leesboeken in twee talen. 6. Week van de Alfabetisering, incidentele subsidie 2019: activiteiten die bijdragen aan breder bewustzijn over laaggeletterdheid en bekendheid geven aan activiteiten tegen laaggeletterdheid met als doel laaggeletterden te bereiken.
Transparante relatie aanvraag – beleidsdoel / doel regeling	In de onderbouwing van de subsidieaanvragen wordt de directe relatie gelegd tussen het doel van de aanvraag en de beleidsdoelen van de gemeente. In hoeverre er in de verantwoording van de subsidie wordt teruggekomen op die relatie, is niet vastgesteld.
Gerealiseerde activiteiten	Dit is vastgesteld voor de aanvraag Week van de Alfabetisering: alle beschikte activiteiten zijn uitgevoerd.
Relatie tussen verantwoording – doel van de regeling	Week van de Alfabetisering: er wordt een directe relatie gelegd met de beleidsdoelen van de gemeente. In de verslaglegging van de activiteiten wordt aangegeven welke aantallen van de doelgroep van de activiteiten zijn bereikt.
Waardering van subsidieontvanger voor subsidieproces	- De directeur van de Bibliotheek is positief over het subsidieproces zoals het nu is ingericht. - Zij is positief over de samenwerking die zij ervaart met de gemeente om te zorgen dat de plannen van de Bibliotheek goed aansluiten bij de beleidsplannen van de gemeente. Naast contact met de accounthouder heeft zij ook contact met andere beleidsambtenaren van de gemeente om de inhoudelijke plannen voor te bereiden en de uitvoering te bespreken: inburgering, educatie. de LEA, etc. Zo kan zij borgen dat ook haar aanvragen voor subsidie goed kunnen aansluiten bij de beleidsdoelen van de gemeente. Via het nationaal stelsel bibliotheken werkt zij daarin ook samen met andere bibliotheken. De samenwerking met de gemeente en andere bibliotheken draagt zeker bij aan de kwaliteit van de projectplannen die de Bibliotheek indient ter ondersteuning van de subsidieaanvragen. - Zij is positief over de mogelijkheid een meerjarige incidentele subsidie te kunnen aanvragen omdat daarmee ook meerjarige projecten kunnen worden ontwikkeld en uitgevoerd. - De directeur geeft aan dat de kwaliteit van de subsidieaanvragen zowel inhoudelijk als qua proces beïnvloed worden door de kwaliteit

	van accounthouder. Naarmate de accounthouder beleidsinhoudelijk en procedureel beter op de hoogte is en meer stuurt, is deze een meer waardevolle sparringpartner bij de totstandkoming van een goede subsidieaanvraag en als gesprekspartner vanuit de gemeente tijdens de uitvoering van de subsidie.
Bijzonderheden	In de subsidieaanvragen van de Bibliotheek wordt structureel toegelicht hoe de aanvraag bijdraagt aan de beleidsdoelen van de gemeente. Dit gebeurt mede op aandringen van de accounthouder en ondersteunt door collega-Bibliotheken in het Stelsel Openbare Bibliotheken. Op dit moment is de Bibliotheek partner in de ontwikkeling van de Huizen van de Wijk samen met de welzijnsstichting Vitis en de gemeente.
Ontvangen (mogelijke) vormen van indirecte subsidie	
Inzicht in ontvangen indirecte subsidie?	De bibliotheek wordt volledig gecompenseerd voor huisvestingskosten in de subsidie. Daarmee is er dus geen sprake van indirecte subsidie via de huisvesting van de Bibliotheek.
Aard indirecte subsidie	

Factsheet subsidiedossier De Boetzelaer

Achtergrond gesubsidieerde organisatie	
Naam:	Stichting De Boetzelaer.
Vestigingslocatie(s):	Monster.
Doel van de organisatie	Stichting De Boetzelaer heeft ten doel het exploiteren van zwem- en recreatiecentrum De Boetzelaer in Monster. De stichting streeft naar een optimale exploitatie waarbij veiligheid, hygiëne en verantwoord financieel beleid voorop staan. Daarnaast streeft de stichting naar een grote maatschappelijke waarde voor de bevolking van de gemeente. Dit doet zij door het aanbieden van tal van activiteiten waarbij het maatschappelijk belang centraal staat. Voorbeelden hiervan zijn onder andere leszwemmen, recreatief zwemmen en het aanbod van verschillende doelgroep activiteiten als seniorenzwemmen en ouder & kindzwemmen en zwangerschapszwemmen.[11]

Relevante subsidieregeling	
Subsidieregeling:	Subsidie-uitvoeringsovereenkomst (zoals bedoeld in art.4:36 AWB).
Beleidsveld:	Samenleving - Jeugd, onderwijs & sport.
Soort subsidie	Activiteitensubsidie obv vierjarige subsidie-uitvoeringsovereenkomst.
Doel van de regeling:	Waarborgen van de continuïteit van de zwemactiviteiten in De Boetzelaer.
Relevante beleidsdocumenten:	- Zwembadbeleid (niet nader omschreven). - Sociaal beleidskader (niet nader omschreven).
Relevante besluiten en overige:	- Gemeentebegroting 2012-2015 en 2017-2020. - Subsidie-uitvoeringsovereenkomst 2017-2020 en 2019-2020. - Collegevoorstel 3 september 2019.
Subsidieplafond:	De oorspronkelijke subsidie bedroeg € 609.330 per jaar. I.v.m. de brand is dit voor 2019 en 2020 aangepast naar € 402.375 (2019) en € 265.875 (2020).
Aantal toegekende aanvragen voor 2019:	2 (oorspronkelijke en aangepaste i.v.m. brand).
Te subsidiëren kosten	Exploitatietekort.
Vereisten bij de aanvraag	- Een subsidieaanvraag. - Een exploitatiebegroting, jaarlijks voor 1 april van het daarop volgende boekjaar.
Vereiste verantwoording	- Een verzoek tot vaststelling voor 1 juni van het voorafgaande boekjaar. - Jaarrekening en -verslag voor 1 juli van het voorafgaande boekjaar. - Kengetallen omtrent inkomsten en uitgaven. - Keurmerk Veilig & Schoon. - Zevenjarig onderhoudsplan voor 1 april van het daarop volgende boekjaar.
Afwijking van de ASV	?

[11] Bron: Haalbaarheidsonderzoek lening, H2019011, Stichting Waarborgfonds Sport, juli 2019.

De subsidie	
Verleend subsidie-bedrag	- € 402.375 (2019) en € 265.875 (2020).
Aangevraagd subsidiebedrag	Zie Verleend subsidiebedrag.
Vastgesteld subsidiebedrag	Zie Verleend subsidiebedrag.
Gesubsidieerde activiteiten	Betalen van de personeelskosten, bedrijfskosten, kantoorkosten en overige kosten die resteren na uitkering van de bedrijfsschade-verzekering.
Transparante relatie aanvraag – doel regeling	Exploitatie zwembad niet mogelijk zonder subsidie.
Gerealiseerde activiteiten	Zie Gesubsidieerde activiteiten.
Relatie tussen verantwoording – doel van de regeling	Zie Vereiste verantwoording.
Waardering van subsidieontvanger voor subsidieproces	Positieve punten: - Prettige samenwerking met ambtenaren en collegeleden in het algemeen en na de brand in het bijzonder. Knelpunten: - Subsidieaanvraag is voor 2022 nog niet akkoord bevonden omdat nadere informatie is gewenst.
Looptijd en indexering	De oorspronkelijke subsidieovereenkomst heeft een looptijd van vier jaar. De subsidie wordt jaarlijks voor inflatie gecorrigeerd door een samengesteld indexcijfer. In verband met de wederopbouw na de brand is voor de jaren 2019 en 2020 een nieuwe subsidie-uitvoeringsovereenkomst gesloten.
Risicoparagraaf en parafering	Het collegevoorstel inzake de oorspronkelijke subsidieovereenkomst benoemt het risico dat energieprijzen aan fluctuatie onderhevig zijn.
Bijzonderheden	Naast het verlenen van subsidie staat de gemeente garant voor De Boetzelaer ten behoeve van leningen voor de herbouw na de brand. Omdat de gemeente de exploitatiesubsidie aan De Boetzelaer niet voor de volledige looptijd van de garantiestellingen kon garanderen, kon de Stichting Waarborgfonds Sport niet mede garant staan. In afwijking van art.4.3 en 4.4 van de "Beleidsregels garanties en borgstellingen gemeente Westland 2013" is daarom een 100% gemeentegarantie verstrekt voor de lening en het overbruggingskrediet. Conform art. 8, lid c van de 'Financiële verordening gemeente Westland 2018' is dit besluit genomen nadat de raad in de gelegenheid is gesteld zijn wensen of bedenkingen daarbij te uiten.

Ontvangen (mogelijke) vormen van indirecte subsidie	
Inzicht in ontvangen indirecte subsidie?	Ja.
Aard indirecte subsidie	Garantstelling gemeente.

Factsheet subsidiedossier LTC Naaldwijk

Achtergrond gesubsidieerde organisatie	
Naam:	Lawn Tennis Club Naaldwijk / Stichting Tennisclub Naaldwijk.
Vestigingslocatie(s):	Naaldwijk.
Doel van de organisatie	De vereniging heeft statutair als doel het beoefenen en bevorderen van de tennissport binnen het verband van de Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond (KNLTB).

Relevante subsidieregeling	
Subsidieregeling:	Diverse activiteiten.
Beleidsveld:	Jeugd, sport & onderwijs.
Soort subsidie	Investeringssubsidie sportaccommodaties; incidentele subsidie voor het bouwen of verbouwen van sportgebouwen of -inrichtingen.
Doel van de regeling:	Vernieuwing en verbetering van sportaccommodaties.
Relevante beleidsdocumenten:	- Thema Goed Toeven uit het Westland-Programma 2018-2022.
Relevante besluiten en overige:	- Subsidieregeling diverse activiteiten. - Algemene subsidieverordening Westland 2016 (ASV 2016). - Meerjarenbegroting 2018-2021.
Subsidieplafond:	25% van de investering tot een maximum van € 250.000. Vanuit SBK Project Westland Gezond was er in 2017-2020 jaarlijks naast deze € 250.000 nog eens € 170.000 beschikbaar.
Aantal toegekende aanvragen voor 2019:	1.
Te subsidiëren kosten	25% van de investeringskosten van een basisvoorziening[12]; 75% van de investeringskosten specifiek voor sporters met een beperking.
Vereisten bij de aanvraag	- Ingevuld aanvraagformulier investeringssubsidie sportaccommodaties. - Activiteitenplan met tenminste een ontwerp en onderliggende offertes. - Exploitatiebegroting met zowel een investeringsbegroting als een financieringsbegroting. - Investeringsplan. - De laatste jaarrekening. - Het laatste jaarverslag. - De aanvragen om subsidie bij andere bestuursorganen en aanvragen om financiële middelen bij andere organisaties. - De oprichtings- of stichtingsakte.
Vereiste verantwoording	- Een verzoek tot vaststelling binnen drie maanden na realisering van de activiteiten. - Een inhoudelijk verslag en de financiële verantwoording conform de ASV 2016 artikel 26 lid 6. - Een accountantsverklaring (omdat de subsidieverlening meer dan € 70.000,- bedraagt) waaruit blijkt dat:

[12] De definitie van basisvoorzieningen is opgenomen in een bijlage behorende bij de subsidieregeling.

	• het financiële verslag voldoet aan de bij of krachtens de wet gestelde voorschriften; • het activiteitenverslag, voor zover hij/zij dat verslag kan beoordelen, met het financiële verslag verenigbaar is; • of de aan de subsidieverlening verbonden verplichtingen zoals opgenomen in de beschikking onder 'Verplichtingen en voorwaarden'- zijn nageleefd.
Afwijking van de ASV	Artikel 8 en Artikel 26 lid 6 van de ASV 2016 zijn niet van toepassing.

De subsidie	
Verleend subsidie-bedrag	€ 219.188.
Aangevraagd subsidiebedrag	€ 221.438.
Vastgesteld subsidiebedrag	€ 219.188.
Gesubsidieerde activiteiten	Vernieuwing en uitbreiding van de tennisaccommodatie van LTC Naaldwijk.
Transparante relatie aanvraag – doel regeling	Ja, mits betreffende basisvoorzieningen zijn gerealiseerd.
Gerealiseerde activiteiten	Vernieuwing en uitbreiding van de tennisaccommodatie van LTC Naaldwijk.
Relatie tussen verantwoording – doel van de regeling	Op grond van het overlegde inhoudelijke verslag, de accountantsverklaring en de financiële verantwoording is geconstateerd dat de activiteiten waarvoor de subsidies zijn verleend, zijn uitgevoerd en ook aan de overige voorwaarden is voldaan waarop de subsidie conform de verlening is vastgesteld.
Waardering van subsidieontvanger voor subsidieproces	Positieve punten: - Prettige samenwerking met ambtenaar. Knelpunten: - Aanvraag moet lang van tevoren worden ingediend en biedt geen mogelijkheid voor indexering en meerwerk achteraf.
Risicoparagraaf en parafering	In het collegevoorstel: "2018-05-18-BWnota-LTC" zijn risico's en kanttekeningen niet van toepassing verklaard.
Bijzonderheden	Vereniging heeft ervaren dat tennisclubs bij het ontwerp van de regeling aanvankelijk waren uitgesloten van de investeringssubsidie sportaccommodaties maar zijn daar na intensief lobbywerk alsnog voor in aanmerking gekomen, evenals de scouting daarna. Hoewel de gemeente het voornemen had om alle gemeentelijke tennisaccommodaties te verzelfstandigen, is dat vooralsnog niet geëffectueerd voor LTC 's-Gravenzande.

Ontvangen (mogelijke) vormen van indirecte subsidie	
Inzicht in ontvangen indirecte subsidie?	Nee.
Aard indirecte subsidie	Of en zo ja, in welke mate er sprake is van indirecte subsidie kan samenhangen met onder andere: - voorwaarden voor gebruik van gemeentegrond (recht van erfpacht/opstal); - inrichting van de buitenruimte op en rondom het tennispark.

Factsheet subsidiedossier Stelling 33

Achtergrond gesubsidieerde organisatie	
Naam:	Stichting Stelling 33.
Vestigingslocatie(s):	Rotterdam.
Doel van de organisatie (volgens eigen jaarverslag / website):	De stichting streeft ernaar de Atlantikwall (de verdedigingslinie van de Duitsers in o.a. het Westland) betekenis te geven door vernieuwende concepten voor de onderdelen van de linie. De stichting draagt bij aan de ontwikkeling van drie zogenaamde stellingen die liggen in Zuid-Holland. Twee onderdelen van deze stellingen (Stelling 34 en 46) liggen in de gemeente Westland.
Relevante subsidieregeling	
Subsidieregeling:	Waardig Herdenken, 75 Jaar Bevrijding.
Beleidsveld:	Kunst en cultuur.
Soort subsidie	Incidentele subsidie.
Doel van de regeling:	'Deze regeling is erop gericht om educatieve, generatie overstijgende en vernieuwende activiteiten te faciliteren en te stimuleren die in het kader van de viering van 75 jaar bevrijding in 2020, in de aanloop naar of op 5 mei 2020 tot 24 oktober 2020 (75 jaar bestaan van de Verenigde Naties), worden georganiseerd.'
Relevante beleidsdocumenten:	De Algemene Subsidieverordening Westland 2016.
Subsidieplafond:	€ 118.000,18 (Samengevoegd budget van de gemeente en Fonds 1800.
Aantal toegekende aanvragen voor 2019:	11.
Te subsidiëren kosten	50% van projectkosten met uitzondering van arbeidskosten tot een maximum van € 20.000.
Vereisten bij de aanvraag	- Een ingevuld standaardaanvraagformulier voor subsidies. - Voor aanvragen hoger dan € 10.000, een activiteitenplan met een begroting met toelichting per post.
Vereiste verantwoording	- Een ingevuld standaardformulier voor het aanvragen van vaststelling. - Het aanvraagformulier gaat vergezeld met een activiteitenverslag, een financieel verslag en beeldmateriaal dat de situatie vóór en ná uitvoering van het project weergeeft.
Afwijking van de ASV	Verkorting van termijnen tot toekenning en vaststelling van de aanvraag. Het argument voor deze afwijking was: - het tijdsgebonden karakter van het doel van de regeling (75 jaar bevrijding). Aanvragers moesten daarom tijdig weten dat zij de subsidie zouden krijgen; - de aansluiting op de aanvraagtermijnen voor een provinciale subsidieregeling met eenzelfde doel. Door de twee subsidieregelingen te gebruiken, zouden aanvragers meer financiële middelen hebben voor beoogde activiteiten en zouden voldoen aan de cofinancieringseisen die in beide regelingen werd gesteld.

De subsidie	
Verleend subsidie-bedrag	€ 19.900.
Aangevraagd subsidiebedrag	€ 19.900.
Vastgesteld subsidiebedrag	Omdat de activiteiten niet door konden gaan door Corona, is het bedrag nog niet vastgesteld.
Gesubsidieerde activiteiten	Het bezoekbaar maken en 8 keer openstellen van de stellingen in Westland. De openstellingen zijn voor het algemeen publiek en voor scholen.
Transparante relatie aanvraag – doel regeling	Er is een transparante relatie tussen het doel van de subsidieregeling en de aanvraag.
Gerealiseerde activiteiten	Omdat de activiteiten zijn uitgesteld door Corona, is er nog geen verantwoording gegeven van de activiteiten.
Relatie tussen verantwoording – doel van de regeling	Zie hierboven.
Waardering van subsidieontvanger voor subsidieproces	Positieve punten: - De subsidieontvanger was al voordat de subsidieregeling werd gepubliceerd op de hoogte gebracht dat er een subsidieregeling zou komen. Zij konden daarom goed anticiperen op de gestelde voorwaarden door al een plan te maken dat kon worden ingediend. - De subsidieregeling stelde heldere voorwaarden. - De subsidieregeling bood voldoende ruimte om een subsidieaanvraag in te dienen die aansloot bij de doelen van Stelling 33. - De gemeentelijke regeling sloot goed aan bij de subsidievoorwaarden die werden gesteld in een vergelijkbare subsidieregeling van de provincie. Daarom was het mogelijk de beide regelingen aan te vragen. Door beide regelingen te gebruiken, kon Stelling 33 voldoen aan de eisen voor cofinanciering. - De communicatie tussen de gemeente en de stichting was open en tijdig. Daarom was het mogelijk een goed passende aanvraag, op tijd in te dienen. Zo was het verzoek om extra informatie vanuit de gemeente helder. Het was duidelijk waarover zij meer informatie wilde krijgen. - De gemeente is coulant omgegaan met de gevolgen van de Coronacrisis. De aanvragers van de subsidie hebben de mogelijkheid gekregen de activiteiten te verplaatsen naar 2021 zonder extra administratieve handelingen. Dit ging per mail waarin de subsidieaanvragers werden geïnformeerd over de mogelijkheid uitstel aan te vragen. Knelpunten: - De termijn voor de aanvraag was kort. Daarom was het belangrijk dat de stichting al wist welke regeling er zou komen. - De termijn was te doen voor aanvragers met ervaring in het doen van subsidieaanvragen. Deze was eigenlijk te kort voor aanvragers met weinig ervaring in het aanvragen van subsidies omdat er weinig tijd was om aanvullende informatie te verzamelen en in te dienen.

Bijzonderheden	Door Corona zijn de activiteiten omtrent 75 jaar Bevrijding niet door gegaan. De gemeente heeft de subsidieontvanger een herziene

	beschikking gestuurd waarbij de stichting de activiteiten in 2021 mag uitvoeren.
Ontvangen (mogelijke) vormen van indirecte subsidie	
Inzicht in ontvangen indirecte subsidie?	De stichting ontvangt een indirecte subsidie via de ter beschikkingstelling van de bunker Stelling 46 om niet.
Aard indirecte subsidie	Verstrekking van huisvesting om niet.

Factsheet subsidiedossier Stichting Beheer en Exploitatie Sportaccommodaties Quintus

Achtergrond gesubsidieerde organisatie	
Naam:	Stichting Beheer en Exploitatie Sportaccommodatie Quintus.
Vestigingslocatie(s):	Kwintsheul.
Doel van de organisatie	Het doen beoefenen en het bevorderen van de sport in haar geledingen in de meest uitgebreide zin.

Relevante subsidieregeling	
Subsidieregeling:	Diverse activiteiten.
Beleidsveld:	Jeugd, sport & onderwijs.
Soort subsidie	Structurele subsidie.
Doel van de regeling:	Exploitatie van Westlandse sporthallen.
Relevante beleidsdocumenten:	- Thema Goed Toeven uit het Westland-Programma 2018-2022. - Deelnota sportaccommodatiebeleid.
Relevante besluiten en overige:	- Subsidieregeling diverse activiteiten. - Algemene subsidieverordening Westland 2016 (ASV 2016). - Meerjarenbegroting 2018-2021.
Subsidieplafond:	€ 26.496.
Aantal toegekende aanvragen voor 2019:	1.
Te subsidiëren kosten	Exploitatie sporthal.
Vereisten bij de aanvraag	- Naam en adres aanvrager. - De dagtekening én handtekening. - Een aanduiding van de soort subsidie die wordt gevraagd. - Een activiteitenplan. - Een begroting met toelichting. - Informatie over het vermogen van de aanvrager.
Vereiste verantwoording	- Aanvraag tot vaststelling door gebruikmaking van aanvraagformulier. - Een door het bestuur gewaarmerkt inhoudelijk verslag aangaande de gesubsidieerde activiteiten met tenminste: • beschrijving van de aard en omvang van de activiteiten; • vergelijking van de nagestreefde en gerealiseerde doelstellingen; • een toelichting op de eventuele verschillen; - een door het bestuur gewaarmerkte rekening van baten en lasten en een balans met een toelichting daarop.
Afwijking van de ASV	N.v.t.

De subsidie	
Verleend subsidie-bedrag	€ 26.496.
Aangevraagd subsidiebedrag	€ 27.000.
Vastgesteld subsidiebedrag	€ 26.496.
Gesubsidieerde activiteiten	Exploitatie sporthal ten behoeve van het doen beoefenen en het bevorderen van de sport in haar geledingen in de meest uitgebreide zin.
Transparante relatie aanvraag – doel regeling	Ja.
Gerealiseerde activiteiten	Exploitatie sporthal ten behoeve van het doen beoefenen en het bevorderen van de sport in haar geledingen in de meest uitgebreide zin.
Relatie tussen verantwoording – doel van de regeling	De aanvraag tot vaststelling is binnen vijf maanden na het einde van de activiteiten waarvoor subsidie is verstrekt ingediend en bevat een verslag met daarin: - beschrijving van de aard en omvang van de activiteit; - vergelijking van de nagestreefde en gerealiseerde doelstellingen; - een toelichting op de eventuele verschillen; - een door het bestuur gewaarmerkte rekening van baten en lasten en een balans met een toelichting daarop.
Waardering van subsidieontvanger voor subsidieproces	Positieve punten: - Contactpersoon gemeente is goed benaderbaar. - Het aanvraag-/vaststellingstraject verloopt eenvoudig en vlot. Knelpunten: - Harmonisatie binnensportaccommodaties onvoldoende geëffectueerd. - Exploitatiewijze niet van invloed op subsidiehoogte.
Risicoparagraaf en parafering	N.v.t.
Bijzonderheden	Stichting ervaart dat de exploitatiesubsidie slechts voor één sporthal wordt ontvangen. Stichting heeft in 2016 een tweede hal gerealiseerd en daarvoor een eenmalige investeringssubsidie (25%) gevraagd en ontvangen. Ook voor duurzaamheidsmaatregelen is een investeringssubsidie gevraagd en ontvangen.

Ontvangen (mogelijke) vormen van indirecte subsidie	
Inzicht in ontvangen indirecte subsidie?	Nee.
Aard indirecte subsidie	Of en zo ja, in welke mate er sprake is van indirecte subsidie kan samenhangen met onder andere: - voorwaarden voor gebruik van gemeentegrond (recht van erfpacht); - inrichting van de buitenruimte op en rondom het sportpark.

Factsheet subsidiedossier Stichting Sportief Besteed Groep

Achtergrond gesubsidieerde organisatie	
Naam:	Stichting Sportief Besteed Groep. De stichting was penvoerder voor het project waarin verschillende partners deelnamen.
Vestigingslocatie(s):	Delft.
Doel van de organisatie (volgens eigen jaarverslag / website):	Het bevorderen, ondersteunen en uitvoeren van impulsen op het gebied van top- en breedtesport, cultuur, onderwijs en sociaal domein.
Relevante subsidieregeling	
Subsidieregeling:	Subsidieregeling diverse activiteiten, artikel 28: incidentele subsidies verbreden van het aanbod sport en cultuur voor kwetsbare groepen.
Beleidsveld:	Jeugd, sport en onderwijs.
Soort subsidie	Incidentele subsidie.
Doel van de regeling:	Artikel 28: Lid 1: Het college kan in de jaren 2017 tot en met 2019 een incidentele subsidie verstrekken voor activiteiten die betrokkenheid van kwetsbare groepen bij de samenleving vergroten. Lid 2: De subsidie wordt verstrekt aan verenigingen en organisaties op het gebied van sport, kunst en cultuur die hun aanbod op passende wijze uitbreiden om deze doelgroepen te laten deelnemen.
Relevante beleidsdocumenten:	De Algemene Subsidieverordening Westland 2016. Het Beleidskader Sociaal Domein 'Kernachtig Sociaal' (niet genoemd, wel herleidbaar de beleidsmatige basis) (niet genoemd, logische vooronderstelling). Het Uitvoeringsprogramma 'Kernachtig Sociaal' (niet genoemd, logische vooronderstelling).
Subsidieplafond:	€ 50.000 per jaar voor de periode 2017 – 2019.
Aantal toegekende aanvragen voor 2019:	1.
Te subsidiëren kosten	Kosten van het project minus de opbrengsten uit het project.
Vereisten bij de aanvraag	- Een ingevuld standaardaanvraagformulier voor subsidies. - Voor aanvragen hoger dan € 10.000, een activiteitenplan met een begroting met toelichting per post.
Vereiste verantwoording	- Een activiteitenverslag. - Een financiële verantwoording.
Afwijking van de ASV	Volgens het werkblad, is de aanvraag later beschikt dan de vereiste 8 weken na aanvraag. (Artikel 15, lid 1.b.): aanvraag ontvangen 12 oktober 2017, beschikking 21 december 2017 (10 weken).

De subsidie	
Verleend subsidie-bedrag	€ 55.765,- voor de periode 1 januari 2018 tot en met 31 december 2019.
Aangevraagd subsidiebedrag	€ 55.765.
Vastgesteld subsidiebedrag	€ 43.334,84.
Gesubsidieerde activiteiten	Het doel was kinderen met motorische- en/of gedragsproblemen onderdeel te kunnen laten zijn van het Westlandse sportleven door te investeren in het pedagogische klimaat van verenigingen en kinderen te begeleiden in hun zelfvertrouwen, zelfstandigheid en sportplezier. Daarvoor zijn de volgende activiteiten gesubsidieerd: - De werving en training sporttrainers van 7 verenigingen in de gemeente Westland in de Sportkanjermethodiek, een pedagogische methode van trainen die aansluit bij de doelgroep. - De ondersteuning van sportverenigingen die de Sportkanjermethodiek wilden doorvoeren in hun vereniging - Sportlessen voor kinderen uit de doelgroep in de Sportkanjerclub. - Ouderbetrokkenheid stimuleren door hen kennis te laten maken met de Sportkanjerwerkwijze. - Alle activiteiten die nodig waren om bovenstaande doelen te behalen zoals de lancering van een website, flyers, posters, betaalde facebookpagina.
Transparante relatie aanvraag – doel regeling	Er is een transparante relatie tussen het doel van de subsidieregeling en de aanvraag.
Gerealiseerde activiteiten	De activiteiten zijn alle uitgevoerd. Echter, het bereik van kinderen die behoorden tot de doelgroep, bleek veel lastiger dan vooraf verwacht. Daarom is het bereikt aantal kinderen ook lager en is de aanpak tijdens het project aangepast. In de verantwoording van de subsidie wordt toegelicht hoe.
Relatie tussen verantwoording – doel van de regeling	De relatie tussen de verantwoording en de regeling is transparant.
Waardering van subsidieontvanger voor subsidieproces	Positieve punten: - De subsidieontvanger waardeerde de betrokkenheid bij inhoudelijk overleg dat de gemeente voert met uitvoeringspartners op het terrein van jeugdgezondheid en kwetsbare groepen. Dit maakte het makke-lijker om met de juiste partners aan tafel te komen voor het project. - De subsidieontvanger waardeerde de flexibele opstelling van de gemeente in relatie tot het oorspronkelijke plan van aanpak en de beoogde resultaten. Toen gaandeweg bleek dat de aanpak niet effectief was en ook de activiteiten moesten worden bijgesteld, ging de gemeente akkoord. Knelpunten: - De wisselingen van de accounthouders maakte het contact met hun soms wat lastig omdat accounthouders niet altijd goed op de hoogte leken van het project. Dit bleek des te meer toen één van de accounthouders de subsidieontvanger om het oorspronkelijke plan van aanpak vroeg omdat het binnen de gemeente niet goed of niet snel genoeg vindbaar was.
Bijzonderheden	- De subsidieontvanger had tussentijds, per mail, akkoord gevraagd op

	een aangepaste begroting omdat het project anders verliep dan vooraf gedacht. Dit tussentijdse verzoek om aanpassing van de begroting en activiteiten waren geen onderdeel van het dossier. De wijziging was ambtelijk wel bekend en per mail vastgelegd. Echter, deze mailwisseling vormde geen onderdeel van het subsidiedossier. - De subsidieontvanger had tijdens het project te maken met vier wisselingen van de accounthouder en vier verschillende accounthouders. - De aanvraag is later dan de in de ASV gestelde acht weken beschikt na datum van ontvangst van de aanvraag.
Ontvangen (mogelijke) vormen van indirecte subsidie	
Inzicht in ontvangen indirecte subsidie?	De aanvragende stichting maakt geen gebruik van faciliteiten van de gemeente voor zover wij kunnen nagaan. Er is gebruik gemaakt van ruimtes van Vitis Welzijn die deze ruimtes ter beschikking stelde om niet. Via deze ter beschikking stelling van accommodaties verleende de gemeente indirecte subsidie aan de subsidieaanvrager. De gemeente Westland subsidieert de stichting Vitis Welzijn namelijk voor de kosten van huisvesting. De sportaccommodatie werd gehuurd voor € 25,- per uur. De sporthallen in Westland worden niet verhuurd tegen kostendekkende huurtarieven. De gemeente subsidieert, betaalt een exploitatiebijdrage en/of draagt beheerkosten voor de meeste sportaccommodatie in Westland. Via deze bijdrage is er dus sprake van een indirecte subsidie.
Aard indirecte subsidie	Zie hierboven.

Factsheet subsidiedossier Stichting Tophandbal Quintus

Achtergrond gesubsidieerde organisatie	
Naam:	Stichting Tophandbal Quintus.
Vestigingslocatie(s):	Kwintsheul.
Doel van de organisatie	Behouden en bedrijven van tophandbal.

Relevante subsidieregeling	
Subsidieregeling:	Incidentele subsidies diverse activiteiten.
Beleidsveld:	Jeugd, sport & onderwijs.
Soort subsidie	Incidentele subsidies Topsport Westland.
Doel van de regeling:	Deelname van Westlandse topsportverenigingen aan internationale kampioenschappen en competities en de organisatie van topsportevenementen.
Relevante beleidsdocumenten:	- Thema Goed Toeven uit het Westland-Programma 2018-2022. - de Nota Topsport Westland.
Relevante besluiten en overige:	- Subsidieregeling diverse activiteiten. - Algemene subsidieverordening Westland 2016 (ASV 2016). - Meerjarenbegroting 2018-2021.
Subsidieplafond:	€ 34.000.
Aantal toegekende aanvragen voor 2019:	2.
Te subsidiëren kosten	Deelname van Westlandse topsportverenigingen aan internationale kampioenschappen (EHF Cup en Challenge Cup).
Vereisten bij de aanvraag	- Naam en adres aanvrager. - De dagtekening én handtekening. - Een aanduiding van de beschikking die wordt gevraagd. - Het bedrag van de subsidie en het tijdvak waarop deze betrekking heeft. - Een summiere activiteitenbeschrijving (voor aanvragen van tot en met € 10.000). - Dat de subsidieaanvrager een rechtspersoon is zonder winstoogmerk, die de door het gemeentebestuur erkende belangen behartigt, dan wel daarvan uitgezonderd/vrijgesteld is.
Vereiste verantwoording	- Er dient een adequate administratie te worden gevoerd waaruit de aan de individuele activiteiten verbonden uitgaven en inkomsten blijken. - De ontvanger van deze subsidie levert een tegenprestatie ('social return') conform aangegeven in de aanvraag. Voor deze subsidieverlening betrof dit een handbalclinic voor de jeugd in december 2019. Vervolgens werd in navolging van eerdere járen in april 2020 een schoolhandbaltoernooi voor Westlandse scholen georganiseerd.
Afwijking van de ASV	ASV ar t .12 l id 1 b; Aanvraag werd te laat ingediend maar onderbouwing hiervan acceptabel bevonden.

De subsidie	
Verleend subsidie-bedrag	€ 2.500.
Aangevraagd subsidiebedrag	€ 2.500.
Vastgesteld subsidiebedrag	€ 2.500.
Gesubsidieerde activiteiten	De organisatie van en deelname aan twee wedstrijden t.b.v. topsportevenement EHF Cup Quintus - HIFK Käsipal lonaiset (Finland).
Transparante relatie aanvraag – doel regeling	Ja.
Gerealiseerde activiteiten	De organisatie van en deelname aan twee wedstrijden t.b.v. topsportevenement EHF Cup.
Relatie tussen verantwoording – doel van de regeling	Omdat de incidentele subsidie minder is dan € 10.000, is deze direct vastgesteld zodat geen aanvraag tot vaststelling hoefde te worden ingediend.
Waardering van subsidieontvanger voor subsidieproces	Positieve punten: - Aanvraagtermijn is vaak niet haalbaar omdat betreffende evenementen soms maar tot 1 week van te voren bekend zijn; met de gemeente zijn hierover goede afspraken gemaakt. - Relatie met de gemeente is goed. Knelpunten: - Stichting zou huursubsidie willen ontvangen zoals de voetbalverenigingen. - Subsidie voor elk topsportevenement is steeds € 2.500 maar werd ooit gehalveerd omdat de Europacup tegenstander een Nederlandse club betrof, terwijl de wedstrijdleiding wel buitenlands was.
Risicoparagraaf en parafering	N.v.t.
Bijzonderheden	Tweede subsidie dat jaar betrof eveneens € 2.500 ten behoeve van deelname aan Challenge Cup dames in Polen.

Ontvangen (mogelijke) vormen van indirecte subsidie	
Inzicht in ontvangen indirecte subsidie?	Nee.
Aard indirecte subsidie	N.v.t.

Factsheet subsidiedossier Stichting Waterman Natuurlijk!

Achtergrond gesubsidieerde organisatie	
Naam:	Stichting Waterman Natuurlijk!
Vestigingslocatie(s):	Wateringen.
Doel van de organisatie (volgens eigen jaarverslag / website):	'Stichting Waterman Natuurlijk! stelt zichzelf primair tot doel het openluchtzwembad en de speelweide te behouden, omdat deze voorzieningen een belangrijke plaats hebben in de recreatieve voorzieningen van de kern Wateringen. Secundair doel is het realiseren van ondersteunende functies die het zwembad nog meer maatschappelijke verankering geven. De missie is door grootschalige samenwerking met initiatiefnemers, gemeente, bedrijven, instellingen, vrijwilligers en bezoekers zwembad De Waterman zelfstandig draaiend te houden.'

Relevante subsidieregeling	
Subsidieregeling:	Onbekend.
Beleidsveld:	Jeugd, sport & onderwijs.
Soort subsidie	Structurele subsidie o.b.v. jaarlijkse subsidie-uitvoeringsovereenkomst.
Doel van de regeling:	'Waarborgen openstelling zwembad De Waterman.'
Relevante beleidsdocumenten:	- Westland Akkoord 2018-2022 en het Uitvoeringsprogramma 2019. - Thema Goed Toeven uit het Westland-Programma 2018-2022.
Relevante besluiten en overige:	- Gemeentebegroting 2020-2023, Thema Goed Toeven, Programma Sport, Cultuur en Recreatie Collegebesluit 9 juli 2019. - Subsidie-uitvoeringsovereenkomst 2013-2016. - Vierde addendum subsidie-uitvoeringsovereenkomst 2020.
Subsidieplafond:	Jaarlijks maximaal € 25.000 ten behoeve van exploitatietekorten en € 25.000 vast bedrag voor huurcompensatie.
Aantal toegekende aanvragen voor 2019:	1.
Te subsidiëren kosten	Exploitatietekort en huurkosten.
Vereisten bij de aanvraag	- Een subsidieaanvraag. - Een exploitatiebegroting, jaarlijks voor 1 maart van dat boekjaar.
Vereiste verantwoording	- Een verzoek tot vaststelling voor 1 juni van het voorafgaande boekjaar. - Jaarrekening en -verslag voor 1 juli van het voorafgaande boekjaar. - Kengetallen omtrent aantal uren en bezoekers van doelgroep-activiteiten gericht op het bevorderen en stimuleren van sportdeelname door inwoners.
Afwijking van de ASV	?

De subsidie	
Verleend subsidie-bedrag	- 2019 € 25.000 huurcompensatie. Er is geen exploitatiesubsidie verleend omdat er geen exploitatietekort was begroot en gerealiseerd. - 2020 € 25.000 huurcompensatie en € 25.000 exploitatiesubsidie.
Aangevraagd subsidiebedrag	Zie Verleend subsidiebedrag.
Vastgesteld subsidiebedrag	- 2019 zie Verleend subsidiebedrag. - 2020 n.t.b.
Gesubsidieerde activiteiten	- Exploitatie zwembad. - Doelgroepactiviteiten gericht op het bevorderen en stimuleren van sportdeelname door inwoners.
Transparante relatie aanvraag – doel regeling	Exploitatie zwembad niet mogelijk zonder subsidie.
Gerealiseerde activiteiten	- Exploitatie zwembad. - Doelgroepactiviteiten.
Relatie tussen verantwoording – doel van de regeling	Aantal doelgroep uren en bezoekers doelgroepactiviteiten. In de praktijk rapporteert het zwembad de totale bezoekaantallen, via begroting en jaarverslag.
Waardering van subsidieontvanger voor subsidieproces	Positieve punten: - Prettige samenwerking met ambtenaar en wethouder. Knelpunten: - Betalingstermijn van onderhoudsrekeningen is soms lang.
Bijzonderheden	De Stichting verricht ook het eigenaarsonderhoud waarvoor zij de gemeente jaarlijks maximaal € 25.000 in rekening mag brengen. In 2019 was dit ook circa € 25.000; in 2020 circa € 17.000. In 2020 heeft de Coronacrisis de reserverings- en toegangsvoorwaarden complex gemaakt. Het exploitatietekort was toen hoger dan de maximale exploitatiesubsidie. Stichting en gemeente bezien nog of hiervoor aanspraak kan worden gemaakt op regelingen van de Rijksoverheid. In 2021 baren de gemeentelijke uitgangspunten voor instandhouding de stichting zorgen.

Ontvangen (mogelijke) vormen van indirecte subsidie	
Inzicht in ontvangen indirecte subsidie?	Huur wordt volledig gesubsidieerd.
Aard indirecte subsidie	Onbekend is of gesubsidieerde huur wel/niet kostendekkend is.

Factsheet subsidiedossier Vitis Welzijn

Achtergrond gesubsidieerde organisatie	
Naam:	Stichting Vitis Welzijn.
Vestigingslocatie(s):	Monster (hoofdlocatie) en ongeveer 15 wijkcentra en buurt informatiepunten.
Doel van de organisatie (volgens eigen jaarverslag / website):	Vitis zet zich in voor een vitale samenleving (Aanvraagformulier structurele subsidie, 2019).
Relevante subsidieregeling	
Subsidieregelingen:	Subsidieregeling diverse activiteiten: - artikel 18, Welzijns- en jongerenwerk voor inwoners.”
Beleidsveld:	Zorg en Welzijn.
Soort subsidie	Structurele subsidie: in dit factsheet wordt ingegaan op de verlening van de structurele subsidie Uitvoering Welzijnswerk 2019.
Doel van de regeling:	Artikel 18, subsidieregeling Diverse Activiteiten: “De subsidie wordt verstrekt aan de aanbieder van welzijns- en jongerenwerk in Westland die zich richt op zelfredzaamheid en deelname van de inwoners aan de samenleving.”
Relevante beleidsdocumenten:	- Sociaal Beleidskader “Kernachtig Sociaal” 2016. - Uitvoeringsprogramma Kernachtig Sociaal 2016.
Subsidieplafond:	Het subsidieplafond is vastgesteld bij afzonderlijk besluit door het college, overeenkomstig de Subsidieregeling diverse activiteiten 2016, artikel 18. De rekenkamercommissie heeft geen document ontvangen waarin dit besluit is vastgelegd.
Aantal toegekende aanvragen voor 2019:	5: (op basis van subsidieregister): - structurele subsidie Uitvoering Welzijnswerk 2019. (€ 3.830.294, onderwerp van deze factsheet); - incidentele subsidie Pilot Sociale activering Uitkeringsgerechtigden (€ 18.300); - incidentele subsidie Westland Ontmoet 2019 (€ 31.436); - incidentele subsidie Op weg naar een dementievriendelijke gemeente Westland (€ 15.000); - incidentele subsidie Wooncoach (€ 71.226,- voor de periode van 1 juli 2018 tot en met 31 december 2019. Dit is in twee voorschotten uitbetaald nl. in 2018 € 47.500,- en in 2019 € 23.726,-).
Te subsidiëren kosten	De structurele subsidie Uitvoering Welzijnswerk 2019: Alle exploitatiekosten voor welzijns- en jongerenwerkactiviteiten in de gemeente Westland. Vitis licht de aanvraag toe met een producten-begroting. Deze productenbegroting bestaat uit een inhoudelijke toelichting van de producten en een begroting van de kosten per product. De producten zijn verdeeld over een aantal thema’s. Deze zijn: 1. Netwerken in de buurt. 2. Actief burgerschap. 3. Zelfredzaamheid met hulp. 4. Eigen kracht. 5. Niet-reguliere subsidies.
Vereisten bij de	De aanvraag voor een structurele subsidie moet bestaan uit:

aanvraag	- Een activiteitenplan – ontvangen in de vorm van het productenboek. - Een exploitatiebegroting voor het lopende en het komende jaar (het jaar waarover de subsidie wordt aangevraagd) – ontvangen in de vorm van een meerjarenbegroting van Vitis 2018 en 2019. - Omdat het gaat om een subsidieaanvraag groter dan € 100.000, moet een risicoparagraaf zijn opgenomen in de exploitatiebegroting – deze ontbreekt. - De laatste jaarrekening – ontvangen. - Het laatste jaarverslag – ontvangen.
Vereiste verantwoording	De subsidie is nog niet vastgesteld overeenkomstig de daarvoor geldende termijnen van 1 maart 2021.
Afwijking van de ASV	Het ontbreken van de risicoparagraaf in de exploitatiebegroting voor de aanvraag (ASV, artikel 14. Lid 2 b. 3^0.
De subsidie	
Verleende subsidies in 2019	Een structurele subsidie Uitvoering Welzijnswerk 2019.
Verleend subsidie-bedrag	€ 3.830.294.
Aangevraagd subsidiebedrag	€ 4.094.500.
Vastgesteld subsidiebedrag	Nog geen vaststellingsbeschikking voor 2019 ontvangen overeenkomstig de daarvoor geldende vaststellingstermijn van 1 maart 2021.
Gesubsidieerde activiteiten	De subsidie is bestemd voor de uitvoering van het welzijnswerk in Westland en is gebaseerd op de activiteiten, zoals die zijn omschreven in het productenboek voor 2019, voor de periode van 1 januari 2019 tot en met 31 december 2019.
Transparante relatie aanvraag – doel regeling	De relatie tussen de aanvraag en het doel van de subsidieregeling (artikel 18) is transparant. In de subsidieaanvraag wordt expliciet ingegaan op de bijdrage van de producten aan de zelfredzaamheid en de deelname van inwoners aan de samenleving. De relatie tussen de aanvraag en de beleidsdoelen van de gemeente is matig transparant omdat er een lastig herleidbare relatie wordt gelegd tussen de subsidieaanvraag en het relevante beleid. Argumenten zijn: - Doet af aan transparantie: de beleidsdoelen of de documenten waarin deze zijn beschreven worden niet genoemd in de subsidieaanvraag. - Doet af aan transparantie: de beleidsdoelen of de documenten waarin deze zijn beschreven worden niet genoemd in de subsidiebeschikking. - Doet af aan transparantie: de documenten waarin de relevante beleidsdoelen worden beschreven worden genoemd in het werkblad voor de beschikking tot verlening. - Draagt bij aan transparantie: in de subsidieaanvraag komen termen terug die ook worden gebruikt in het Sociaal Beleidskader Kernachtig Sociaal en het Uitvoeringsplan. Met goede inhoudelijke kennis van het beleid en de functie van de producten van Vitis hierin, is te herleiden hoe de subsidie voor Vitis bijdraagt aan de beleidsdoelen. Dat Vitis Welzijn beoogde effecten opneemt in het productenboek, ondersteunen hierbij omdat deze herkenbaar betrekking hebben op de beleidsdoelen van de gemeente.
Gerealiseerde activiteiten	Uit de verantwoording van de subsidie bij de aanvraag tot vaststelling kunnen wij niet vaststellen welke activiteiten zijn gerealiseerd en welke doelen en/ of effecten zijn behaald. Het publieksverslag 2019 bevat een

	overzicht van resultaten gerapporteerd naar output waaronder het aantal bezoekers, het aantal verhuringen, gerealiseerde activiteiten, etc.
Relatie tussen verantwoording – doel van de regeling	In de verantwoording wordt geen expliciete relatie gelegd tussen de doelen van de regeling.
Waardering van subsidieontvanger voor subsidieproces	- De subsidieontvanger is niet gesproken zoals overeengekomen met de Rekenkamercommissie voor dossiers waarin de accounthouder voor het dossier niet geïnterviewd is.
Bijzonderheden	- De accounthouder voor Vitis wilde niet meewerken aan het onderzoek omdat hij het account pas vrij recent toegewezen had gekregen en zich nog onvoldoende geïnformeerd voelde om deel te nemen. - In het werkblad voor de beschikking tot verlening ontbreken: • de paraaf van de accounthouder / budgethouder; • de naam en de paraaf van de juridisch adviseur. - In de verantwoording van de subsidie bij de aanvraag tot vaststelling wordt niet herleidbaar terug gekomen op de producten, beoogde doelen en effecten waarop de subsidie is aangevraagd. - De beschikking tot vaststelling is nog niet ontvangen. Dit is overeenkomstig de gestelde termijnen. Een structurele subsidie kan 9 maanden tot na het verzoek om vaststelling worden vastgesteld. Het verzoek tot vaststelling kan worden ingediend tot uiterlijk 1 juni in het jaar na het gesubsidieerde jaar moet worden aangevraagd, in dit geval 2020. De subsidie moet dan uiterlijk 1 april 2021 zijn vastgesteld.
Ontvangen (mogelijke) vormen van indirecte subsidie	
	Vitis Welzijn wordt volledig gecompenseerd voor huurkosten in de gemeente Westland. Er is dus geen sprake van indirecte subsidies via niet kostprijsdekkende huurtarieven voor gemeentelijk vastgoed. Er zijn geen andere vormen van indirecte subsidie onderzocht.

Factsheet subsidiedossier VV Naaldwijk

Achtergrond gesubsidieerde organisatie	
Naam:	Voetbalvereniging Naaldwijk.
Vestigingslocatie(s):	Naaldwijk.
Doel van de organisatie	De vereniging heeft statutair ten doel het doen bevorderen van de voetbalsport in al zijn verschijningsvormen en van aanverwante takken van sport, sportieve recreatie daaronder begrepen.

Relevante subsidieregeling	
Subsidieregeling:	Diverse activiteiten.
Beleidsveld:	Jeugd, sport & onderwijs.
Soort subsidie	Investeringssubsidie sportaccommodaties; incidentele subsidie voor het bouwen of verbouwen van sportgebouwen of -inrichtingen.
Doel van de regeling:	Vernieuwing en verbetering van sportaccommodaties.
Relevante beleidsdocumenten:	- Thema Goed Toeven uit het Westland-Programma 2018-2022.
Relevante besluiten en overige:	Subsidieregeling diverse activiteiten (artikel 35 jo. 39,43). - Algemene subsidieverordening Westland 2016 (ASV 2016, 2 en 15 lid 1 onder b.). - Algemene wet bestuursrecht (artikel 4:23). - Meerjarenbegroting 2018-2021.
Subsidieplafond:	25% van de investering tot een maximum van € 250.000. Vanuit SBK Project Westland Gezond was er in 2017-2020 jaarlijks naast deze € 250.000 nog eens € 170.000 beschikbaar.
Aantal toegekende aanvragen voor 2019:	1.
Te subsidiëren kosten	25% van de investeringskosten van een basisvoorziening[13]; 75% van de investeringskosten specifiek voor sporters met een beperking.
Vereisten bij de aanvraag	- Ingevuld aanvraagformulier investeringssubsidie sportaccommodaties. - Activiteitenplan met tenminste een ontwerp en onderliggende offertes. - Exploitatiebegroting met zowel een investeringsbegroting als een financieringsbegroting. - Investeringsplan. - De laatste jaarrekening. - Het laatste jaarverslag. - De aanvragen om subsidie bij andere bestuursorganen en aanvragen om financiële middelen bij andere organisaties. - De oprichtings- of stichtingsakte.
Vereiste verantwoording	- Een verzoek tot vaststelling binnen drie maanden na realisering van de activiteiten. - Een inhoudelijk verslag en de financiële verantwoording conform de ASV 2016 artikel 26 lid 6.

[13] De definitie van basisvoorzieningen is opgenomen in een bijlage behorende bij de subsidieregeling.

Afwijking van de ASV	Voor de indieningstermijn van de aanvraag is ontheffing verleend op basis van artikel 12 lid 2 van de Algemene subsidieverordening 2016.

De subsidie	
Verleend subsidie-bedrag	€ 11.200.
Aangevraagd subsidiebedrag	€ 14.848.
Vastgesteld subsidiebedrag	€ 11.200.
Gesubsidieerde activiteiten	Renovatie van: - vloer en inrichting clubgebouw; - elektriciteit clubgebouw en kleedkamer A en B; - businesshome, hal, buitenkant clubgebouw.
Transparante relatie aanvraag – doel regeling	Ja, mits betreffende basisvoorzieningen zijn gerealiseerd.
Gerealiseerde activiteiten	Zie: Gesubsidieerde activiteiten.
Relatie tussen verantwoording – doel van de regeling	Zie: Vereiste verantwoording.

Waardering van subsidieontvanger voor subsidieproces	Positieve punten:
	- Contact en samenwerking met de gemeente.
	- Subsidieproces en mogelijkheid om subsidie voor opeenvolgende jaren aan te vragen.
	Knelpunten:
	- Aanvraag moet lang van tevoren worden ingediend met als gevolg:
	  - geen mogelijkheid voor indexering en meerwerk;
	  - complex om tijdens de bouw noodzakelijke keuzes te maken.
	- Toetsingscriteria onvoldoende transparant voor bijvoorbeeld vrijwilligersinzet die pm was opgenomen en achteraf moest worden uitonderhandeld.
	- Onvoldoende mogelijkheid om te schuiven binnen componenten binnen de subsidie. Component wordt tijdens de uitvoering soms duurder. Als een andere component dan niet uitgevoerd kan worden, heeft dat invloed op het te ontvangen subsidiebedrag.

Risicoparagraaf en parafering	N.v.t.
Bijzonderheden	Naast investeringssubsidie is ook duurzaamheidssubsidie aangevraagd en toegekend.

Ontvangen (mogelijke) vormen van indirecte subsidie	
Inzicht in ontvangen indirecte subsidie?	Nee.
Aard indirecte subsidie	Of en zo ja, in welke mate er sprake is van indirecte subsidie kan samenhangen met onder andere: - voorwaarden voor gebruik van gemeentegrond (recht van erfpacht/opstal); - inrichting van de buitenruimte op en rondom het sportpark.

Achtergrond gesubsidieerde organisatie	
Naam:	Stichting WestlandTheater De Naald.
Vestigingslocatie(s):	Naaldwijk.
Doel van de organisatie (volgens eigen jaarverslag / website):	"De Naald houdt een toonaangevend en kwalitatief hoogstaand podium in stand voor het gehele Westland op het gebied van de professionele podiumkunsten en de amateurkunsten. Daarnaast verzorgt De Naald een aansprekend filmaanbod. Enerzijds is De Naald een fysieke ontmoetingsplek voor publiek, amateurs en professionals. Anderzijds een ambitieuze en doelgerichte organisatie die een actieve rol speelt in de samenwerking met andere (culturele) partners binnen Westland." Uit de missie en doelstellingen vloeien de kernactiviteiten voort. De Naald richt zich op het: - in stand houden en beheren van een kwalitatief goede, culturele voorziening; - presenteren van een zo breed en betaalbaar mogelijk aanbod van culturele activiteiten, voorstellingen en films; - stimuleren van theaterbezoek en het vergroten van de culturele participatie; - verder verlagen van de culturele drempel voor kwetsbare groepen in de samenleving en het aantrekken van een nieuw, divers publiek; - uitbouwen van de culturele taken door samenwerkingsverbanden met lokale en regionale culturele en commerciële partners.
Relevante subsidieregeling	
Subsidieregelingen:	Subsidieregeling diverse activiteiten: - artikel 8, WestlandTheater De Naald, "voor het uitbouwen van het cultureel ondernemerschap van Stichting WestlandTheater De Naald."
Beleidsveld:	Kunst en Cultuur.
Soort subsidie	Structurele subsidie, meerjarig voor de periode.
Doel van de regeling:	- Uit de subsidieregeling Diverse Activiteiten: "voor het uitbouwen van het cultureel ondernemerschap van Stichting WestlandTheater De Naald."
Relevante beleidsdocumenten:	- Kunst en Cultuur vanuit de Kern, 2009. - De Westland Cultuurkoers 2030, april 2019.
Subsidieplafond:	€ 1.177.000.
Aantal toegekende aanvragen voor 2019:	1.
Te subsidiëren kosten	De totale begroting van De Naald voor 2019.
Vereisten bij de aanvraag	De aanvraag voor een structurele subsidie moet bestaan uit: - Een activiteitenplan – ontvangen in de vorm van het Meerjarenbeleidsplan 2017 – 2020. - Een exploitatiebegroting voor het lopende en het komende jaar (het jaar waarover de subsidie wordt aangevraagd) – deze is onderdeel van de meerjarenbegroting in het beleidsplan 2017 – 2020. - Omdat het gaat om een subsidieaanvraag groter dan € 100.000, moet een risicoparagraaf zijn opgenomen in de exploitatiebegroting – deze ontbreekt. - De laatste jaarrekening – ontvangen. - Het laatste jaarverslag – ontvangen.

Vereiste verantwoording	- Een inhoudelijk verslag – ontvangen. - De financiële verantwoording – ontvangen. - Een goedgekeurde controleverklaring – ontvangen.
Afwijking van de ASV	Niet duidelijk. In de beschikking tot verlening is de oude ASV aangehaald.
De subsidie(s)	
Verleende subsidies in 2019	Een structurele subsidie.
Verleend subsidie-bedrag	€ 1.177.000.
Aangevraagd subsidiebedrag	€ 1.177.000.
Vastgesteld subsidiebedrag	De meerjarige structurele subsidie over de periode 2017 – 2020 wordt voor 1 maart 2022.
Gesubsidieerde activiteiten	De exploitatie van het WestlandTheater.
Transparante relatie aanvraag – doel regeling	Deze is niet transparant: de doelstelling zoals verwoord in artikel 8 van de subsidieregeling wordt verder niet meer aangehaald in de aanvraag of de beschikking tot verlening. Relevant is dat dat de doelstelling in de subsidieregeling niet is geformuleerd in termen van maatschappelijke bijdrage van het WestlandTheater De Naald. Overigens komen de doelen genoemd in de aanvraag en de beschikking wel terug in het nieuwe cultuurbeleid De Westland Cultuurkoers 2030. Hiermee is de relatie tussen het gemeentelijk beleid en de bijdrage van het theater hieraan, wel gelegd maar niet transparant.
Gerealiseerde activiteiten	Het publieksverslag 2019 bevat een overzicht van resultaten gerapporteerd naar output waaronder het aantal bezoekers, het aantal verhuringen, gerealiseerde activiteiten, etc.
Relatie tussen verantwoording – doel van de regeling	Geen. Zie eerder.
Waardering van subsidieontvanger voor subsidieproces	- De subsidieontvanger vindt het subsidieproces efficiënt en effectief. De kaders voor de subsidie bieden zijn organisatie voldoende ruimte hun maatschappelijke doelen te behalen. Hij waardeert de relatie met de accounthouder. - Hij is er blij mee dat de subsidie nu ook wordt geindexeerd sinds 2021. Waarom de subsidie niet is geindexeerd in de periode 2016 – 2020 is hem niet duidelijk.
Bijzonderheden	- In de beschikking tot verlening van de subsidie wordt het volgende gezegd over de wettelijke grondslag: "Wij hebben de aanvraag en bijbehorende financiële en inhoudelijke gegevens beoordeeld aan de hand van de toepasselijke regelgeving. Dat zijn de Algemene wet bestuursrecht (Awb), de Algemene subsidieverordening Westland 2011 (ASV 2011) en de Subsidieregeling diverse activiteiten." Dit is opvallend omdat de ASV 2011 is vervangen voor de ASV 2016. De ASV 2011 is van toepassing omdat de aanvraag voor de meerjarige subsidie voor de periode 2017 – 2020 is ingediend enkele maanden voordat de ASV 2016 van kracht was. Dit is in overeenkomst met artikel 30 van de ASV 2016. - De subsidie is in de jaren 2016 tot en met 2019 niet geïndexeerd. Het college kan hiertoe besluiten (ASV, artikel 6, lid 1). Indexering

	heeft wel plaatsgevonden op de subsidies voor de andere twee grote subsidieontvangers De Bibliotheek en Vitis. Wat de argumenten zijn voor dit onderscheid, komt niet uit de stukken naar voren.
Ontvangen (mogelijke) vormen van indirecte subsidie	
	Voor De Naald speelt een vervangingsvraag die op enig moment tot een besluit over instandhouding, renovatie of nieuwbouw zal moeten leiden. Tot die tijd wordt voor noodzakelijke vervangingen het meerjarenonderhoudsplan gevolgd. Omdat er geen inzicht is in de daadwerkelijke eigenaarslasten van het gebouw (rente, afschrijving, eigenaarsonderhoud, verzekeringen, heffingen, doorbelastingen) kan niet worden bepaald of en in welke mate er sprake is van indirecte subsidie.

BIJLAGE 4 – NORMENKADER

Normenkader en onderzoeksvragen
Het gehanteerde normenkader is als volgt uitgewerkt in onderzoeksvragen.

Tabel 4: voorstel voor normenkader geoperationaliseerd naar onderzoeksvragen[14]

Norm	Onderzoeksvraag
Beleid: de kwaliteit van de beleidsdoelen en bijbehorende sturingsindicatoren	
▪ Het beleid[15] biedt heldere doelen waaraan de subsidieregelingen moeten bijdragen. ▪ Het beleid biedt adequate kaders (SMART) voor vertaling naar doelen in de relevante subsidieregelingen. ▪ Het beleid biedt heldere sturingsindicatoren waarop de Raad kan beoordelen of de subsidieregelingen doeltreffend bijdragen aan haar beleidsdoelen. ▪ Er is beleid bepaalt omtrent de beschikbaarheid van indirecte subsidies bijvoorbeeld in de vorm van lagere tarieven voor accommodaties.	1. Welke relevante doelen stelt het beleid waaraan de subsidieregelingen moeten bijdragen? 2. Zijn de relevante beleidsdoelen voldoende SMART geformuleerd, om te beoordelen of de doelen worden behaald? 3. Zijn er heldere sturingsindicatoren geformuleerd op basis van de kaders en doelen in het algemeen beleid, waarop de Raad kan beoordelen of de subsidieregelingen bijdragen aan deze doelen? 4. Is er expliciet beleid geformuleerd over de verstrekking van indirecte subsidies? Denk hierbij aan lagere tarieven voor het gebruik van accommodaties of een bijdrage aan het onderhoud van accommodaties.
Beleid - organisatie: **1. De kwaliteit van de subsidieregelingen**	
▪ De doelen van het beleid zijn adequaat vertaald naar doelen (SMART) voor de subsidieregelingen. ▪ De subsidieregelingen stelt logische eisen aan de doelmatigheid van subsidiebesteding. ▪ In de subsidieregelingen zijn voorwaarden voor verlening opgenomen in relatie tot indirect-subsidies. ▪ Er is een adequaat subsidiebudget voor de subsidieregelingen opgenomen in de begroting om impact te hebben op de doelen van de gemeente Westland. ▪ De subsidieregeling sluit aan bij de behoefte en mogelijkheden van de doelgroepen voor de subsidieregelingen. ▪ In de subsidieregeling zijn expliciete, toetsbare criteria opgenomen voor doelmatige besteding van de subsidie. ▪ In de subsidieregeling is het beleid omtrent andere bijdrages van de gemeente expliciet verwerkt in toekenningscriteria voor de subsidie.	1. Zijn de relevante beleidsdoelen herkenbaar en logisch vertaald naar doelen en resultaten voor de individuele subsidieregelingen? 2. Zij in de subsidieregeling, voorwaarden gesteld voor verstrekking die gaan over: ▪ De doelmatigheid van de besteding van de subsidie? ▪ De relatie met indirecte subsidies? 3. Zijn de budgetten gereserveerd per subsidieregeling, voldoende om impact te hebben op de beleidsdoelen van de gemeente met de verleende subsidies? 4. Sluiten de subsidieregelingen aan bij de behoefte en mogelijkheden van de doelgroepen van de regelingen zodat zij de subsidie willen en kunnen aanvragen?

[14] De vragen over de subsidieregeling of subsidieregelingen worden beantwoord per regeling dat onderwerp is van dit onderzoek.
[15] Waar wordt gesproken van 'beleid' wordt bedoeld: het beleid op de beleidsvelden waarop subsidieregelingen zijn ontworpen.

Norm	Onderzoeksvraag
Beleid - organisatie: **2. De transparantie over en kwaliteit van regelingen voor indirecte subsidie**	
▪ Beleid omtrent de toekenning van indirecte subsidies is logisch vertaald naar regelingen voor indirecte subsidieverlening, bijvoorbeeld de beschikbaarstelling van sportaccommodaties. ▪ In deze regelingen zijn criteria opgenomen voor de mate waarin gebruik van indirecte subsidies moeten bijdragen aan de beleidsdoelen van de gemeente.	
Organisatie-uitvoering: kwaliteit van het toetsingskader voor subsidieaanvraag	

▪ De doelen van de subsidieregeling zijn herkenbaar vertaald naar een toetsingskader voor subsidieaanvragen.
▪ De voorwaarden voor verlening van de subsidie zijn helder vertaald naar het toetsingskader voor de subsidie, in het bijzonder voorwaarden in relatie tot:
  ▪ doelmatigheid van de besteding;
  ▪ het wel of niet ontvangen van indirecte subsidies.
▪ De eisen die in het toetsingskader worden gesteld aan de subsidieaanvragen sluiten aan bij de behoefte en mogelijkheden van de doelgroep voor de subsidieaanvragen.
	1. Zijn de doelen van de subsidieregeling herkenbaar vertaald naar het toetsingskader voor de subsidieaanvragen.
	2. In hoeverre kunnen aanvragers van een subsidie voldoen aan de eisen in het toetsingskader voor de subsidie.
	3. In hoeverre zijn doelmatigheidscriteria vertaald naar toetsingscriteria voor de subsidieaanvraag?
	4. In hoeverre zijn eventuele andere, door de subsidieaanvrager ontvangen, bijdragen van de gemeente vertaald naar toetsingscriteria voor de subsidieaanvraag?

Uitvoering gemeente – uitvoering subsidieontvanger: **1. Kwaliteit van individuele subsidieaanvragen en -verantwoordingen**	
De kwaliteit van de subsidieaanvraag: ▪ De doelen van de subsidieregelingen zijn herleidbaar vertaald naar activiteiten, prestaties en resultaten in de toegekende subsidieaan-vragen. ▪ De toegekende subsidieaanvragen bevatten SMART-beschreven activiteiten, prestaties en resultaten die moeten worden behaald met de verleende subsidie. ▪ De eisen in de subsidiebeschikking sluiten aan bij de behoefte en mogelijkheden van de subsidie-ontvanger. De kwaliteit van en de controle op de subsidiever-antwoording: ▪ In de subsidiebeschikking is duidelijk aangegeven hoe de subsidie moet worden verantwoord. ▪ In de subsidieverantwoording is expliciet gemaakt hoe is gepresteerd op afgesproken doelen en resultaten. ▪ In de subsidieverantwoording wordt een helder verband gelegd met de doelen van de	Algemeen: ▪ Hoeveel subsidieaanvragen zijn er gedaan? ▪ Hoeveel subsidieaanvragen zijn toegekend? ▪ Wat is het totale bedrag aan toegekende subsidies? Per beschikte subsidieaanvraag: 1. In hoeverre zijn de doelen van de subsidieregeling te herkennen in de activiteiten, prestaties en resultaten van de subsidieaanvraag? 2. In hoeverre zijn de doelen SMART beschreven in de aanvraag zodat goed is vast te stellen of deze doelen worden behaald met de toegekende subsidie? 3. In hoeverre sluit de activiteit, prestatie of het doel waarvoor een subsidie is verleend aan bij de doelen en behoefte van de aanvrager? Per subsidieverantwoording: 4. Welke eisen worden er in de subsidiebeschikking gesteld aan de subsidieverantwoording? 5. In hoeverre is voor subsidieaanvrager duidelijk hoe de

Norm	Onderzoeksvraag
subsidieregeling. ▪ De subsidieverantwoording is controleerbaar onderbouwd. ▪ De gemeente heeft methodes geïmplementeerd waarlangs de subsidieverantwoording kan worden getoetst op juistheid en waarachtigheid.	besteding van de subsidie moet worden verantwoord? 6. In hoeverre kan de aanvrager verantwoording afleggen voor de afgesproken doelen, prestaties en resultaten? 7. In hoeverre is de verantwoording onderbouwd met verifieerbare gegevens? 8. Op welke manier controleert de gemeente de subsidieverantwoording op juistheid en waarachtigheid? 9. Op welke manier controleert de gemeente of de activiteiten, prestaties en resultaten van de subsidie aansluiten bij de doelen van de subsidieregeling.
Uitvoering gemeente – uitvoering subsidieontvanger: **2. Mate waarin indirecte subsidies verdisconteerd zijn in de verlening en verantwoording van de subsidie**	
▪ In de subsidieaanvraag is expliciet gemaakt welke andere bijdragen de subsidieaanvrager ontvangt van de gemeente. ▪ De gemeente beschikt over inzicht in de indirecte subsidies die de subsidieaanvrager ontvangt.	1. Wordt in de subsidieaanvraag ingegaan op welke indirecte subsidies de subsidieaanvrager ontvangt van de gemeente. 2. Is de gemeente op de hoogte van de indirecte subsidies die de subsidieaanvrager ontvangt?
Uitvoering subsidieontvanger	
▪ De doelen van de subsidieregelingen sluiten goed aan bij de behoefte van de doelgroep voor de subsidie. ▪ De inspanningen en opbrengsten van de subsidie zijn in verhouding voor de aanvrager van de subsidie (doeltreffendheid)	1. In hoeverre overlappen de doelen van de doelgroep voor de subsidie en de doelen van de subsidieregeling en waar zitten de verschillen? 2. In hoeverre beschouwt de doelgroep de subsidie als een daadwerkelijke stimulans tot acties en prestaties die zij, normaliter, niet of minder hadden uitgevoerd? 3. Hoe ziet de doelgroep voor de subsidieregelingen de verhouding tussen de inspanningen en opbrengsten van de subsidieaanvraag, -uitvoering en -verant-woording? (doelmatigheid van het aanvraagproces) 4. In hoeverre stelt de subsidie de doelgroep daadwerkelijk in staat zaken te realiseren die aansluiten bij de doelen van de subsidieregeling? (doeltreffendheid) 5. In hoeverre sluiten de eisen omtrent de verantwoording van de subsidie goed aan bij de praktijk van de uitvoering van de subsidie? (doelmatigheid van de subsidieverantwoording)
Uitvoering – beleid: de kaderstellende en controlerende rol van de Raad	
▪ De doelen van de drie subsidieregelingen zijn vertaald naar adequate indicatoren waarop de Raad kan vaststellen of de subsidieregelingen doeltreffend zijn en doelmatig en rechtmatig worden besteed. ▪ De organisatie beschikt over een systematisch proces voor verantwoording van de subsidie-regelingen aan de Raad, op (in ieder geval) deze	1. Heeft de Raad (ondersteund door het College) indicatoren vastgesteld waarmee zij kan vaststellen of de subsidieregelingen voldoende effectief zijn? 2. Beschikt de organisatie over een systematisch proces voor verantwoording van de subsidieregelingen op doeltreffendheid blijkend uit: ▪ systematisch en gestructureerd verzamelen van informatie over resultaten en beoogde prestaties geleverd met de toegekende subsidies

Norm	Onderzoeksvraag
indicatoren. ▪ De informatie die de Raad ontvangt over de uitvoering van de subsidieregelingen, geeft de Raad voldoende handvatten om te kunnen beoordelen of het instrument bijdraagt aan behalen van de beleidsdoelen. ▪ De Raad benut de informatie die zij ontvangt over de subsidieregelingen actief, om te controleren of de subsidieregelingen voldoende bijdragen aan de beoogde beleidsdoelen en of bijstelling nodig is.	▪ systematische reviews van relevante informatie? 3. Regelmatige rapportages aan de Raad? 4. Beschikt de Raad over voldoende en adequate informatie om vast te stellen of de subsidieregelingen voldoende effectief zijn? 5. In hoeverre heeft de Raad (de verantwoordings-rapportages over) de subsidieregelingen geagendeerd? 6. Heeft de Raad conclusies getrokken over de doel-treffendheid van de subsidieregelingen? 7. Hebben deze conclusies geleid tot een bijstelling van de kaders voor de subsidieregeling?

BIJLAGE 5 – TOELICHTING INHOUDELIJKE UITGANGSPUNTEN ASV 2016

"Aan de ASV Westland 2016 liggen de volgende uitgangspunten ten grondslag":

- *Duurzaam en gebruiksvriendelijk*
  De ASV Westland 2016 moet een duidelijk kader bieden waarbinnen subsidieaanvragen worden behandeld. Een duurzame verordening betekent dat de verordening vooral algemene bepalingen bevat, zodat veel verschillende situaties eronder kunnen worden geschaard zonder dat daarvoor herhaaldelijk een wijziging van de verordening noodzakelijk is. De meer gedetailleerde bepalingen over subsidiëring van bepaalde activiteiten worden neergelegd in beleidsregels. Deze beleidsregels worden door het College van burgemeester en wethouders vastgesteld, zodat flexibel ingespeeld kan worden op noodzakelijke aanpassingen.

- *Aansluitend op praktijk Westland*
  Het subsidieproces zoals beschreven in de ASV Westland 2016, sluit aan op het feitelijke besluitvormingsproces zoals dat in de organisatie verloopt. Zo zijn de indienings- en beslistermijnen afgestemd op de planning- en controlecyclus.

- *In overeenstemming met hogere regelgeving zoals de Awb*
  Naast de ASV Westland 2016 en de beleidsregels is ook de Awb van toepassing op subsidierelaties. Titel 4.2 Awb bevat een groot aantal subsidieregels. De ASV mag niet met deze regels in strijd zijn. Er is voor gekozen geen bepalingen uit de Awb op te nemen in de ASV Westland 2016, omdat het de indruk kan wekken dat andere bepalingen uit de Awb niet van toepassing zijn.

- *Eenvoudig en helder subsidieproces*
  Het subsidieproces is zo eenvoudig en simpel mogelijk gehouden, zodat bij de uitvoering van de ASV Westland 2016 zo min mogelijk onduidelijkheden ontstaan voor zowel de subsidie-aanvrager als de behandelend ambtenaren.

- *Overeenkomstig aanwijzingen voor de decentrale regelgeving*
  Bij het opstellen van de verordening is rekening gehouden met de (niet verplichte) aanwijzingen voor de decentrale regelgeving zoals opgesteld door de Vereniging voor Nederlandse Gemeenten.

- *Uitwerking in subsidieregelingen en beleidsregels*
  Diverse bepalingen uit de ASV Westland 2016 worden uitgewerkt in subsidieregelingen en beleidsregels. Het betreft onder andere artikel 2, de beleidsterreinen waarop subsidies kunnen worden verstrekt. Het College van burgemeester en wethouders kan in subsidieregelingen nader specificeren welke activiteiten precies worden gesubsidieerd.

- *Praktijkervaringen tonen de behoefte aan naar goed onderbouwde beleidsregels.* Het is nodig om expliciete keuzes te maken ten aanzien van activiteiten en instellingen die door de gemeente kunnen worden gesubsidieerd. Ook de berekening en afrekening van de subsidiebedragen in relatie tot de uitvoering van activiteiten en het bereiken van (gemeentelijke) doelstellingen worden beter onderbouwd en meer inzichtelijk gemaakt. Dit zou op termijn kunnen gaan leiden tot heroverweging of herverdeling van bestaande subsidierelaties."

Bron: ASV 2016 gemeente Westland

BIJLAGE 6 – OVERZICHT GESELECTEERDE DOSSIERS

Naam ontvangende organisatie	Subsidiejaar	Doel van de subsidie	Beleidsterrein	Gemeentelijk beleidsveld	Fact-sheet[16]
1. Buddy netwerk	2019	Buddyzorg voor cliënten met een chronische ziekte, dementie en hun mantelzorgers	Zorg / Wmo	Zorg en welzijn	Ja
2. Horti Heroes	2019-2020	Kennis en innovatieontwikkeling tuinbouwcluster	Economie / Onderwijs	Kennis en innovatie	Nee
3. Quintus	2019	Europacupwedstrijd	Sport	Jeugd, sport & onderwijs	Ja
4. Sportief Besteed Groep	2018-2019	Sport voor gedragsprobleemkinderen	Sport / Vastgoed	Jeugd, sport & onderwijs	Ja
5. Stelling 33	2019	Waardig herdenken, 75 jr bevrijding	Cultuur	Kunst en cultuur	Ja
6. LTC Naaldwijk	2019	Uitbreiding tenniscomplex	Sport / Vastgoed	Jeugd, sport & onderwijs	Ja
7. De Boetzelaer	2019-2049	Nieuwbouw zwembad / garantiestelling	Sport / Vastgoed	Jeugd, sport & onderwijs	Ja
8. De Boetzelaer	2019, 2020	Exploitatiesubsidie	Sport / Vastgoed	Jeugd, sport & onderwijs	Ja
9. Vitis	2019	Welzijnswerk	Zorg / Welzijn	Zorg en welzijn	Ja
10. Quintus Stichting beheer exploitatie sporthal	2019	Subsidieaanvraag ihkv Duurzame Energie Maatregel voor plaatsing LED-verlichting (SDEW)	Sport / Vastgoed	Jeugd, sport & onderwijs	Ja
11. Quintus Stichting beheer exploitatie sporthal	2019	Beheer en exploitatie sporthal	Sport / Vastgoed	Jeugd, sport & onderwijs	Ja
12. Voetbalvereniging Naaldwijk	2019	Investeringssubsidie t.b.v. accommodatie	Sport	Jeugd, sport & onderwijs	Ja
13. Smallsteps Kinderopvang	2019	Peuteropvang locatie Kyckert	Onderwijs	Jeugd, sport & onderwijs	Nee
14. Stichting Waterman Natuurlijk!	2019, 2020	Exploitatie/renovatie Zwembad de Waterman	Sport / Vastgoed	Jeugd, sport & onderwijs	Ja
15. WestlandTheater De Naald, Stichting	2017-2020	Professioneel exploiteren van theater De Naald	Kunst / Cultuur	Kunst en cultuur	Ja
16. Bibliotheek Westland, Stichting	2017-2020	Verzorgen van een openbare bibliotheekvoorziening, gericht op lezen, leren, informeren	Kunst / Cultuur	Kunst en cultuur	Ja

[16] Er is een factsheet opgesteld voor de dossiers waarvoor een interview kon worden afgenomen met de gemeentelijke accounthouder en de contactpersoon bij de ontvangende organisatie. Uitzondering is gemaakt voor het subsidiedossier Vitis in verband met het belang en de omvang van dit dossier.

Colofon

De Rekenkamercommissie Westland

De Rekenkamercommissie van de gemeente Westland (hierna: RKC Westland) is eind 2005 op grond van de Gemeentewet ingesteld. De RKC Westland bestaat uit drie externe leden (w.o. de voorzitter), dat wil zeggen leden die afkomstig zijn van buiten de gemeenteraad en twee interne leden. Zowel de externe als de interne leden zijn door de gemeenteraad benoemd. Daarnaast wordt de commissie ondersteund door een ambtelijk secretaris.

De RKC onderzoekt de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het beheer van de organisatie en van het gevoerde beleid van het college. Bij doelmatigheid wordt met name onderzocht of het beleid tegen zo laag mogelijke kosten is uitgevoerd en bij doeltreffendheid of het gewenste effect is bereikt. Het werkterrein van de RKC Westland strekt zich uit over alle gemeentelijke organen en gelieerde instellingen. De leden van het college van B&W en de ambtenaren van de gemeente zijn verplicht informatie te verstrekken als de RKC Westland daarom vraagt. De RKC Westland formuleert op basis van de feiten die zij in haar onderzoeken heeft geconstateerd, conclusies en aanbevelingen. Zij legt dit alles, inclusief een eventuele reactie van het College van B&W en nawoord van de RKC hierop, vast in de vorm van onder meer rapporten of brieven, gericht aan de gemeenteraad. Het is aan de raad te besluiten al dan niet actie te ondernemen naar aanleiding van de uitkomsten van het onderzoek.

De RKC Westland is derhalve een ‘instrument’ van de raad dat erop gericht is de raadsleden te ondersteunen bij hun controlerende taak. De RKC heeft een onafhankelijke positie binnen de gemeente. De RKC bepaalt zelf welke onderzoeken zij zal instellen. Eventuele verzoeken voor het doen van onderzoek van (leden van) de gemeenteraad en/of burgers van de gemeente Westland, zal de RKC Westland beoordelen en indien passend binnen haar taken en bevoegdheden in het onderzoeksprogramma opnemen.

Samenstelling Rekenkamercommissie

De commissie bestaat uit de volgende leden:

Voorzitter	dhr. dr. mr. N. (Nils) Nijdam (vanaf 13 april 2021)
Externe leden	dhr. A.W. (André) Timmerman vacature
Interne leden	mevr. P. (Petra) Scheffers-van der Lelij dhr. mr. P.J.L.J. (Peter) Duijsens
Secretaris	dhr. C.L. (Kees) de Weerd